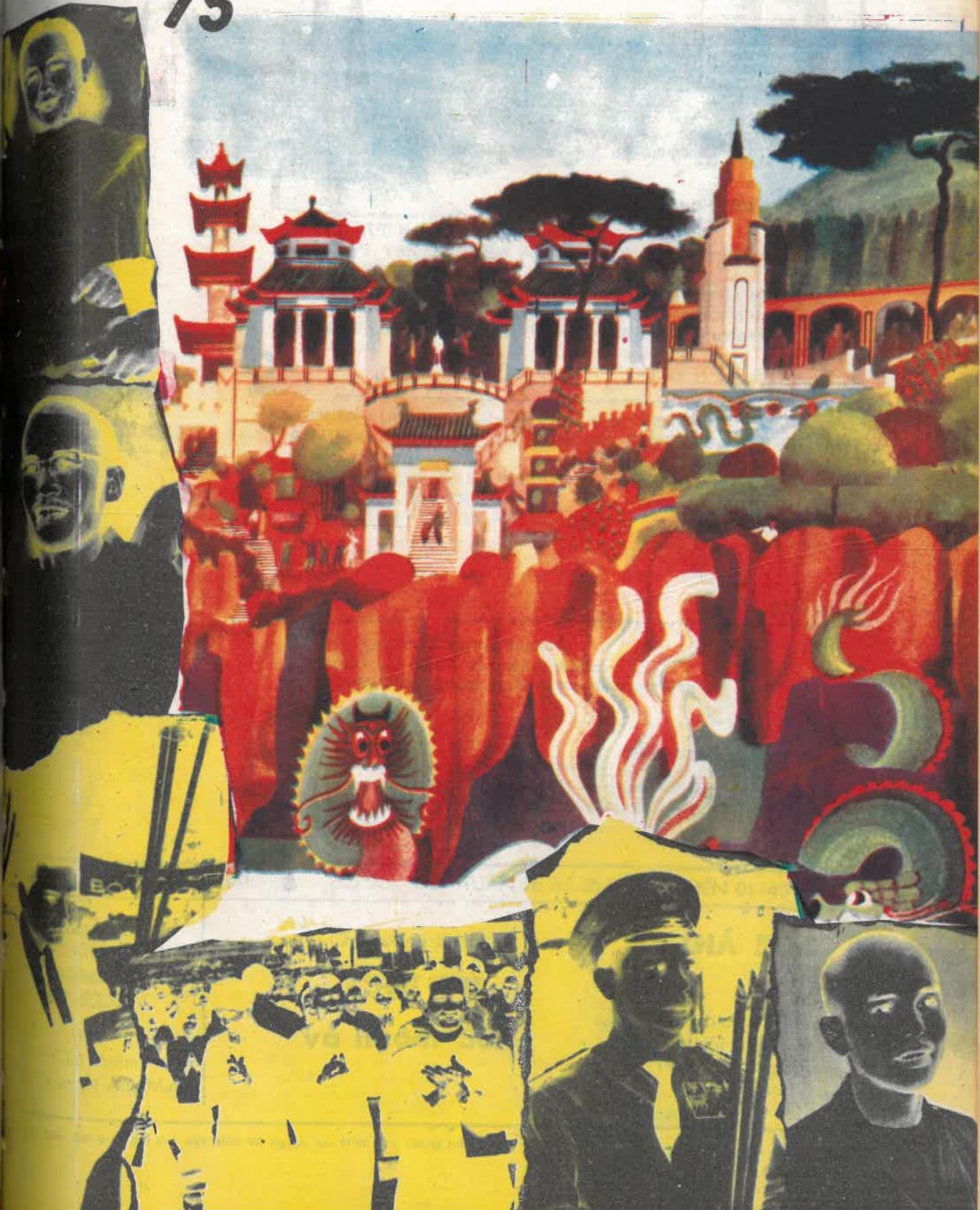

ĐỒI

75

Nason
DS 531
D 642 +

Vách mặt bén
**Đầu Cơ
Tôn Giáo**

ĐỜI

75

CHỦ ĐỀ: CỘNG GIÁO KHUYNH TÀ

- THẾ LỰC NHÀ TU vươnghữnbột
- PHÒNG VĂN CHỦ TỊCH PHÒNG TRAO TRÍ THỨC CỘNG GIÁO PAX ROMANA hatúcdạo
- NHỮNG KẺ ĐỘI MẠO GAI ĐANG ĐÓNG ĐỊNH CHÙA hòdacphục
- LINH MỤC TRẦN HỌC HIỆU và VỤ ÁN ĐỐI DIỆN đời
- NƯỚC CỜ NHÀ TU và XƯƠNG MÁU NHẢN DÂN uyenthao

2

CHÁNH TRỊ

- QUÂN LỰC VN RÚT KHỎI TCHÉPONE lýtainguyen
- CHỨNG TỎI ĐỘI ÔNG TT THÔNG TIN LÊN TIẾNG VỀ VỤ TỊCH THU BÁO ĐỜI đời
- CÁC TRƯỜNG NỮ TRUNG HỌC VIỆT NAM đời
- TIỀN CỦA TÒA THÁNH đời
- XE HƠI CÀY CỐI VÀ DỤC TÌNH tetede

3

VĂN NGHỆ

- RUỒI XANH của nguyenthuylong
- LUỐNG CẢI VÀNG của cungtichbiền.
- CHUYỆN TÌNH Erich Segal — phaelethanh dịch

4

CÁC MỤC THƯỜNG XUYÊN

- NÓI VỚI ĐẦU GỐI • THƠ ĐỜI • SINH TỬ PHỦ • TRANG THO
- ĐÓNG ĐỜI • TÍNH SỐ ĐỜI & ĐỜI MUÔN MẶT • SINH HOẠT NHÓM HTN • ĐỜI LÀM CÀM.

ĐỜI	NĂM THỨ HAI	SỐ 75	TUẦN LỄ TỪ 25-03-1971 ĐẾN 01-04-1971
Tòa soạn 143-145 Công Quỳnh Saigon Đ.T. 22.323	Chủ trương biên tập CHU TỨ và nhóm Sóng	GIÁ 50đ	Giao dịch quảng cáo Hội ông Linh 143-145 Công Quỳnh SAIGON
Chủ nhiệm Bà Trần thị Anh Minh			

đầu tranh cho đối

Chúng tôi đòi ông Tống trưởng Thông tin lên tiếng về vụ tịch thu báo Đời

Hoàn cảnh đương chiến và thề chế dân chủ đã đặt một chính sách báo chí tại VN trước hai đòi hỏi trái ngược. Một方面, những nguyên tắc căn bản tôn trọng tự do không cho phép chính sách báo chí chấp nhận 1 ràng buộc nào, nhất là những ràng buộc có tính cách che chở cho tập thể cầm quyền. Đầu khác, vì tình thế chiến tranh, 1 chính sách báo chí xây dựng trên căn bản tự do tuyệt đối cho đệ tú quyền có thể sẽ dẫn tới những hậu quả khó lường cho công cuộc lãnh đạo quốc gia. Thành ra, thuận tình thì có thể nghịch lý và hợp lý lại khó tránh khỏi trái tình. Tuy nhiên, khó khăn trên không hẳn là 1 khó khăn bắt khả vượt đe đến độ phải có một chính sách báo chí tùy thời, tới đâu hay tới đó. Những người làm báo tại đây đã hiều hơn bất kỳ ai hết rằng họ không thể đòi một quyền tự do tuyệt đối, ít nhất là trong một giới hạn thời gian nào đó. Nhưng như thế không có nghĩa là nhà cầm quyền được phép tự trao cho mình quyền tự do tuyệt đối trong thái độ đối với báo chí. Sự tri quản với tinh thần hy sinh của báo chí đòi hỏi phải được đáp lại bằng sự tri quản với ý thức sáng suốt của nhà cầm quyền. Có như thế, lối thoát mới có thể được mở ra cho chính sách báo chí VN giữa cuộc đổi nghịch tình và lý hiện nay.

Sau khi chế độ Ngô Đình Diệm bị sụp đổ, nhiều người đã hy vọng được thấy thực tế diễn biến theo chiều hướng đó. Rồi niềm hy vọng cứ phải kéo dài thêm mãi theo từng ngày, từng biến cố cho tới khi qui chế báo chí được ban hành. Nhưng cũng kè từ ngày qui chế báo chí được ban hành thì người ta không còn hy vọng được nữa. Cơ quan đặc trách báo chí của Nhà nước là Bộ Thông tin đã tự tổ chức một trình độ nhận thức sâu trĩ về mọi vấn đề. Sự sâu trĩ này khiến báo chí bị ép vào một tình trạng ngập thở. Bất kỳ một bài viết nào, bất kỳ một mẩu tin nào cũng có thể trở thành nguyên do dẫn tờ báo ra tòa theo sự suy luận đầy thành kiến của các viên chức đọc báo tại Bộ Thông tin.

Từ cuối tháng 2 tới đầu tháng 3 vừa qua, Đời đã liên tiếp bị tịch thu và truy tố ba lần. Một trong số những bài viết khiến Đời bị

(XEM TIẾP TRANG 52)

SỐ TỚI:
NỮ SINH SÀI GÒN

Một thái độ thiếu tự trọng

Nhưng người chống lại bản án mà Tòa Án dành cho bài báo của Linh mục Trương Bá Cần đã đưa lập luận cho rằng đó là một chứng liệu báo chí bị đàn áp tại miền Nam VN. Một cách đạt trường hợp luận này có vẻ có một chân dung khá vững vàng. Bởi, khi một người viết báo bị kết án tù vì một bài báo thì hiển nhiên đệ tử quyền đó bị xâm phạm thật nặng nề. Nhưng thực ra, đã có một sự thiếu ngay thẳng và tự trọng, nếu không muốn nói là một thái độ gian trá của những người lập luận như trên. Vì trên thực tế, bài báo của Linh mục Trương Bá Cần không phải là một công trình nghiên cứu sử học, cũng không phải là một tác phẩm thể hiện tinh thần vô tư của một nhà báo Linh mục Trương Bá Cần chỉ muốn báo chí làm một lo phương tiện tuyên truyền cho cái tư kiến chính trị của mình và tư kiến chính trị đó chỉ có thể hiện đúng 1 khuynh hướng đang bị bắc pháp cấm đoán. Linh mục Trương Bá Cần không hề giữ tư cách nhà sứ giả và cũng không hề là một cây bút chuyên nghiệp trong trường hợp ông bị đưa ra trước Tòa. Tuy nhiên, những người bên vực ông không phải là những người thiếu hiểu biết đến độ không nhận ra được điều đó. Nhưng, dù đã nhận biết và nhận biết rõ rệt hơn ai hết về nội dung, sự việc, những người này lại cố tình làm như không biết. Thái độ thiếu ngay thẳng và tự trọng của những người này quả là một thái độ cần thái đổi với họ. Nói khác đi thì đã có một mưu toan lợi dụng bản án Đổi Điện vào những mục tiêu chung trị nằm trong chủ trương của một vài tập thể tại đây. Trong vòng hơn một năm nay, những mục tiêu này kè như đã được minh chứng nhiều lần qua một số báo chí trong đó tờ Đổi Điện là một.

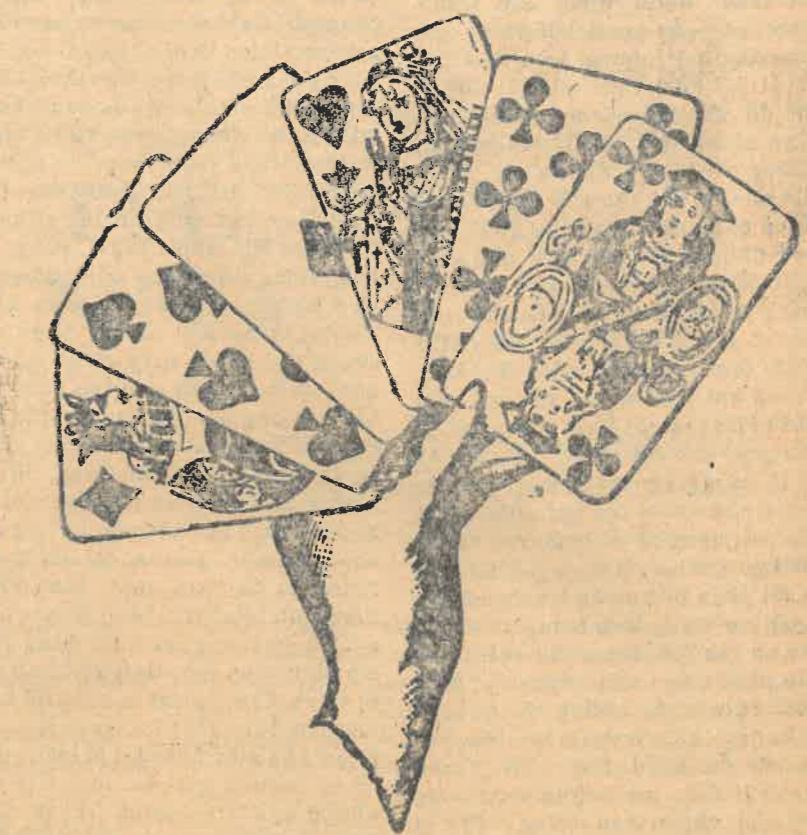
Âm mưu dồn gió trước viên ánh của một biến cuộc

Không cần phải có một viên kiến chính trị sâu sắc, một người cũng có thể hiểu được rằng bài cờ chính trị quốc tế đang trải qua 1 biến cuộc. Kè từ sau ngày Kennedy bước vào tòa Bạch Cung người ta đã hơn một lần được thấ

ĐỐI DIỆN VỚI VỤ ÁN ĐỔI DIỆN (2)

NƯỚC CỜ NHÀ TU và XƯƠNG MÁU NHÂN DÂN

UYÊN THAO

sự manh nha của t khuynh hướng mới trong đường lối đối ngoại của các cường quốc. Nga cũng như Mỹ có vẻ đều ý thức được tầm vóc một hậu quả khốc liệt do chủ trương chính thống đem lại. Cuộc tương tranh đem ý nghĩa xung đột giữa Thiên Thần và Ác Quỷ đã được nhận thức là có thể đe dọa đến chính sự tồn tại của các cường quốc. Cho nên, đã có một sự tham dò để chuyền hướng và sau 10 năm, cuộc chuyền hướng có vẻ thực sự bình thành. Trong khi các mối tương quan ngoại giao N-a-Mỹ được mô tả là tốt đẹp, người ta thấy TQ đang lèo lái từ bờ sau trường đòn quyền chính nghĩa để tiến gần tới các quốc gia bị họ kết án là đế quốc tư bản cũ nghĩa. Trong khuôn khổ cuộc chuyền hướng này tinh hình chính trị tại các quốc gia như các nước phương Đông không sờ lầm lẫn rằng trước viễn ảnh về một biến cuộc trong tinh hình thế giới, một số người tại Việt Nam đang lao đầu vào một mưu toán đòn gió, bắt cháp hồn quá của

thái độ trên đối với tinh hình chung của xứ sở. Tất nhiên những người này sẽ phải chọn trước hết thế đứng đòn lập với Nhà nước M. Nam và kế đó phải trình diện được khuynh hướng thiên tả của họ. Chúng tôi không muốn nói rằng hot thấy những người khuynh tả đều mưu toan đòn gió hèt, nhưng tại miền Nam Việt Nam hiện nay, những kẻ đòn gió với bô lão khuynh tả đã và đang múa may dữ đòn hèt.

Những thủ đoạn sau một chiêu bài

Người ta có thể thắc mắc rằng làm thế nào để phân biệt các phần tử khuynh tả và các phần tử đòn gió mang áo khuynh tả ? Vấn đề có vẻ như phức tạp, nhưng thực ra lại vô cùng giản dị. Vì chỉ cần duyệt qua tinh tưởng, cách thế vận động của những người này, sự thực sẽ được tìm ra 1 cách khá dễ dàng. Cao tơ nay, những phần tử khuynh tả nổi tiếng nhất tại miền Nam có lẽ đều tập trung hào hào trên tap chí Đổi Điện và một vài tờ nhật

báo khác. Hành động đầu tranh hàng ngày của họ là bằng mọi giá thúc đẩy một phong trào bài Mỹ quyết liệt đồng thời mai sát tàn tệ chế độ dân chủ tại miền Nam VN. Bằng những lập luận đầy xảo quyệt, những người này đã tìm các đồng hóa chế độ với tập thể hoặc một số cá nhân cầm quyền và đôi khi thổi phồng những sự kiện nhỏ nhoi nhất để lôi cuốn quần chúng theo họ. Ý hướng đón gió của họ trở nên rõ rệt nhất, khi quân đội VNCH được đưa sang mặt trận Hạ Lào. Trong khi làm ra vẻ thương xót cho những người lính đang chiến đấu gian khổ ngoài mặt trận, họ đã để lộ ra một sự vụn muddle tàn ác trước những tin tức ghi nhận một tồn thất nặng nề mà quân đội VNCH phải gánh chịu. Hàng ngày họ vẫn la lối phản đối chiến tranh, nhưng ngoài sự thiên lệch trong thái độ kết án các thủ phạm gây chiến, họ còn cho thấy một dung ý hiền nhiên khai thác những hậu quả tàn khốc của chiến tranh vào việc triết hạ chế độ miền Nam VN. Chiến tranh là điều mà những người này thù ghét chiều theo miệng lưỡi của họ, nhưng chiến tranh cũng chính là nguồn sống mà họ không thể không cần tới. Thành ra, thay vì tìm đạt tới 1 thế dung hợp nào đó chiều theo chiều hướng bắt buộc của tinh binh họ đã nỗ lực, cố vỗ cho một thái độ hàn học cầm thù chế độ miền Nam Việt Nam, bằng cách tạo ra những thành kiến cho rằng chế độ miền Nam VN chỉ là một hỏa ngục đối với dân chúng. Nói một cách khác, vì họ đã vận động theo cái chiều hướng hỗ trợ cho một phía để duy trì chiến tranh và khai thác vào các âm mưu đen tối của họ. Bởi, trước hồn ai hết, họ đã thừa hiểu rằng họ sẽ khó thể dự phần chia chác các vai trò chính trị nếu cuộc chiến hiện nay được dập tắt sớm và nhất là dập tắt trong những điều kiện thuận lợi của chế độ miền Nam VN trước C. Sản. Cho nên, dù muốn dù không, họ phải giữ hơi cho Cộng sản kéo dài chiến tranh cho tới ngày nào mà cuộc chia phần xảy ra bắt buộc phải có sự tham dự của họ.

Phải nhìn nhận rằng những phần tử trên đã dàn ra một nước cờ khá cao, một nước cờ mà những đối thủ chỉ tính tới năm, ba nước

có thể không nhìn thấy. Nhưng cũng phải nhìn nhận thêm rằng nước cờ trên là một nước cờ vô cùng tàn ác đã được trù tính những thống kê vô lượng của dân chúng miền Nam. Những phần tử tự nhận là khuynh tả hiện nay như linh mục Ng Viết Khai, linh mục Ng Ngọc Lan, linh mục Lưu Hồng Khanh đã nhiều lần biện luận rằng họ hành động như đang hành động chỉ vì ý hướng cứu nước, cứu dân. Nhưng, nếu họ thành thực với chính họ, họ sẽ thấy rằng họ chỉ nuôi dưỡng và đề cao tên tuổi họ bằng xương máu của nhân dân mà thôi. Điều gọi là hành động đầu tranh của họ, nói cho đúng, chỉ là những sự khai thác các tham cảm bi đát của dân chúng để tôn phong cho chính họ lên hàng tinh tú. Người ta đã hơn một lần được thấy linh mục Nguyễn Ngọc Lan xuất hiện trước các đám đông anh em sinh viên biểu tình bị hành hạ, bị đánh đập. Người ta cũng đã hơn một lần được thấy linh mục Nguyễn Ngọc Lan viết những bài báo bay tỏ sự thương xót của ông đối với những người trẻ nhiệt thành này. Nhưng, người ta có thể nói rằng sự khuyển khích sự thương xót của ông không có gì khác hơn là một sự lợi dụng lớp người trẻ. Thứ nhất, ông đã lấy sự có mặt bên những người nào đó để chia sẻ phần nào phần vinh quang của tuổi trẻ bất kêu gọi, để tạo một ngô nhận rằng chính ông cũng là một người đứng ở trong hàng ngũ tuổi trẻ nhiệt thành đó. Ké tiếp, ông đã lấy sự thương xót bằng miệng lưỡi làm một thứ mực ngọt để thôi thúc họ tiếp tục những hành động mà ông xét thấy là hết sức có lợi cho ông chứ chưa hẳn có lợi cho chính bản thân những người tranh đấu và đất nước.

Nhưng để vấn đề được soi rõ hơn nữa, chúng tôi sẽ xin được phép trở lại một cách kỹ càng hơn trong một kỳ tới bằng sự duyệt qua tất cả những luận điệu họ hào đấu tranh của các nhân vật này.

Sự đọa và trách nhiệm

Riêng trong bài báo hôm nay, chúng tôi chỉ muốn nhấn mạnh tới nước cờ mà những phần tử tự nhận là kh. tả đang đi. Theo quan điểm của chúng tôi đã trình bày,

đó là một nước cờ vô cùng tàn ác. Điều đang buồn là nước cờ lần này lại được chủ trương bởi một số các nhà tu. Chúng tôi không muốn khơi từ đây một vấn đề nào liên hệ tới: sự tín ngưỡng, nhưng chỉ lưu ý mọi người về sự trong đó để có thể nhận thức rõ rệt về mức độ sa đọa tinh thần trong hàng ngũ những người đang gào thét thúc đẩy một cuộc đấu tranh tại miền Nam VN.

Trước đây khi đã cập tờ in hằng tuần từ mượn chiếc tăng bão để khuyến dụ và thúc đẩy một khởi động đảo Phái từ lần vào một cuộc phiêu lưu, chúng tôi đã không tránh được có những ý nghĩ chưa xát cho thân phận bợ bè của người dân luôn luôn nhẹ dạ, dễ tin. Một lần nữa những ý nghĩ chưa xát đó lại trở lại và đặt chúng tôi trước một thắc mắc: phải chăng đầu cơ thời thế lường gạt dân chúng đã trở thành truyền thống đấu tranh của những quốc gia như họ tiêu đang bị kim hâm dưới súc chế ngự của các đại cường? Và nếu quả thực đã có sự trạng bi đát đó thì thành phần nào phải gánh chịu trách nhiệm? Một trong những thành phần có vai trò lớn nhất đối với vận mạng quốc gia hiển nhiên là thành phần đang nắm trong tay guồng máy chỉ đạo đất nước.

Bằng lập luận nào thành phần này cũng sẽ khó biện minh nổi cho họ về trách nhiệm đối với sự sa đọa cùng cực trên. Bởi nếu không do chính quyền đã hoạch định những chính sách còn nhiều sai lầm, không do chính quyền đã tạo ra quá nhiều cơ hội để dàng thi những phần tử mạo danh tranh đấu không thể tung hoành một cách ngang nhiên như vậy. Tôi chợt nghĩ tới một định nghĩa đã có lần đọc được trước đây về các tập thể đấu tranh chính trị: «Đối lập» chỉ là một tấm gương sai lầm chính hình dáng của tập thể cầm quyền. Nói một cách khác thì những kẻ đối địch nhau vẫn thường là những kẻ mang cùng một bản chất và nhầm về cùng một mục tiêu.

Nhưng nếu nhìn vấn đề như thế người ta lại thấy một phần trách (Xem tiếp trang 54)

THẾ LỰC NHÀ TU

«Các người đến đây không phải vì muốn thấy phép lạ mà vì muốn được ăn bánh»

dẫn trở thành một vật sở hữu của người ta, để giúp cho người ta thỏa mãn một nhu cầu.

Nội cõm nhằm làm thỏa mãn nhu cầu đổi ăn. Mỗi gia đình bảo vệ cái bếp lò nhà mình, biểu dương quyền sở hữu đối với cái bếp lò đó. Cũng vậy, các tín đồ biểu dương các thị dục đối với giáo hội của họ.

Về mặt xã hội, có thể nói tôn giáo cho người ta thỏa mãn cái nhu cầu được an toàn khi đứng vào một đám đông, một tập thể. Trong tập thể đó, con người tự xác định được nhân cách của mình, như là một phần của cái nhân cách chung của tập thể. Như vậy, khi chường mặt ra với xã hội то lớn giữa những đám đông và danh và hồn đòn búa, người ta thấy bớt lẻ loi, bớt sợ sệt.

Vì cái nhu cầu xã hội đó mà các tín đồ tự xác định, tự đồng hóa mình như một phần tử của một tôn giáo. Cũng như trẻ em khi chơi với nhau cần phải lập thành bể thành băng, hành diện nhân danh cái bể của mình mà giáp mặt với đời: Các tín đồ cũng có thêm tự tin, thêm cảm giác an toàn khi tự xác nhận được mình thuộc một nhóm tôn giáo nào đó.

Đó là một nhu cầu rất thế lực, chẳng có chi là thiêng liêng. Cho nên có thể gọi đó là một thị dục. Nó ở ngoài các khát vọng thiêng liêng hay là tâm linh. Cái thị dục đó lại sống bám vào các khát vọng tâm linh và thần thánh, sống bám vào như cây chùm gai và biến cái cây tôn giáo thành ra cảnh lá um tùm sầm để rậm rạp chẳng biết đâu mà lần.

Các ông thầy tu có thể phân biệt được những thị dục trần gian và những khát vọng tâm linh. Nhưng nhiều ông thầy tu cứ coi như hai cái đó cũng là một, là chẳng đại gì mà các ngài không khai thác triệt để.

Với tư cách nhà lãnh đạo tôn giáo, các thầy tu không những bảo đảm cho tin đồn minh cài cảm giác an toàn về tâm lý, xã hội, mà còn phô trach bao

nhà thêm phần an toàn cho linh hồn sau khi chết nữa. Vì vậy thế lực tinh thần của các ngài trên dám tin đó thật mạnh, tin đó không những tuân phục, tin tưởng mà còn tự đồng hóa với các ông thầy tu của mình, chiến hữu của các ông thầy tu của mình, như là nội trợ bảo vệ nỗi sợ.

Một ví dụ như gần đây có hai nhóm Phật tử tranh chấp nhau. Khi một thầy tu bảo động với đám đệ tử của mình rằng : « Phải tôi bảo vệ chùa, coi chừng chùa của ta sắp bị chiếm thì qui vị tia đỡ vội chạy tới và gây gác đầy đủ, hầm hố bảo vệ chùa. Quyết tâm bảo vệ chùa đó không phải chỉ vì muốn bảo vệ một tài sản, mà còn muốn bảo vệ một trụ sở của đảng ta », bảo vệ cái quyền sở hữu đối với trụ sở, bảo vệ lòng tự ái của một phe nhóm mà cả nhân dã tự đồng hóa với phe nhóm đó.

Cái đó người ta gọi là thế lực tinh thần.

Hồi 1964 có những vụ đụng độ bi thảm giữa một số tu sĩ Công giáo và Phật giáo. Các vị linh mục muốn huy động giáo dân xuống đường chỉ việc lắc chuông nhà thờ inh ỏi, chuông nhà thờ trở thành tiếng chuông bảo động. Các tin đồn đã có chung nhau một vị thần linh để thờ cúng. Họ có chung nhau những điều tin tưởng về sự sống sự chết. Như vậy cũng dù gần bù nhau rồi. Nếu họ lại cùng chung nhau những quyền lợi chánh trị và kinh tế nữa thì sức gần bù càng mạnh. Họ lại tụ họp sòng bên nhau như một xóm, một ấp thi phái biết ! Tinh thần xóm ấp truyền trong máu người VN mạnh như thế nào ai cũng biết. Thế là họ tự động phải kết thành khối quanh một vị thầy tu. Nhà thờ hay nhà chùa trở nên một trụ sở có tinh cách xã hội của chung cộng đồng. Và thầy tu trở thành lãnh tụ của cộng đồng. Ông ta trở nên một báu vật chung, mỗi người thay nhau là một phần của ông ta, cũng như ông ta là một phần của chính mình.

Vì vậy mà khi một nhà sư tuyệt thực thì các phật tử của ông sống trong tình trạng thật căng thẳng. Nhà sư bị áp bức đến độ phải nhịn đói để phản đối ? Vậy tức là các tín đồ cũng bị áp bức rồi! Ông LM bị người ta xúc phạm ư ? Tức là các tín đồ của ông cũng cảm thấy bị lăng nhục rồi! Càng giống như một lần Chúa Yeshu qua một làng của người Samarit kiêng chô nghỉ cả làng. Người Samarit thấy đám người Do Thái thi ghét lầm, nhất định không cho vô. Các đệ tử của Chúa thấy « thay » của mình bị bỉ mặt, giặc quá, xin với thay: « Thưa thày, thày có muốn để chúng con xin lúa từ trên trời rơi xuống tiêu diệt hết bọn chúng hay không ? » Chúa Yeshu đã phải quát mắng họ và bảo họ đi qua làng khác kiêng chô nghỉ (Lucas 9, 51-55). Thật may mắn cho dân làng Samarit. Nếu đó lại là một ông sư hay ông cha trẻ tuổi nông này và chưa ngộ đạo như bây giờ thì cả làng đã an boms napalm rồi.

Thị dục của người ta chờ không phải ý Chúa hay lời Phật đã khiến cho người ta đoạn kết chặt chẽ sau lưng các ông thầy tu.

Tiếc thay, có nhiều ông thầy tu sẵn sàng khai thác thị dục đó, tưởng rằng mình bảo vệ và xem dương tôn giáo. Và sự khai thác đã đưa các nhà tu

hành trở thành các lãnh tụ chánh trị phi chính thức. Nếu họ không thấy quyền lực chính trị phi chính thức của họ thì các nhà chánh trị khác cũng sẽ thúc đẩy họ phải nhận thấy và lãnh đù. Từ đó mới có cuộc trao đổi giữa chánh trị và tôn giáo.

Chia sẻ quyền lực

Trong huoc trao đổi giữa các nhà chánh trị và các thầy tu hai bên đều cho và nhận. Bên tuỳ tu cung cấp cho các nhà chánh trị sự tuân phục của quần chúng. Bên chánh trị cung cấp cho các thầy tu các quyền lợi để củng cố và bành trướng giáo hội. Nếu nhà tu lại kiên luôn chức vụ chánh trị thì quyền hành trở thành tuyệt đối.

Một sử gia Pháp, tôi đã quên tên, nhận xét về 2 cuộc chinh phục lớn trong lịch sử nhân loại: của đế quốc Mông Cổ và đế quốc Á Rập. Đế quốc Mông Cổ vĩ đại, bao la như vậy, được tổ chức và cung cống chất chẽ như vậy, mà sao không để lại một dấu vết chí? Trái lại đế quốc của người Á Rập thì ngày nay vẫn còn nền móng, và có thể được tái lập thành 1 khối từ Phi Châu sang Đông Á? Yếu tố đã gìn giữ cái đế quốc của người Á Rập là yếu tố tôn giáo. Chính nhờ Hồi giáo, mà người Á Rập đi tới đâu xây dựng đền thờ tại đó, giảng đạo và lập trường học ở đó, sau khi quyền lực đế quốc tan rã thì tôn giáo vẫn tồn tại.

Đó là tôn giáo phủ tri cho chánh trị.

Trong các cuộc bầu cử ở nước ta năm qua và năm nay, ta thấy rõ sức phủ tri của tôn giáo mạnh như thế nào. Có hai bông hoa, hoa sen và bông hoa, một thi đền thờ Phật, 1 thi đền thờ Chúa. Các đảng chánh trị đều lui hết.

Có lẽ chúng ta cũng không ngại chỉ mà không nhắc đến những đoạn lịch sử đang buôn của và trả tôn giáo ở Việt Nam.

Khi người Pháp mới đặt chân tới VN, họ đã lợi dụng các người Công giáo không ít. Nhà in đầu tiên được lập nên ở đây, do đó đốc Bounard chờ may in và chrys in của hội truyền giáo, bây giờ vẫn còn ở bên hông nhà thờ Tân Định. Người ta còn dẫn lời giám mục Puginier viết cho soái phủ Saigon rằng: « Với sự truyền bá Phúc âm và dạy tiếng Pháp, trong vòng 20 năm thời, chúng ta sẽ chẳng cần ép buộc, xứ này — Bắc Kỳ — cũng sẽ thành một số Công giáo và Pháp hóa (P. Varet — Les Dieux qui meurent — Paris 1932, P. 177 trích lại của N.H.) »

Từ đó thi trong lịch sử VN giáo hội công giáo luôn luôn được chánh quyền thực dân lợi dụng cho các mưu đồ chánh trị của họ. Các nhà tri thức công giáo hiện nay cũng nhận thực sự kiện đó, nhất là khi mà giáo hội công giáo ở VN mới chỉ là một chi nhánh của giáo hội Pháp.

Thực dân đã lợi dụng ngay trong lãnh vực via hóa khi các trường đạo được lập nên để đào tạo những người trí thức chịu ảnh hưởng sâu đậm của văn hóa Pháp. Giới trí thức Pháp hóa do đó may vẫn còn ảnh hưởng mạnh và giữ được ảnh hưởng của Pháp ở VN. Các trường công giáo lập nên từ đời xưa ngay nay vẫn còn đóng vai trò truyền bá văn hóa Pháp.

Dưới đời Ngô Đình Diệm, nhà chánh trị này vẫn tiếp tục lợi dụng đạo công giáo ở VN để xây dựng chế độ. Những người đầu tiên ủng hộ ông Diệm là quyền phán lớn đều xuất thân từ một trường là Trường Taberd. Ngày nay các cựu học sinh Taberd và những trường La sao khác vẫn kết tụ với nhau thành một lực lượng chánh trị mạnh mẽ. Khi các nhà chánh trị đã lợi dụng được tôn giáo, thì họ cũng sẽ phải giúp tôn giáo đó củng cố. Điều đó là do quyền lợi hỗ tương mà ra.

Nhưng nhiều thầy tu đã khai thác tính cách hổ mang đù để củng cố địa vị. Và ta thấy hiện tượng xé quyền lực của các nhà cai trị cho các nhà tu.

Dưới đời Ngô Đình Diệm bao nhiêu người đã dâng cúng để xây cất trung tâm Đức Mẹ ở La Vang phân lớn vì thế lực chánh trị của đức cha Ngô Đình Thục hơn là vì lòng sùng kính tôn giáo. Khi đó những vé số Tonola để xây cất trung tâm La Vang được giao cho cảnh sát công lộ bán cát các trạm kiểm soát hay bán cho các người vi phạm luật đi đường.

Tôi nhớ có một vị linh mục dưới thời TT D'entier đã kể lại bằng cách nào ông ta đã phải kiêng tiệc để xây trường học. Ông vốn không biết gì về nghề khai thác làm sản, và ông cũng không có vốn liếng để làm nghề đó nhưng nhờ thế lực ông có thể xin một giấy phép khai thác gỗ. (Các cúp gỗ nói đó hình như được nhường hết cho Tông giám mục Ngô Đình Tuệ) vì linh mục trên xin được giấy phép khai thác, xong rồi sẽ có một người Tàu đến bỏ tiền ra mua lại quyền khai thác. Số tiền này, ông ta phải dùng một phần để hối lộ cho một số nhân viên có thẩm quyền ký giấy. Cuối cùng, theo lời ông than thở với tôi tai trong 10 phút ông cũng chỉ thâu về về 2 phần để dùng vào việc công ích. Tôi biết rằng vị linh mục đó sử dụng tiền bạc vào việc công ích, như xây trường, nhà thờ. Nhưng có những nhà tu, các cha hay các sư nào đã nhờ thế lực kiếm ra tiền dùng vào việc chi phí?

Ngày nay thì các ông dân biếu và nghị viên phải đèn đập các ông thầy và ông cha sau khi nhờ xin phiếu cử tri.

Mấy dân biếu lèm nhèm phải làm ăn những vụ lèm nhèm thì mới có thể đèn đập qui vị thầy tu lèm nhèm được. Thế là ta thấy một sự đồng lõa giữa các thế lực đó với nhau.

Nhiều nhà tu ở xứ ta dù khôn ngoan để nhận thấy rằng thế lực chánh trị phải được củng cố bằng thế lực của tiền bạc. Vì vậy lại có sự dựa dẫm, trao đổi lẫn nhau giữa các thầy tu, các nhà chánh trị, và các nhà lý tài.

Vì vậy ta thấy sự có liên kết giữa 3 giới trên. Các thương gia bộ lầu giúp các nhà chánh trị. Các nhà chánh trị chạy chot nhau các nhà tu kiêm phiếu của cử tri. Các nhà tu nhờ và các chánh trị gia về quyền lực và nhờ cả các nhà buôn về tiền bạc. Các nhà buôn sẽ nhờ các chánh trị gia khi phải chạy chot với chính quyền.

(Xem tiếp trang 55)

nhà tu. Đôi lại khi đặc cử họ sẽ giúp nhà tu một giấy phép này, giấy phép nọ. Mỗi thứ trao đổi đó đều có thể sinh ra tiền bạc cả.

Nhà tu kinh tài

Chuyện nhà tu lợi dụng quyền lực chánh trị để kinh tài không còn là chuyệnkin đáo ở VN nữa. Ai cũng thấy nó sờ sờ trước mắt.

Thí dụ như 1 cái giấy phép mở hội chợ, không phải nhà sư nào xin mở hội chợ đều được phép cả. Phải là vị sư lớn có thế lực mạnh mới xin phép được. Mà mỗi cái hội chợ như vậy đều để ra tiền cả.

Dưới thời Ngô Đình Diệm bao nhiêu người đã dâng cúng để xây cất trung tâm Đức Mẹ ở La Vang phân lớn vì thế lực chánh trị của đức cha Ngô Đình Thục hơn là vì lòng sùng kính tôn giáo. Khi đó những vé số Tonola để xây cất trung tâm La Vang được giao cho cảnh sát công lộ bán cát các trạm kiểm soát hay bán cho các người vi phạm luật đi đường.

Tôi nhớ có một vị linh mục dưới thời TT D'entier đã kể lại bằng cách nào ông ta đã phải kiêng tiệc để xây trường học. Ông vốn không biết gì về nghề khai thác làm sản, và ông cũng không có vốn liếng để làm nghề đó nhưng nhờ thế lực ông có thể xin một giấy phép khai thác gỗ. (Các cúp gỗ nói đó hình như được nhường hết cho Tông giám mục Ngô Đình Tuệ) vì linh mục trên xin được giấy phép khai thác, xong rồi sẽ có một người Tàu đến bỏ tiền ra mua lại quyền khai thác. Số tiền này, ông ta phải dùng một phần để hối lộ cho một số nhân viên có thẩm quyền ký giấy. Cuối cùng, theo lời ông than thở với tôi tai trong 10 phút ông cũng chỉ thâu về về 2 phần để dùng vào việc công ích. Tôi biết rằng vị linh mục đó sử dụng tiền bạc vào việc công ích, như xây trường, nhà thờ. Nhưng có những nhà tu, các cha hay các sư nào đã nhờ thế lực kiếm ra tiền dùng vào việc chi phí?

Ngày nay thì các ông dân biếu và nghị viên phải đèn đập các ông thầy và ông cha sau khi nhờ xin phiếu cử tri.

Mấy dân biếu lèm nhèm phải làm ăn những vụ lèm nhèm thì mới có thể đèn đập qui vị thầy tu lèm nhèm được. Thế là ta thấy một sự đồng lõa giữa các thế lực đó với nhau.

Nhiều nhà tu ở xứ ta dù khôn ngoan để nhận thấy rằng thế lực chánh trị phải được củng cố bằng thế lực của tiền bạc. Vì vậy lại có sự dựa dẫm, trao đổi lẫn nhau giữa các thầy tu, các nhà chánh trị, và các nhà lý tài.

Vì vậy ta thấy sự có liên kết giữa 3 giới trên. Các thương gia bộ lầu giúp các nhà chánh trị. Các nhà chánh trị chạy chot nhau các nhà tu kiêm phiếu của cử tri. Các nhà tu nhờ và các chánh trị gia về quyền lực và nhờ cả các nhà buôn về tiền bạc. Các nhà buôn sẽ nhờ các chánh trị gia khi phải chạy chot với chính quyền.

KHA TRẦN ÁC

Văn hóa đậu phụng

Thầy LM kiêm sứ giả Trương bà Cẩn nói tiếng như côn vi bài «25 năm xây dựng chủ nghĩa xã hội miền Bắc», cụ Quốc vú khanh họ Mai, trù lâm, bèn đỡ đầu cho «cái» gọi là Hội Nghiencứu Văn hóa Dân tộc tổ chức luôn trong 4 tuần lễ 4 buổi nói chuyện về Văn Hóa cổ truyền dời Hùng, do 3 sứ giả lối lạc của Hội thay phiên nhau lên diễn đàn.

Tuần lễ vừa qua, hội đã tổ chức buổi nói chuyện đầu tiên do diễn giả Lạc Nguyễn Đoàn Tuân phụ trách. Bài nghiên cứu của sứ giả Lạc Nguyễn Đoàn Tuân về văn hóa dời Hùng là một công trình sưu học còn kỳ lạ gấp nghìn lần bài nghiên cứu của sứ giả Trương bà Cẩn.

Theo sứ giả Lạc Nguyễn Đoàn Tuân, dưới dời Hùng, cách đây 4 ngàn năm, nền văn hóa, văn minh của ta, thuộc giang Lạc Việt, rạng rỡ kinh khủng. Nền Văn Hoa của ta rạng rỡ đến nỗi bị người Tàu đánh cắp mất rao, những cuộc đánh cắp V. hóa lớn nhất gọi là «Đạochích». Chẳng hạn Kinh Thi, Kinh Dịch vv.. đều là của ta, do người Tàu đánh cắp mang về Tàu. Câu ca dao «cây bén ta, lá bén Ngo» là bằng chứng rõ ràng người Tàu đã đánh cắp văn hóa của ta. Không những dưới dời Hùng, chúng ta đã có chữ viết, chúng ta còn đã xây dựng một công trình kiến trúc lừng danh khép thế giới là tháp Babel. Vì theo sứ giả Lạc Nguyễn Đoàn Tuân thì Babel đó là Bắp bệnh, theo giọng người Việt nói sôi nhưng viết liền lại thì bỗn dẫu và đọc là Babel, Babel là phối hợp của lối chữ Ba

Vương, Bảy Tròn là tượng cho ba đường đi của Trời Đất Trăng theo sức hút của Đồm Thần 9 vòng electron. Do đó theo sứ giả Lạc Nguyễn Đoàn Tuân kinh thánh đã lão khoét khi cho rằng Babel do chữ Balal có nghĩa là sự lẩn lộn. Các nhà khoa học cũng lão toét khi cho rằng Babel sinh ra từ chữ Babili cùng tên với thành Babylone nói chuyện dời Hùng, do 3 sứ giả nói rằng thành Cô loa cũng xây theo một kiến trúc như tháp Babel tức Bắp Bệnh. Cô loa là một thành xây theo quỹ đạo mặt trăng với nguyên lý «duỗi cày ba góc chì ba tát» là hình khum khum giọng vỏ thô lò dít đá và thè lè lưỡi trai. Chỉ có Cô Loa mới đủ chứng cứ tim biết văn hóa và văn minh Taân nồng, gai đoạn đầu mới cho Babel».

Và tất cả mọi người VN, con cháu chính tông của nòi Lạc Việt, từ nay phải cho thêm hai chữ Đậu phong lên đầu: Đậu phong Mai Thọ Truyền Đậu phong Ng vẫn Thiện Đậu phong Ng, cao Kỳ..

Vợ Bé

Cô Nguyễn thị Thu Văn, (không biết tên thật hay tên giả) vừa gửi tới cho Đầu Gói một thiên điều tra phỏng sự nhẫn nại là «Vợ bé các ô tai to mặt lớn». Thiên điều tra rất công phu, xác thực, có đầy đủ tên tuổi các bà vợ bé, của các ô-tưởng các nhà lãnh đạo lão già của đất nước, các chính khách tên tuổi và với đầy đủ chi tiết về tánh tình, tuoni tác, vong ngực ráo sao, vong hông ra sao, thích ăn vận ra sao, có thói quen tật xấu ra sao, làm nũng chồng ra sao, làm thua ra sao, hối mại quyền thế ra sao vv.. Đầu Gói rất tiếc không đăng được vì Đầu Gói đã từng bị vua bởi kiêm nghị sĩ Đoàn v Cầu có lấn máng Đầu Gói là bởi do có nước, làm mọi người mất tin tưởng không con ai dám phung sự đất nước, nếu lúc này, Đầu Gói đăng thiền điều tra này thi dân sẽ cảm chấn ngán, tuyệt vọng.

Cho nên, Đầu Gói dành cho quay rõ nêu ở thiên điều tra, gửi cho tất cả những đắng có tên trong thiên điều tra, mỗi người một bản. Tất cả 42 vị có tên trong bảng phong thần. Nếu trường lanh nào, hoặc phản vật lanh đao nào không nhận được, thi xin cứ «phòn» cho Đầu Gói, Đầu Gói sẽ gửi tặng. Chỉ có 3 vị trong số những các đắng tai to mặt lớn là không có vợ bé, không có tên trong bảng phong thần, nhưng Đầu Gói cũng thông công bố tên tuổi, vì công bố tên tuổi họ thi sẽ lời duỗi ra tên tuổi những đắng có vợ bé.

Chí Thiện

Người bắn nhất tuần này nhất định phải là ông dân biểu Chí Thiện. Ông không phải chỉ ở chỗ ông buồn lụy bạch phiến, mà bắn nhất là ở chỗ khi bị bắt, ông ta lạy ông Biên Lý như tế sao. Có gan ăn cắp, có gan chịu đòn, đã buôn lậu, bị bắt, thi rằng mà chịu, tại sao hèn đến nỗi phải rập đầu lạy lục.

Nghỉ lại, tuần trước, ĐG «ca ngoi» ông Tòng Ngọc về câu: «Ra mà hỏi Lê Duẩn qua là đúng. Đầu Gói đã viết rằng cái chó đẻ của miền Nam không phải ở chỗ dân khổ, mà ở chỗ bất công, dân ngụ khu đèn thi phải đóng góp tất cả, đóng góp xương máu, mồ hôi, nước mắt, con những kẻ như dân bần, nghị sĩ, trí thức không những không đóng góp mà còn lợi dụng tất cả, lợi dụng từ xương máu chiến sĩ đến địa vị cho nên bao bụi này ra mà hỏi Lê Duẩn là chí lý lâm. Nếu không chặt đầu bọn Phạm chí Thiện thì nên trực thăng vận chúng ra miền Bắc chung sống với LD cho yên phần mộ. Tiện đây, cũng cần tiết lộ ĐG khoái buôn lậu lầm, vì cho rằng, trong xã hội này, buôn lậu thuốc phiện tương đối là nghề lương thiện nhất. Hồi Đầu Gói đi Lào, Đầu Gói và Hà Chưởng Môn cũng gom tiền buôn lậu, mang về được 4 ký bạch phiến rất ngon lành. Số tiền lời kiếm được, Đầu Gói vẫn để dành để ủng hộ một số ông cử viên dân biểu ký này, trong số đó có Hà Thượng Nhân, Cầu trời cho Hà Chưởng môn đặc cử

Một người cao thê gọi là sạch ngang hàng với Cao văn Luận, một Nguyễn đức Thắng, một, Thich minh Châu hay không khi có những hành vi :

— Đề nghị mua một thi phẩm dịch với giá 2000.1 để đề tên mình với lý do «đề tên tôi mới dễ bán», dù đó chính là của em bạn mình ?

— Sau khi đề nghị mua không xong, giữ báu thảo của người hơi lâu «nghiền ngẫm» (hay với ý nào đó?)

— Tôi nhà người ngủ đêm bàn chuyện văn chương (chính trị ? sáng ngày ra về thời thời trong bộ quần áo giày dép bút viết) của người và đề bò cảnh.. rẽ tiền của mình lại rồi.. quên trả lại ?

— Mang về theo bao nhiêu quyển sách quý và rồi.. cho vào tủ sách của mình làm... kỷ niệm ?

— Van xin người ngủ trọ, ở trọ, «ăn trọn» rồi làm thơ, viết văn số xiên người một cách hơi có vẻ bần tiện khi người đó tỏ vẻ hơi không bằng lòng mình ?

— Đề đầu một người khác (đã nhiệm phải chịu trách nhiệm hành vi của đệ tử mình) ĐĐ /CP hay là nhà văn NHH cũng thế làm sao

đến nỗi người đó cũng như mình, nghĩa là cũng định mua tác phẩm của người, không xong, sửa chữa lèm nhem và sau khi đòi dăm lầu bảy lượt trả lui cho người với bản thảo bối đen bẩn thùn như đinh mục đen, mục đỏ ?

Một người tôi không biết rõ ràng chi tiết, nhưng chỉ với cách cư xử qua ba người đã biểu lộ một sự tương đương với «chặt bắt» của năm điều rắn kẽ sỉ nếu chỉ được đề cập như một thường nhân thi không sao.

Người sạch sẽ không bao giờ che dấu hành vi của mình dù xấu,

dù tốt, Quý báo có thể hỏi thẳng «ngài» Bùi Giáng những việc đã xảy ra liên quan tới T. Tọa TMC, và một thi phẩm ngoại quốc dịch ra Việt ngữ tên M.K của đại văn hào xứ Liban, ngang với Tagore. Quyển này sau đó, Trùng Dương đã dịch lại và tôi có nghe ngầm trong PB/VH/NT, đại phát thanh Saigon, đăng báo hay in sách gì đó.

Trân trọng kính chào ông Chu Tử. Kính chúc Quý báo mạnh tiến trên đường xây dựng văn nghệ, xã hội.

Nay kính,

Một người lính có suy nghĩ

Ngoài ra, hầu hết các người sạch được Đời giới thiệu đều bị «chè» hoặc về điểm này hoặc về điểm nọ. Xin trả lời chung, nếu «cầu toàn trách bị» thì đức Chúa Jésus. Đức Phật Thích Ca chưa chắc đã sạch. Vừa thôi chứ ! cho nên tuần này, đang nhẽ báo Đời tiếp tục giới thiệu một số người sạch, chẳng hạn giáo sư Trần V Quế một chức sắc Cao Đài, nhưng trước sự «khó tính» của bạn đọc, đành phải hoãn, để tìm hiểu thật kỹ đã.

Đầu Gói lên đường

Thứ hai tuần tới Đầu Gói lên đường, đi chu du một vòng đất nước. Đầu Gói và Hà Chưởng Môn cũng gom tiền buôn lậu, mang về được 4 ký bạch phiến rất ngon lành. Số tiền lời kiếm được, Đầu Gói vẫn để dành để ủng hộ một số ông cử viên dân biểu ký này, trong số đó có Hà Thượng Nhân, Cầu trời cho Hà Chưởng môn đặc cử

(Xem tiếp trang 54)

PHÒNG VĂN CHỦ TỊCH PHONG TRÀO TRÍ THỨC CÔNG GIÁO PAX ROMANA VỀ:

Các hoạt động chánh trị của một số «LINH MỤC CẤP TIẾN» ở Việt Nam

● HÀ TÚC ĐẠO

LTS.— Giới trí thức Công Giáo ở VN hiện nay đang ngả theo khuynh hướng nào? Họ nghĩ gì về những thái độ phản chiến của một nhóm «Linh Mục Cấp Tiến» mới nổi ở VN? Phản ứng của họ ra sao trước «Vụ án Đổi Diện»? Đó là những nét chính trong bài phỏng vấn dưới đây mà phái viên báo đã nêu lên với bác sĩ Nguyễn Văn Ái — Chủ tịch Nhóm Trí Thức Công Giáo Pax Romana ở Việt Nam. Khi trả lời những câu hỏi của phái viên báo Đời, bác sĩ Ái đã nhấn mạnh, ông chỉ phát biểu các ý kiến này với tư cách một người công dân VN đang trong hàng ngũ trí thức Công Giáo, chứ không phải với tư cách chủ tịch phong trào Pax Romana. Sau đây là nội dung cuộc phỏng vấn bác sĩ Nguyễn Văn Ái.

ĐỜI : Xin bác sĩ cho biết phong trào Trí thức Công Giáo Pax Romana do bác sĩ làm chủ tịch có phải là một nhóm trí thức khuynh tả chẳng? Mục tiêu hoạt động của phong trào này là gì?

NGUYỄN VĂN ÁI : Tôi xin minh xác ngay từ đầu cuộc phỏng vấn là phong trào của chúng tôi không phải là một phong trào lập ra để làm chính trị. Bởi vậy phong trào Trí Thức Công Giáo Pax Romana không hề khoác cho mình chiếc áo khuynh tả hay khuynh hữu. Mục tiêu hoạt động của chúng tôi, khi thành lập nhóm chỉ là «trao đổi đời sống Công Giáo của đoàn viên» và «tìm hiểu theo ánh sáng đức tin những vấn đề hiện thế trong mọi lãnh vực».

ĐỜI : Hiểu theo lời của bác sĩ thì đây không phải là một phong trào lập ra để làm chính trị. Nhưng thưa bác sĩ, những hoạt động gần đây của nhóm, như buổi thuyết trình hội thảo về các đề tài thời sự quốc gia nóng bỏng, hay mới nhất là việc

nhóm đã tích cực yểm trợ tinh thần và vật chất cho các chiến sĩ VNCH tại Hạ Lào, vậy theo bác sĩ những hoạt động này chẳng nhẽ cũng không hề nhuốm màu sắc chính trị nào chăng? Nếu thế tại sao hiện có dư luận cho rằng Phong Trào Trí Thức Công Giáo này là một phong trào thân chính quyền và được chính quyền giúp đỡ nồng nhiệt?

NGUYỄN VĂN ÁI : Đã dành rằng nhóm chúng tôi không được phép hoạt động chính trị. Nhưng thiết tưởng chúng tôi cũng cần phải theo dõi những vấn đề thời sự trong nước và trình bày những giải đáp của Công giáo đối với những vấn đề trên chia. Bởi vì, ngoài tư cách một tín đồ Thiên Chúa Giáo, chúng tôi cũng còn là những công dân của VNCH. Đã là công dân, dĩ nhiên chúng tôi cũng có quyền hoạt động chính trị như tất cả mọi công dân khác, phải không ông?

ĐỜI : Và những hoạt động chính trị này phần lớn là thân chính quyền?

NG. VĂN ÁI : Ông nói như vậy kẽ cũng hơi quá đáng. Trong nhóm chúng tôi, ngoài một số anh chị em tham chính, cũng còn rất nhiều người khác ở trong hàng ngũ những người đổi lập với chính quyền nữa mà. Tuy nhiên chúng tôi cũng xin phép được nhắc lại với ông lần nữa, là tất cả những hoạt động thân hay chống chính quyền này chỉ là những hoạt động có tính cách cá nhân, không phản ảnh đúng sinh hoạt đường lối của nhóm, vì nhóm trước sau vẫn giữ nguyên lập trường là không hoạt động chính trị, «không cho phép ai mượn danh nghĩa nhóm để hoạt động chính trị».

ĐỜI : Xin bác sĩ cho đọc giả Đời biết phản ứng của phong trào trí thức Công giáo đối với «Vụ án Đổi Diện»?

NG. VĂN ÁI : Phản ứng ư? Về cá nhân thi dĩ nhiên là có khá nhiều ủng hộ lẫn chống đối bao án như đó, đã thấy trên mặt báo. Còn phản ứng phong trào của ông vừa hỏi thi hiện nay chúng tôi vẫn còn giữ

yêu lùng. Đa số anh em trong nhóm chưa muộn đưa vụ án này ra trước những buổi họp hàng tháng để thảo luận. Bởi vì đây là một vấn đề khá tế nhị và bản án còn có nhiều chi tiết phức tạp thăm kín bên trong không tiện nói ra?

ĐỜI : Có phải những chi tiết đó có liên quan đến một ẩn ý chính trị nào chăng?

NGUYỄN VĂN ÁI : Câu hỏi này ông nên đặt ra với các đương sự mới phải. Chúng tôi chỉ là những người đứng ngoài như các ông thì làm sao mà có thể trả lời được.

ĐỜI : Nhưng BS có cho rằng những lời hô hào trong bản tuyên ngôn hoặc những bài báo đã phá kịch liệt chế độ cộng hòa hiện nay hoặc đề cao chế độ miền Bắc của một số dân biểu, linh mục khuynh tả như các cha Lan, Chân, Tín, T. bà Cần Nguyễn viết Khai v.v. là muốn làm đúng lời Chúa đã dạy chăng? Theo ý ông tại sao các vị linh mục đó lại thích dẫn thân vào hành động chính trị, sự dẫn thân này có cần thiết chăng?

NGUYỄN VĂN ÁI : Một số các vị linh mục mà ông vừa đề cập vẫn thường cho rằng sở dĩ họ làm những việc như vậy là vì họ muốn thể hiện lời Chúa đây là đem công bình bác ái lại cho mọi người mọi phe phái. Tuy nhiên đây chỉ là những ý kiến riêng của quý vị đó. Còn việc quý vị đó làm đúng hay sai thì chúng ta nên đặt một dấu hỏi lớn rồi chờ thời gian trả lời thi hơn.

ĐỜI : Ý kiến riêng của bác sĩ về những việc làm chính trị của những vị linh mục này ra sao? Bác sĩ tán thành hay phản đối những việc làm đó?

NGUYỄN VĂN ÁI : Theo thiển kiến của tôi thi các vị linh mục có lẽ không nên làm chính trị vì những công việc này nên để dành cho giáo dân họ làm vì nó mang nhiều ý nghĩa thương yêu hay thù ghét rõ rệt không thích hợp cho một linh mục. Tôi nghĩ thế vì hai lý do. Thứ nhất phận sự chính của vị linh mục không phải là phận sự chính trị, trước khi trở thành linh mục ông ta đã có rất nhiều thời gian để suy nghĩ cho chính về cái lý tưởng cao cả của mình. Cái lý tưởng đó, mọi người công giáo đều biết chỉ là những việc làm Tòng đồ : rao giảng lời Chúa để đem ánh sáng đức tin lại cho nhân loại. Không ai trong hàng ngũ giáo dân nghĩ rằng lý tưởng của một vị linh mục là hoạt động chính trị cả.

Điểm thứ hai, nếu vị LM lại làm luôn cả những việc mà người giáo dân có thể làm được thì hóa chảng nhẽ ông ta lại muốn giữ giáo dân của mình ở trong tình trạng chính trị ấu trĩ mãi sao. Thời buổi này đâu phải là thời kỳ Trung Cổ, lúc mà các vị chức sắc trong Giáo Hội Công giáo nhúng tay trực tiếp vào các hoạt động chính trị ngoài đời. Tóm lại, tôi nghĩ các vị LM có quyền góp ý kiến về các vấn đề thời sự với các giáo dân, nhưng các vị đó không có quyền công khai hoạt động chính trị.

ĐỜI : Nhưng nếu các vị linh mục mà chúng tôi vừa kề trên vin vào lý do ngoài thiên chức LM, họ cũng còn là một công dân, nên họ có quyền hoạt động chính trị thi bác sĩ nghĩ sao?

NGUYỄN VĂN ÁI : Tôi không đồng ý với lập luận này, vì các LM là những người đã tự nguyện làm những công việc Tòng Đồ, chứ không phải các vị làm những việc này do một sự ép buộc. Bởi vậy các vị này chọn một là làm việc tòng đồ, hai là làm chính trị. Muốn làm chính trị thi các vị nên cởi áo thầy tu, trả về đời sống giáo dân như nhiều vị có tiếng tăm trong giới trí thức VN đã từng làm, vừa làm việc tòng đồ vừa làm chính trị tôi e rằng các sứ mạng truyền bá đức tin mà Thiên Chúa đã giao phó cho các vị khó mà đạt được kết quả mỹ mãn.

ĐỜI : BS nghĩ sao về dư luận cho rằng hiện nay đang có rất nhiều vị LM hay TT đã núp bóng tôn giáo để đầu cơ chính trị? Theo BS, đâu là nguyên nhân đã khiến phát sinh ra dư luận kể trên?

NGUYỄN VĂN ÁI : Đó là một điều đáng buồn cho giáo dân chúng tôi. Bởi vậy hồi nay tôi mới chủ trương các vị LM hãy trả những công việc chính trị lại cho các gáo dân để có đủ thời giờ mà nghĩ đến việc truyền bá đức tin, rao giảng lời Chúa. Ở VN hình như còn thiếu rất nhiều người làm những việc đó chứ đâu có thiếu người làm chính trị. Các vị có làm, rõ cuộc chiêu gọi lại 1 sự hiểu lầm tai hại cho tôn giáo mình như ông vừa nói mà thôi.

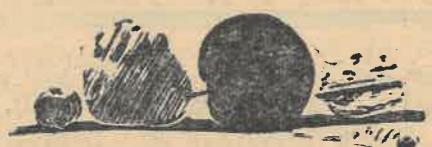
ĐỜI : Theo bác sĩ, tại sao phần lớn các vị linh mục thích hoạt động Chính Trị ở VN lại thường có khuynh hướng thiên tả? Phải chăng các vị đã bị ảnh hưởng sâu đậm bởi nền văn hóa Tây Phương mà các vị đã từng được hấp thụ chăng?

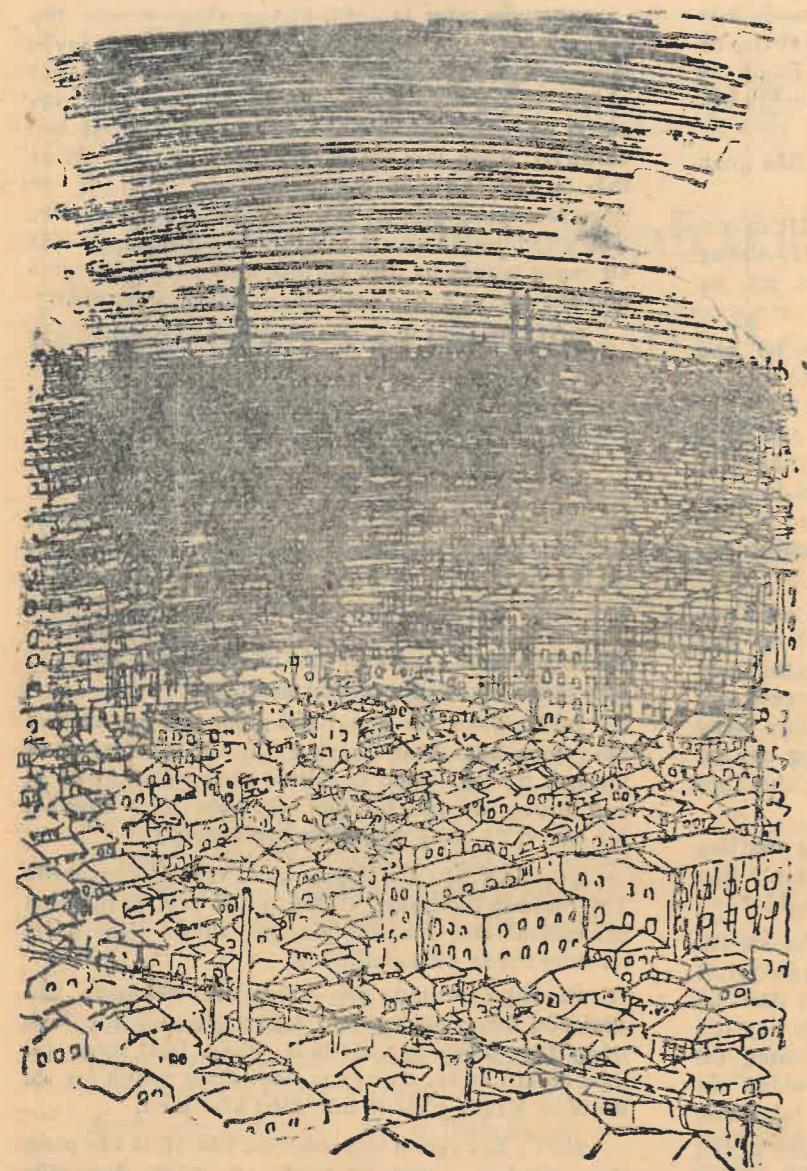
NG. VĂN ÁI : Có lẽ gần như vậy. Ở các nước Tây Phương hiện nay, «thiên tả» đã trở thành một cái mốt để làm dáng mà giới trí thức : «Nếu đã là tri thức thi ta phải thiên tả».

Các vị linh mục cấp tiến của chúng ta hầu như đều được đào tạo bởi các trường đại học danh tiếng Tây phương, nhất là ở Pháp. Bởi vậy, quả ngài có «thiên tả» trong các hoạt động chính trị thi đó cũng không phải là một điều khó hiểu.

ĐỜI : Xin thành thật cảm ơn bác sĩ và xin phép được hỏi bác sĩ một câu chót. Các hành động dân thân chính trị mà các vị Linh Mục Cấp Tiến có gặp phải sự chống đối của thành phần giáo dân đồng bào hiện nay chăng?

BS ÁI : Bảo rằng giáo dân đã chống đối hay ủng hộ các linh mục cấp tiến thi câu trả lời tôi e rằng không được chính xác lắm. Vì e là những người ủng hộ hay chống đối đều thuộc thành phần thiểu số còn đa số khôi công dân Công giáo VN chúng tôi đều ở hàng ngũ những người thầm lặng. Và những người này, đến giờ hình như vẫn chưa chính thức lên tiếng mặc dù rất có thể họ cũng mang trong đầu — nhiều ý nghĩ như tôi vừa trình bày ở trên.

Những kẻ đội mạo gai đang đóng đinh Chúa

HỒ ĐẮC PHỤC

Ở cái thời đại « trời làm một trận lồng nhang ; ông hóa ra thằng, thằng hóa ra ông » này, 4 hạng người được đứng trên cao chót vót

của bậc thang giá trị xã hội là TIỀN, SƯ, CHA, TƯỚNG.

Tiền, tiếng đê chỉ các người đẹp, các phun. Các tiền được người đời

chú ý và tôn vương vì đã hoặc sử dụng hiệu quả cái lá dà hay nhan sắc của mình hoặc lợi dụng uy thế của chồng để ho ra bạc khác ra tiền. Có lẽ nói toạc móng heo thế này thì dễ hiểu hơn : các em báu vật và năm ngựa ăn sắn với Mèo, các chị tướng tá nhàn danh chồng làm áp phe, độc quyền mua bán, thầu, chuyền ngắn... đều là những người rúng rinh có đồng ra đồng vào (?) Loại này nói chung cũng đã bị sỉ vả, đánh đập nhiều tràn thảm tim rồi.

Mấy anh sú mồ cưng rùa. Nhât là qua cái vụ vừa có vài anh tranh nhau lăng xăng mở hội cho đê hốt bạc làm báo chí bâu lại chiếc mang đủ điều. Cá mấy anh tướng, ta bắn cứ tướng là minh uy quyền hống hách có thể thỏa sức làm trời làm đất không ai dám động đến lòng chán, thế rồi rót cuộc ván cờ bị phanh phui như thường.

Duy có 1 bọn cha, cố bần thiểu là chưa bị « khẽ » cho trận nào coi được : Kha Trần Ác tiếng là cay cú, độc ác nhất thế mà chỉ mới một người 1 ngựa xuất trận có 2-3 lần và cũng như đám bị bong, chưa thảm vào đâu cả. Tiễn bần, sự bần trong bần, ai dám cãi là cha không bần, cha sạch như cai chén calice mà hàng ngày cha vẫn rùa lau? Người chán chiên đã ghê thi con chiên không ghê phải được kề như là 1 chuyện hiến.

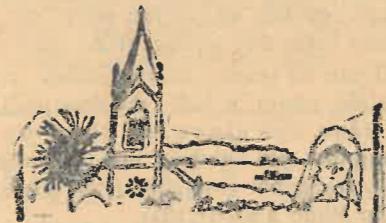
Thật ra, nếu hỏi 1 người Công giáo ngoan đạo đến mấy chẳng nửa rằng có hiện tượng cha bần trong hàng ngũ giáo sĩ không thì người đó sẽ khùng ngẩn ngơ mà trả lời : « có ». Thế nhưng họ lại tìm ngay mọi cách, mọi lý lẽ để che đậy, bảo chữa, cứ làm như những chuyện bần thiểu, bè tôi của « cha » không xảy ra trong thực tế. Sự vết nhơ của cha biến thành vết nhơ của con, của giáo hội. Vì cứ cái lối sợ « con sâu lam râu nồi canh » như thế nên người ta đã lắp liếm ; đã chối bỏ sự thật đến độ rời tự mình lại yên trí rằng không có chuyện nhơ nhứa của kẻ đã lãnh đạo tinh thần mình. Một thái độ khép kín đến nguy hiểm, ngoan cố và có tuệ đậm nỗi khủng, tuyệt giao hoặc thù hận sẽ xảy ra nếu có kẻ dám sờ tai cha người ta, dù cha người ta thói tha túi đầu đến chán. Tại sao lại có sự bênh vực,

bao bọc quá đàng như vậy ? Phải chăng vì cái tình thần bảo vệ tôn giáo héo hôi này sinh, sợ danh dự đoàn thể mình bị thương tổn ? Hoặc già về cái phép truyền chức thánh, phép thứ 6 trong 7 phép bí tích Đức chúa Giêsu trao lại đã biến cha thành 1 thợ bát khả sa đọa ? Đã tbụ phong linh mục thì ngay từ lúc đó cha thay mặt Chúa chấn dắt giáo dân, cha rồi là đúng, cha làm là hoàn toàn không sai trêch đi đâu được. Trâm điếu đều tròng vào 1 cha, có gì khó cùi đèn nhờ cha giải quyết. Cha có trọn quyền như 1 vị quan tòa, phan quyết, kết án, tha tội. Cao bần long nấu bằng da trâu đem nhờ cha bán, cha đóng cho con dấu lên trán, đứa nào dám bảo là cao giả thì chỉ có chết. Mật ong cha quảng cáo đều là loại tốt, mật rừng chứ không phải của loại ong nhà hút mật trong mâm hay đà có pha thêm nước nỗn sảy. Nhiều kẻ đã nhớ cha mà nén tay nén tim nở mày nở mặt. Có đứa chỉ cần dựa vào tí hơi hồn cũng đủ giàu sụ. Như có tên trước đây chuyên bán thuốc cao lơn hoàn toàn giả nhưng lại máh khỏe đem kính biếu 1 Đức cha 1 thai sâm nhung bồ thận (tất nhiên là thử thiệt), Đức Cha viết thư cảm ơn và khen, áo lợi dụng thử đó quảng cáo rầm beng để bán sâm nhung bồ thận nấu toàn bằng giày thò leo tia canh với mật mía, uống kịch độc nhưng cứ làm người túm lại mua để bày giờ nó có 1 ngôi nhà bán thuốc 3 tầng tại 1 đường lớn nhất ở Tân Định. Cái uy thế của các cha nó kinh khủng như thế.

Người ta thừa biết câu « cái áo không làm nên ông thầy tu » và câu « là đạo là tin đạo chứ không tin những người có đạo » nhưng biết tài biết vậy, thực tế người ta vẫn nhìn ông thầy qua cái áo và vẫn tin những người có đạo. Đại gì mà lại đi tin những người ngoại đạo, là những người ở ngoài doan thế, ngoài cộng đồng tín hữu của mình. Muôn đời cũng chẳng bao giờ phà là được bức tường kiêu cổ xây bằng những thành kiến loại này.

Còn về phần cha, có cha biết bóp là các con chiên tin tưởng mù quáng nơi mình nên cha đã lợi dụng triết để các cơ hội tốt. Cha có làm bầy đê có giáo dân bit kín mọi

chuyện lô gi, con chiên chắc không bao giờ dám hé máng, còn ở ngoài cửa nào ngo ngó cha sẽ cho lệnh gang họng, xé xác nó ra. Bàn tay sạch sẽ như Ponce Pilate của cha đã giุง vào bao nhiêu vụ. Cha đã rao giảng, 1 hình thức giản tiếp bắt các con chiên dồn phiêu cho người cha giới thiệu trong các kỳ bầu cử tổng thống, thượng hạ viện, hội đồng đô thành, thị, tỉnh không phải vì quyền lợi quốc gia, tôn giáo có kho khỉ móc gì mà chỉ vì cái túi tiền của cha. Cha đã góp công rất đặc lực trong các chuyến buôn lậu, có khi lại còn chủ xướng đỗ từng đồng hàng to như cái núi trước sân nhà thờ, rắt ngang nhiên. Bao nhiêu vụ áp phe lo toot để được giữ chức vụ ngôn chổ này, ở chỗ tốt kia phản lòn đều do cha quản guyễn. Cứ thế moi đê xin xáng, giấy, tờ, xi măng... mới dễ mượn xe đê chở đồ, gỗ, đá, vôi, gạch... Thật ra thì cha chỉ làm cho vui

đảng CS, nhưng sau lòn sang thăm Nga sô ve, ông bỗng tĩnh mộng và kinh hoang. Trong lúc đi quan sát nhiều nơi trong cái quốc gia mang tên « thành trì » của vò sán thế giới đó, Gide đã tỏ ra rất thán phục cái giáo hội thầm lặng (Eglise silence) kia, tuy sống với gông kim đốn hung lúc nào người công giáo cũng âm ỉ trong lòng ý chí bất khuất, chỉ chờ 1 cơ hội thuận tiện là vùng lên. Sống với ách CS nhưng không sống hoa chung với CS. Thật ngược đời, người trong tù muốn tìm cách vượt thoát ra mà chưa được trong khi lại có làm kẽ ăn no đừng mõ muốn lao đầu vô !

Giai cái thú xác thịt « cơm no bò cưỡi, bao cùi số « các đắng » cũng chẳng chịu kèm bợn người trán mặt thịt, bợn sú mồ hôi mang đầu da nao. Có khi còn trội, còn xuất sắc hơn là đàng khác. Nhưng nếu nói ra thì lại참 nạc, nồi đéo là thịt om sòm cho rằng đã chụp mũ người tu hành, có bắt được tay day được bói tại trán không. Nào ai biết ma ăn cỗ, chỉ có chính ma biết nhưng ma dấu nhệm chờ đợi nào lại đi khoe ra. Nghè đời bao giờ cũng vậy, kẻ khôn ngoan ăn vụn phải biết chui mép, đừng như mấy anh thầy chùa vợ con không chịu gìn kỹ 1 chỗ đê bao chi phanh phui túm lum. Mà cũng đừng như cha Tr. ở Hà nội thời trước đây tuy đã bết khôn ngoan mặc tay, đội mũ phớt cho khỏi lò chiếc đầu trọc mỗi khi tìm đèn với em thơm nhưng vẫn lộ tung tích đê mang lấy hình phạt nhục nhã là « treo chém » (không được làm lễ và giải tội). Cũng đừng để sa vào lưới tình 1 cách lô liều và lì lợm như trường hợp của mấy ông cố Tây đối với súc quyến rũ của cô Phương, cô Tư Hồng, cô Ba Ti xưa kia. Thực phẩm tràn gian dủ mùi vị thơm cho đầy súc quyến rũ ai không muốn nhâm nhập 1 chút sướng thân, nhưng vào thân đây, phải dù mưu trí như những tên tham những hang bư. Hoặc phải theo chiến thuật du kích đánh mạnh đánh mau và thu đòn chiến trường mau lẹ. Như vậy là phi tang Droi chế độ thương tồn luật pháp này, không trọng dù bằng chứng cụ thể thì hồ dê đã làm gì nhau nói. Còn mời thi chả cần bùn tăm tìm kiếm đâu xa, có

tiền là tự nhiên mồi tim đến, hứa tiền tự nhiên mỹ nhân lại chẳng khác gì hữu xạ tự nhiên hương. Thời buổi kinh tế kiem ước này đã sản xuất ra được nhiều em nhỏ hận phương choai choai, chanh cùm thơm thịt lăm và luyến ái quan của các em này là, như Kha Trần Ác đã nói, «thich chim sú cỗ lăm, vì không những sú, cỗ trẻ, khỏe, lăm tiền, lại dai gái hơn ai hết». Có em còn bạo mồm, bạo miệng: «Xoa những chiếc đầu trọc của sú cỗ thấy có nhiều cảm giác mạnh hơn sò vào những mảnh đầu cỏ tóc thưa thoát của anh».

Nhin đám sú cỗ dần thân vào cái guồng máy vật chất của thời đại đang quay lồng lộn người ta lại tìm ra 1 điểm hé súc nghịch lý. Ở miền Nam này chúng ta vẫn khoe khoang sống theo quan niệm duy thần, duy linh, duy tâm thế mà thực tế chúng ta chỉ nghĩ thuần túy về vật chất, vật chất quyết định hết, biện minh hết và rất nhiều khi còn ngồi cả vào chỗ của Thương đế. Còn tại miền Bắc mang tiếng là duy vật thế mà mọi người lại hướng thụ vật chất rất ít, ăn uống tượng trưng như hương nhu hoa dè cầm hơi và sống thuần bắng lỷ troցcaoxa,viễnvông.

Vẫn biết phàm những kẻ còn mang trong người một niềm tin về tôn giáo tất phải suy nghĩ rằng chúng ta mặt phải hướng lên trời như tìm kiếm 1 chốn an ủi vĩnh cửu, một ước nguyện hướng về những thực tại thiêng liêng. Và theo như linh mục Nguyễn huy Lịch đã nói: «Người sống theo tôn giáo phải là người nuôi dưỡng trong lòng 1 ý chí cao thượng, 1 quyết định phục thiện, 1 thái độ tôn kính trước huyền nhiệm... Khi nhớ tôn giáo, con người đã thoát khỏi những lo lắng vị lợi, những dục vọng bá cấp, những ghen ghét oán thù, những xu hướng kiêu căng gian trá, những cạnh tranh bì ôi giữa anh em đồng loại; khi nhớ tin ngưỡng, con người trở nên «nhân đạo» hơn lèn, biết vươn mình ra khỏi giới hạn của cái «tôi», mong chờ siêu việt, lên đường tìm kiếm trong trầm lặng, trong kiêu nhẫn cho đến cùng. (Người công giáo trước vấn đề đức tin, từ sách ĐÀO và ĐỜI, Saigon 1962, tr 87).

Nhưng có mấy cha làm theo những điều cha Lịch đã nói? Người ta chán còn dinh đạc thì hãy nói chuyện dưới đất chứ hơi đâu mà để ý những điều cao xa trên trời. Nếu vẫn hào Péguy từng phát biểu «trái đất như bậc thang đèn thờ để bước lên thiên đường» thì cần gì bước thêm cho mệt, nằm ngủ ngay ở bậc thang thứ nhất cho khỏe. Nhiều bậc tu hành đã say sưa ngup lận trong các hoạt động trần gian vì những lợi lộc thuần túy vật chất, khác hẳn với đời hỏi mà ông Nguyễn Văn Trung đã xướng lên trong bài «ý thức tôn giáo và ý thức chính trị»: «Phải hoạt động tham dự vào việc tranh đấu cho những giá trị trần gian này với 1 say xưa như của 1 chiến sĩ duy vật nghĩa là coi như chỉ có đời này là tất cả, đồng thời ngay trong lúc tranh đấu phải coi tất cả những cái đó như là không đáng kể trước mặt Thiên Chúa» (Sách đã dẫn, trang 128). Hoặc: «Những công giáo sống đạo trong cuộc đời không phải chỉ lo giữ sao để tránh những hành vi tội lỗi, phạm lề luật mà còn phải lo tránh khỏi gây ra hay tham dự đồng lõa với những hoàn cảnh, tình trạng bất công, phản lại tinh thần Phúc âm» (tr. 108).

Ông Trung nêu những ý kiến trên với 1 tâm trạng lo lắng vì ông đã nhìn thấy rõ những vị cha cố lợi dụng thế quyền hoặc đồng lõa với những kẻ lợi dụng khác Ông viết: «Khi những vị giáo sĩ cõi thần thế đời chỉ là 1 cha sở ở 1 họ đạo xa xôi vùng quê trực tiếp giao thiệp với những vị tối cao trong chính quyền bắt chấp mọi cấp bậc hành chánh, một hai lần còn nhận được, nhưng nếu sự can thiệp đó trở thành 1 hiện tượng thường xuyên, đến nỗi đi tới chỗ không coi hành chánh địa phương ra gì thì đó là một hiện tượng lấn át địa phương đáng lo ngại vì kết quả là 1 thế quyền không còn uy tín để cai trị. Cho nên một dân biếu quốc hội đã buôn rầu mà than rằng: «dân biếu ăn lương của dân mà lai không lo được việc cho dân con cái cha không ăn lương của dân, lai chạy được việc chò dân».

Nhưng điều quan trọng hơn là hiện tượng thần quyền có 1 thế lực quá mạnh trong thế quyền, đôi khi đi đến chỗ lấn át, có thể gây những

hậu quả rất hại cho cả Đất. Khi thế lực đó bị lợi dụng, Làng vực đời và đặc biệt lãnh vực chính trị là lãnh vực của tranh chấp quyền lợi, địa vị, vì thế không lẽ gì ảnh hưởng và thế lực của giáo sĩ trong lãnh vực này dễ bị lợi dụng bởi người công giáo cũng như người không công giáo. Họ là những người bất tài, gian thương, hoặc tham quyền cố vị, nhưng khéo léo nhờ cậy nên được các cha nâng đỡ giới thiệu để làm ăn buôn bán hoặc được tin dùng, thăng chức trong guồng máy chính quyền đời khi chỉ bằng cách dâng cúng 1 số tiền để làm nhà thờ hoặc xin trở lại Đạo. Nhưng thật ra đời khi họ giúp một được lời gặp trạm, nghìn, tuy vậy họ cũng trở thành ân nhân của họ đạo và sau này giả sử các Cha có khám phá ra tác phong không tốt của họ về luân lý, về làm ăn, thì thật là khó xử: hoặc là đánh làm ngơ hay chỉ phàn nàn thôi chứ biết làm sao bây giờ. Nhưng đã rõ những sự lợi dụng đó r้าย tai hại cho cả Đời và Đạo. Công việc đời không chạy hoặc hơn nữa, còn có thể phạm đến đắc công bằng, còn Đạo thì mang tiếng vì Đạo chỉ còn là bậc thang, cái cầu đưa tới danh lợi, địa vị, đôi khi cách bất chính...

Nhiều người công giáo có 1 quan niệm sai lầm này về chính quyền trong tương quan đạo và đời: chúng ta thường có khuynh hướng coi chính quyền chỉ là phương tiện để phục vụ tôn giáo của ta, chứ không phải chính quyền là để phục vụ công ích, nghĩa là cho mọi người. Chúng ta ủng hộ hay chống đối, thiện cảm hay ác cảm với 1 chế độ không phải vì chế độ đó có lợi cho công ích, quyền lợi quốc gia, nhưng là có giúp đỡ hay phục vụ đao này không. Chính vì thế mà nhiều người công giáo cho là rất tự nhiên chính quyền phải nâng đỡ, giúp đỡ phương tiện cho tôn giáo dù thiệt hại cho những người khác. Người công giáo có ý thức chính trị là nhận định được những tác dụng chính trị tai hại cho đạo do những cử chỉ lợi dụng chính trị, hay bị chính trị lợi dụng gây nên (tr. 117 — 121).

Trước những gương mờ gương xấu của một số giáo sĩ và giáo dân, tác giả bài nói

chuyện trên đã phải buôn rầu mà phân nán: «Vẫn không phải là xe những người công giáo có luôn luôn làm những gì người ta trông đợi hay có quyền mong đợi ở họ (chúng ta biết rằng không) nhưng là xem Thiên Chúa giáo có phải là cần thiết hay không. Nhưng thực ra rất khó, vì người không công giáo thường chỉ có thể tìm hiểu đạo hay theo đạo bằng cách nhìn vào người công giáo vì họ phải là ánh sáng của sự thật, là muối của chảo lý. Người công giáo sẽ trả lời thế nào trước tòa án tối cao của Chúa về trách nhiệm đối với anh em mình chưa biết Chúa hay sao Chúa vì mình, khi người công giáo chúng ta là ánh sáng, là muối nhưng đã trở thành ánh sáng lùn mờ và muối nhạt.. Phải nhận rằng lịch sử Thiên Chúa giáo ở Việt Nam chưa tạo hẳn được 1 thiên cảm trên bình diện đoàn thể, và điều đáng buồn có lẽ đạo công giáo ngày nay càng ngày càng mất sự thiện cảm đó» (tr. 123, 127).

Mấy cha cố chuyên sống vụ vật chất hiều rõ hơn ai hết rằng cát bụi

lại trở về cát bụi, của César trả lại cho César ấy thế mà vẫn cứ bonchen, vật lộn, tranh cướp, tham lam và làm đủ mọi chuyện xấu xa, bỉ ổi trong đợi hay có quyền mong đợi ở họ (chúng ta biết rằng không) nhưng là xem Thiên Chúa giáo có phải là cần thiết hay không. Nhưng thực ra rất khó, vì người không

công giáo thường chỉ có thể tìm hiểu đạo hay theo đạo bằng cách nhìn vào người công giáo vì họ phải là ánh sáng của sự thật, là muối của chảo lý. Người công giáo sẽ trả lời thế nào trước tòa án tối cao của Chúa về trách nhiệm đối với anh em mình chưa biết Chúa hay sao Chúa vì mình, khi người công giáo chúng ta là ánh sáng, là muối nhưng đã trở thành ánh sáng lùn mờ và muối nhạt.. Phải nhận rằng lịch sử Thiên Chúa giáo ở Việt Nam chưa tạo hẳn được 1 thiên cảm trên bình diện đoàn thể, và điều đáng buồn có lẽ đạo công giáo ngày nay càng ngày càng mất sự thiện cảm đó» (tr. 123, 127).

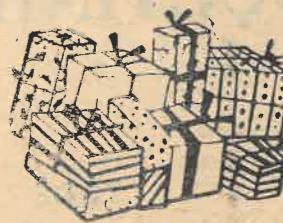
Mấy cha cố chuyên sống vụ vật chất hiều rõ hơn ai hết rằng cát bụi

Thực ra, không phải ai xa lánh chính các cha cố bê bối và các giáo dân a tòng đã đội mạo gai và đóng đinh Chúa mình thêm 1 lần nữa. Chắc chắn là như vậy. Ngày xưa Chúa đã rủa Judas, tên đồ đệ phản thầy: «Chờ gì bay chặng sinh ra thi hơn». Tôi muốn dùng câu ấy để dâng lên các đấng cha cố vừa kể trên.

oOô

Rochefoucault khuyên ta đừng có dại dột động chạm đến tin ngưỡng, tôn giáo của người khác. Tôi nghe theo lời dạy khôn ngoan đó. Tôi chỉ nêu 1 vai sự kiện về loại cha cố bẩn, như những phần tư ghê tởm trong 1 xã hội. Cuối thế kỷ

HỘ ĐÁC PHỤC

Dường đường HOÀN MỸ KHAI TRƯƠNG NGÀY 2-3-1971

155B, TRƯỜNG MINH GIẢNG (góc Yên Đô) — SAIGON — ĐIỆN THOẠI: 94375

Yên tĩnh, trang nhã, đầy đủ tiện nghi, có phòng lạnh

Bác sĩ thường trực suốt ngày đêm. Có xe cứu thương đến đón bệnh nhân tận nhà

Nội khoa :

Giải phẫu:

Nội khoa tổng quát — Bệnh tim — Bệnh phổi — Gan, bao tử và ruột. Bệnh về máu và hạch nội tiết — Phong thấp — Tê Bại — Ngoài da và hoa liễu.

Giải phẫu tổng quát và khẩn cấp — Giải phẫu thận đường tiêu và bộ phận sinh dục đàn ông — Giải phẫu xương và khớp xương — Giải phẫu bàn tay — Giải phẫu bờ hình và thẩm mỹ.

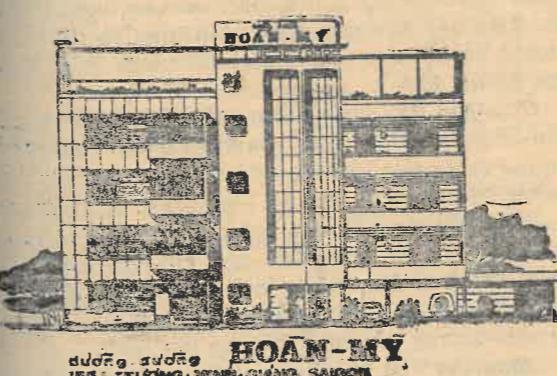
Sản phụ khoa: Hộ sinh - Sanh

Bệnh đòn bò — Hiếm muộn.

Nhi khoa : Trẻ em lành mạnh — Tập và chạy điện trẻ em tè liệt.

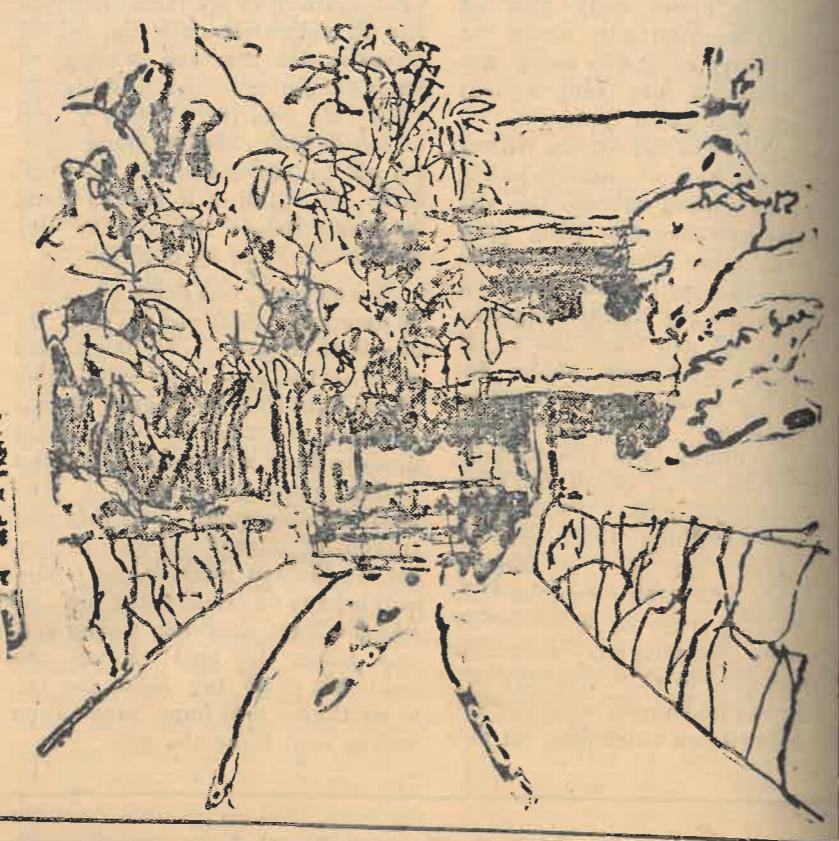
MẮT, TAIMUI HỌNG NHA KHOA THÍ NGHIỆM Y KHOA ĐIỆN TÂM KÝ (ECG) QUANG TUYẾN X

Với sự hợp tác của:
27 Giáo sư, Bác sĩ, Dược sĩ và Nha sĩ

XE HƠI CÂY CỐI và DỰC TÌNH

TẾ ĐỀ

Dưới mắt người ngoại quốc, Saigon đẹp ở hai điểm : phụ nữ và những hàng cây ngay thẳng dọc theo đường phố.

Một trong hai điểm đẹp này đang bị hủy diệt đó là cây. Phụ nữ cũng đang bị hủy diệt bởi một xã hội đồi trụy, nào đỗ điểm, nào bê hội đồng v.v... nhưng khía cạnh này không được đề cập trong phạm vi bài viết.

Những hàng cây Saigon là những cái dù thiên nhiên che nắng che mưa cho dân thành phố và cho những người tình. Những hàng cây này đang bị gục ngã dần từ khi đoàn triệt hạ thiên nhiên RMK với những chiếc xe không lồ sơn màu vàng, những con quái vật vân minh đèn Saigon hiếp hoại thiêu nhiên.

Hàng loạt những chiếc dù dọc theo những đại lộ đã bị đốn tận gốc để mở rộng đường che những chiếc xe hơi mỗi ngày một gia tăng tại đây.

Đời sống của những cái cây bây giờ tùy thuộc vào xe hơi. Con số xe hơi gia tăng bao nhiêu thì cây cối sẽ có cơ hội bị hủy diệt bấy nhiêu.

Trong cuốn The American Way of Life, học giả Ashley Montagu đưa ra một nhận xét đi dòm và khoa học về những mối tương quan giữa xe hơi, cây và tình dục.

Theo ông, xe hơi là một tai họa đối với dân chúng HK. Trước hết ông nêu những con số thống kê rất khủng khiếp về xe hơi.

Tại HK, có 98 triệu người có bằng lái xe, 85 triệu chiếc xe đang được sử dụng. Mỗi ngày người HK花 2.000.000.000 đạm Anh. Mỗi năm có 11 triệu tai nạn xe hơi, 55.000 người bị thiệt mạng và 1.750.000 bị thương vì xe hơi.

Ở Saigon khó có thể biết rõ con số chính xác về xe hơi, về tai nạn, nhưng ta chỉ cần quan sát lúc tan rã ta biết số xe hơi ở Saigon không nhỏ cũng như nếu ta đọc báo hàng ngày những tai nạn xe hơi cũng không ít.

Gần đây vấn đề không khí nhiễm độc được đặc biệt chú ý nhất là tại HK. Xe hơi cũng là một thứ phun chất độc hại sức khỏe của con người đáng kể. Hiện nay người ta đang tính tung ra thị trường những xe hơi chạy bằng điện để tránh làm nhiễm độc không khí.

Ở Saigon dân chúng con phải đối phó với nhiều vấn đề gai góc hơn như vấn đề làm sao cho dày đủ những chiếc bao tử rộng của họ nên họ hầu như không lưu tâm đến vấn đề không khí bị nhiễm độc. Cuộc vật lộn để kiểm gạo kiêm bánh mì diễn ra quá khốc liệt làm họ quên hết mọi chuyện nhiều khi quên chính cả bản thân họ nữa. Họ không biết rằng những tiếng động của xe hơi, những lớp khói xe như sương mù đang giết họ lầm mờ.

Montagu viết rằng khi chiếc xe hơi đầu tiên xuất hiện, là cuộc hâm hiếp đất đai bắt đầu, và nhíp đập hâm hiếp mỗi ngày một gia tăng khủng

khép nhưng con người không thể nào làm ngừng cuộc ván minh, nói một cách khác con người không thể «tốp» được nhịp sản xuất xe hơi. Thương già tài sản xuất cây quá chậm. Phải mất hàng năm, cả chục năm Ngài mới tạo nổi một cái cây ! Cây biến đi khi xe hơi xuất hiện. Loài người thì gần như không mấy kẻ hiểu có một liều lác mác thiết kế cây cối và xe cộ. Người ta không biết rằng cây cối trong hiện tượng diệp lục hóa đã hút khí độc carbonic trong không khí rồi nhả ra oxy để con người thở !

Chính cây cối đã cấp nguồn dưỡng khí cho con người. Những chiếc xe hơi hàng ngày phun độc tố cho con người hít vào trong lúc đó con người làm hành động ngược đời, phản khoa học, tréo cẳng ngỗng là chặt cây đi, hủy diệt nguồn cung cấp oxy khà phong phú đó đi !

Theo các nhà khoa học thì một chiếc xe hơi tém ra xử dụng ta phải trồng 10 cái cây để làm quanh bình giang lượng số chất độc do xe hơi thải ra và lượng số dưỡng khí do cây cối cung cấp. Nếu đó là một chiếc xe vận tải, ta phải trồng 100 cây, và đối với một chiếc phi cơ phản lực, ta phải trồng đến 1000 cây. Mỗi lần phi cơ phản lực cất cánh, nó tống ra một số lượng chất độc khổng lồ !

Đó là ta chưa kể đến những công dụng khác của cây cối chẳng hạn như cây cối làm người ta dịu mát đỡ chói nắng, đỡ nhức đầu, màu xanh của lá và những bóng rợp làm thản kinh của dân thành phố bớt căng thẳng rất nhiều, nó là một thứ thuốc sú thần hưu hiệu mà lại không mất tiền mua. Nếu người viết không lầm thì hình như ở Ấn Độ có vùng nóng quá cây cối không thể mọc được nên người ta đã nghĩ là phải làm những cây nhàn tạo trồng dọc đường phố để dân chúng có bóng mát ! Ở Saigon khac thành phố khác, cây còn có công dụng để cho cảnh sát công lộ làm dù che nắng che mưa, cây là chỗ để người ta treo gò rác, là một cái cầu tiêu công cộng để người ta tiêu tiệc. Đái gốc cây trở nên một thủ giải trí lành mạnh vì ông Đô trưởng chưa xài đủ rau tiếc cho dân chúng ! Cây cũng là chỗ để các xe nước giải khát hoạt động. Cây là những bức rèm che khuất những cặp mắt tò mò của người khác cho những kẻ yêu nhau mà không có phòng riêng ! Trường hợp những cái cây sau trường nử trong học lùa Long chẳng hạn. Cứ chiều chiều những kẻ yêu nhau, chờ nhau bằng Honda ngồi sau những gốc cây tắm sục, vuốt ve, hôn hit. Quang đường nay bày giờ trở thành đường của tình yêu !

Xe hơi cũng không phải chỉ là phương tiện để di chuyển. Theo Montagu, con người, nhất là Mỹ khát sex, khoai tình dục thì họ cũng mê luôn cái thay thế cho tình dục, trọng trưng cho tình dục.

Một chiếc xe hơi lớn tượng trưng cho cái gọi là dân ông tình, gọi là khả năng làm tình.

Đặt sức mạnh vào cái xe hơi đồng thời bạn già tăng được khả năng tán tỉnh. Bạn không cần phải là một lực sĩ, một bác sĩ, một chánh trị gia lỗi lạc, bạn chỉ cần có một cái Mustang, Mercedes thì dù

thận bạn có thổi các em cũng cho là bạn đầy chất hấp dẫn, Chiếc xe hơi đã biến thành một phương tiện để tư diễn đạt.

Chiếc xe hơi đã tăng cường chất hấp dẫn của đàn ông rất nhiều. Chẳng có thể nhiều anh đã phải mượn xe hơi đi cưa dâu, và đàn bà con gái bị bè hối đồng vì xe hơi cũng không ít !

Riêng tại Miền Nam, chiếc xe hơi trở nên một ám ảnh đến với nhiều thanh niên. Chiếc xe hơi là tượng trưng của uy quyền, là cái thước để đo khả năng của bạn. Ta thấy có nhiều ông nghị trước khi vào Hạ Viện Th. Viện đã vẽ cái nhà lá, cái xe đạp nhưng sau khi vào được hai cái nhà này thì ông nào cũng cố áp phe như buôn lich cởi trưởng, buôn tượng Chàm, buôn bach phiến, để kiếm địa mua xô hộp. Kẻ nào có xe kề như thuộc thành phần ăn trên ngồi trốc ! Dâu đen đã thấy một ông bộ trưởng một ông nghị viên một ông dân biểu, một ông Tương nào đi xe đạp, xe gắn máy chưa ?

Chiếc xe hơi đã làm thay đổi miền Nam này. Anh nào cũng muốn ăn cắp tiền dân để có xe láy le với dào với vợ và với dâu đen. Nó là I nguyên nhân chính thúc đẩy con người sạch sẽ thành bẩn, nó là cái gày ra bất mãn trong xã hội. Người dân không có xe nhìn người có xe với sự căm hờn tức tối. Lính, công chức, lao động, SV, là những kẻ nếu không ma giáo thì không thể nào có xe hơi để đi như mấy ông sư xếp xòng, mấy ông bộ, mấy ông tướng được vì thế họ bất mãn.

Những kẻ không có xe hơi biết chắc điều này : lượng của máy ông lớn không ai nào mua xe hơi được, vậy tại sao họ có xe hơi ? Đây lại là vấn đề khác không thuộc phạm vi bài viết.

Tóm lại ta thấy xe hơi là phương tiện di chuyển nhưng nó cũng là cái gì rất khủng khiếp đang hủy hoại con người từng phút từng giờ và luật giang hồ của miền Nam giao chỉ là :

Có xe thì có dào, có vợ thơm.

Có xe thì có áp phe.

Có xe thì có uy quyền.

Có xe thì có tiền.

Và có tiền thì có mọi thứ.

—Những gì đã xảy ra TỪ CHIẾN KHU ĐÈN HÀ NỘI ?

—Trước tình cảnh hiện tại, THI CA V.N. đã nói lên những gì ?

—Bạn đọc không thể bỏ qua :

Ý THỨC II

Số đặc biệt về :

THƠ VIỆT ĐẦU TRANH

Phát hành ngày 15-3-1971

L.M. TRẦN HỌC HIỆU VÀ VỤ ÁN ĐỐI DIỆN

LTS. — Trong khuôn khổ tìm hiểu dư luận đối với vụ án Đối Diện, nhật báo *Thần Phong* đã thực hiện một cuộc phỏng vấn nhiều nhân vật. Sau đây là bài phỏng vấn linh mục Trần Học Hiệu. Linh mục Trần Học Hiệu tốt nghiệp Tiến sĩ Triết học tại Đại học Sorbonne, mới từ Pháp về nước. Dưới xin trích đăng bài phỏng vấn này để bạn đọc có dịp nhận thức thêm vấn đề qua ý kiến của một linh mục từng học cùng trường với linh mục Trương Bá Cẩn.

Cảm tưởng

HỎI Cha cho biết cảm tưởng của cha về vụ án Đối Diện?

ĐÁP : Tôi biết gì về vụ án Đối Diện? Chỉ nghe báo chí nói tới «vụ án» rồi sau lại định chính, chẳng biết tại Tòa án sự thực đã diễn ra như thế nào và nội dung bản cáo trạng ra sao. Nếu nói về phản ứng của tôi trước cái tin liên quan đến báo Đối Diện, thì tôi có thể phát biểu như sau :

Phản ứng thứ nhất của tôi là 1 sự xúc động vì hai người anh em trong hàng ngũ Linh mục của tôi bị kêu án tù ở. Rồi sự xúc động chợt nhoáng ấy biến thành Hiền Ngang, khi thấy rằng LM Trương Bá Cẩn nghe tin mình bị lén án đã không chống án.

Đó là 1 thái độ hợp lý (mặc dầu, đó chỉ là «nghe tin» chứ chưa có văn thư tổng đại gi ráo, để sau lại nghe báo chí định chính. Vì đã có gan «Đối Diện» thì cũng đủ gan «tàn chịu». Tôi vào trường hợp ấy, có lẽ tôi cũng hành xử như vậy.

Thái độ ấy còn hợp lý ở chỗ có tin rằng sự việc sẽ gây được 1 sự sôi động đúng ý nguyện của người làm báo Đối Diện. Có khi còn có lợi lớn cho nó là khác vì bình thường không ai chú ý đến tiếng nói lẻ loi của nó. Nó bị tịch thu liền miên : Tiếng nói của nó tắt ngúm ngay trong cổ họng. Cái buồn nhất của người đấu tranh bằng ngòi bút là không được người ta kề đến. Đáng này, nếu được kề

đến» dù là lén án đi nữa, cũng là đạt mục tiêu rồi. Bao nhiêu lần bên Pháp, Sartre muốn vào tù quá mà không ai thèm bắt là vì vậy.

Vậy thì tình nguyện vào tù như Sartre, hay chấp nhận bản án tù như L M Cẩn cũng chỉ là để vào «luật chơi» mà thôi. Đó là phản ứng của tôi trước cái tin liên quan tới chính LM Trương Bá Cẩn. Còn thái độ của báo chí trước sự việc mới làm cho tôi có nhiều cảm tưởng buồn rầu.

Báo chí

HỎI : Xin cha cho nghe qua ít nhiều cảm tưởng ấy.

ĐÁP : Tôi không đọc tất cả báo chí được. Những gì tôi có thể đọc

này được chung qua cái gọi là «vụ án Đối Diện» cho tôi có cảm tưởng rằng báo chí nước mình, nói chung nói riêng trễ quá. Dường như người ta không phân biệt được cái gì thuộc quyền lợi cá nhân, giai cấp, cũng phải : cái gì thuộc đại sự Quốc Gia Dân Tộc.

Thứ một đồng nghiệp bị lén án phản ứng đầu tiên là «bệnh vặt» và là áo chính quyền, «Đối Lập» trở thành cái «mất». Ra như có đổi lập đổi hạch, không đổi lập là hèn, là bồi hưu, là tay sai. Có lẽ vì cái tên cảm ấy mà người ta phản ứng thiên lý sự. Phải gọi đó là kéo bè, né tránh thì phải hơn.

Nay nhẽ. Làm gì có cái chuyện «bê con ngòi bút nhà chép sử» ? Nhái là nói LM Tr. bà Cẩn như «sử gia» ! Vì thực ra đâu phải có cái bằng Tiến sĩ sử học là đương nhiên trở thành «sử gia» ? vậy thì hể có bằng Tiến sĩ văn chương cũng phải gọi là «ván già», «ván sỹ» ? Các tiến sỹ về Triết học, khoa học cũng đương nhiên được truy phong là triết gia và nhà khoa học cả ư ? Nếu thế thì trước nay nhiều «nhà» để đâu cho hết !

Hay là hể cái gì liên hệ tới Sử thi được kể là «chép sử» ngay? Như vậy, e «sờm quá».

Đáng này, bài «25 năm» chỉ là một bài biện khéo. Viet bài đó không phải là sử gia. Chỉ cần đọc những tài liệu của miền Bắc chọn ấy những gì hợp luận cứ của mình và cho dẫn chứng đáng hoàng. Thế thôi.

Còn như muốn là sử gia, có lẽ khó hơn nhiều. Sử gia phải là thông nhẫn. Chứng nhận thì không phải là người tán thưởng hay tán thành phù các nhân vật hay những sự việc minh biên ghi.

Chứng nhận chỉ ghi lại những điều mà thấy tai nghe một cách rõ ràng. Điều này không đòi chứng nhận phải biết sự việc một cách hoàn toàn cũng phải đầy đủ, nghĩa là xoay «ván đè» dưới mọi khía cạnh. Ấy là chưa kể dùng tài liệu, tài liệu, cần phải biết phê bình tài liệu nữa.

Chọn lấy những gì hợp với luận cứ của mình mà thôi thì không phải là viết sử một tí nào. Vậy thì đồng thời một tác giả đã viết một

bài như bài «25 năm» là «bê con ngòi bút một sứ gia» tôi tưởng đó chỉ là một lỗi nói xách động và phóng đại sự việc.

Quyền tự do báo chí

HỎI : Vậy cha nghĩ sao về quyền tự do báo chí ở nước mình ?

ĐÁP :

Xin cho tôi được nói 1 cách gọn hơn : Hay nói cụ thể tự do ngôn luận này là tự do ngôn ăn nói. Viết lách đi, tôi có cảm tưởng xưng minh tự do đến thoát thứ, là vì nhiều người tưởng tự do là muốn làm gì thì làm, nói gì thì nói, mà không nghĩ đến rằng người bên cạnh mình cũng cần được sử dụng quyền tự do của họ và mình phải kính trọng. Vậy muốn yên ổn cần phải định một giới hạn để đừng có xâm phạm đến tự do của nhau, ý thức về cái giới hạn ấy là ý thức về quyền tự do của mình và do vậy có trật tự.

Có cái trật tự của nhà cầm quyền. Cái trật tự của cộng đồng dân tộc đã được thể hiện bằng Hiến Pháp. Đối lập với chính quyền, có thể được, nếu chính quyền không thi hành Hiến pháp cách nghiêm chỉnh,

Còn như đối lập với Hiến pháp, thì phải kể là phá rối an ninh quốc gia trái tự công cộng rồi, về việc áp dụng những gì Hiến pháp nước ta đã quy định về quyền tự do ngôn luận của Hiến pháp. Bao chí đương như ít phản tích mà chỉ là ó rùm rít lên về việc «bê con ngòi bút của Sử gia» thôi. Tôi cho đó là thái độ áu trĩ phe cánh.

Đang lý ra, báo chí chỉ nên bảo vệ Hiến pháp mà thôi. Đối lập là cần thiết trong một thể chế dân chủ. Nhưng đối lập với chính quyền là cần thiết cho việc xây dựng nền dân chủ bao nhiêu, thì đối lập với chính thể được quy định trong Hiến pháp hoặc chống lại chính là một trọng tội không một quan niệm nào về tự do có thể cho phép đối lập theo nghĩa sau này.

HỎI : Cha nghĩ sao về bản án Đối Diện. Nếu có.

ĐÁP : Bản án ĐD, nếu có theo thiển ý tôi là quá đáng, tôi cho là quá đáng. Nếu chỉ vì một bài cờ «25 Năm» vì một người đọc bình thường cũng có thể nhận định được

tinh cách thiên vị của tác giả nó. Nếu ra những bằng chứng kê về thành quả của việc xã hội hóa ở miền Bắc để rồi phải coi đó như chưa được kiểm chứng... để rồi mặc nhiên lại dùng các bằng chứng kể ấy như một thách đố, so sánh với miền Nam thì thật là thiên vị, nếu không nói là nguy hiểm. Còn như coi việc miền Bắc đã có cái oai hùng trong hoàn cảnh bị bom đạn tàn phá đần điên tàn mà còn tiếp tục cuộc chiến đấu đến 25 năm nay thì thiển tưởng cũng còn cho người khác nghĩ ngược lại rằng : dãy cà 1 dân tộc vào vòng sát 25 năm trời nay là 1 tội ác không bút nào tả được. Tôi cho vụ án nếu có là quá đáng. Vì đã quan trọng hóa một bài như vậy, nó không thuyết phục được người đọc.

(trích báo *Thần Phong* ngày 13 và 14-3-71)

THUỐC SÂU RĂNG VIỆT NAM

NAM KÝ

(Của giòng họ Nguyễn Quang
gia truyền ở Bắc Việt)

Có bán nhiều nơi tại Hải Ngoại
Có người giòng họ. Cũng được kể
nghề phát triển tại các quốc gia
cư trú Quốc ngoại.

— Được liệu Sứ Xứ (VN). Dài
dài khi lực nguyên khí tạo hóa vũ
trụ, khí hiêng Sông Núi (VN).
Được liệu sơi hà bão vệ tiêm lực,
gốc tính, Quê Hương Dân Tộc.
Linh diệu phi thường.

— Bí Phápt gia truyền đặc biệt
của giòng họ Nguyễn Quang ở BV.

— Dung diệu khoa học, ÂM
DƯƠNG LÝ, đông phương linh
động giữa : Vũ Trụ — Nhân Sinh
(của Y giới VN phục vụ Nhân Sinh)
(Vũ Trụ, Nhân Sinh, Gia Định, Tồ
Quốc, Nhân Loại)

Nội định tại Nội Quốc năm 1965
(KS 1.387)

Tiêu trừ tận gốc mọi căn bệnh
đau răng. Bồ sinh lực răng. Già chưa
rung răng. (Coi toa rã)

THUỐC HAY GIÁ RẺ : Phụng sự
Quê Hương (VN), Phụng hưng kinh
tế Xã sở — Phụng vụ đồng bào
Quốc Nội.

PHAT HÀNH TẠI NỘI QUỐC :
NAM KÝ 1083A Đại lộ Hậu Giang
và 270 Rạch Cát. Quęo (cua) Hậu
Giang Rạch Cát, Ngã Năm, Mũi Tàu
hú Lãm Chợion. Thuốc Cao 50\$
Nước 35\$ sấp lén...

Bầu và Bán

Một học giả Nhật Bản ông Kazuji Nagasu (trong tờ báo PHP số 3) nêu nhận xét rằng «máy tay làm chính trị thì chỉ nghĩ đến cuộc bầu cử sắp tới trong khi những nhà chính khách thì nghĩ đến thế hệ sắp tới».

Nghe vậy thì biết ông chủ tịch Hạ Viện Nguyễn Bá Lương đúng là một tay làm chính trị. Ông ấy luôn luôn nghĩ tới cuộc bầu cử sắp tới.

Tâm sự với mấy nhà báo ông chủ tịch Lương nói rằng ông chỉ mong được làm chủ tịch Hạ Viện thêm một cái pháp nhiệm nữa, chứ không có cao vọng ra ứng cử cái Phó Tổng Thống.

Ông Lương thật khiêm tốn, không những ông khiêm tốn cho ông, nghĩ mình phận mảng cảnh chuồn, ông còn khiêm tốn chung cho cả chúng ta nữa. Hạ Viện là đại diện chúng ta. Ông Lương nghĩ rằng nước VN 6 triệu cử tri này sẽ chịu đựng thêm bốn năm nữa để coi ông ngồi thần thư gõ búa ở nhà hát tây thì quả thật thân phận của 6 triệu cử tri đó hèn mọn thật.

Cũng trong cuộc mạn đàm tiền bầu cử này, ông Lương còn tâm sự rằng ông không thích chính trị, ông chỉ thích làm việc xã hội thôi. Vậy ông Lương ngồi ở cái ghế chủ tịch Hạ Viện, mà chính ông lại không làm chính trị, thì Hạ Viện làm gì?

Biết rồi, bà con đâu có làm chính trị. Nói thiệt đó. Bà con lo buôn bán làm ăn, chờ hòng có hành trai chánh em chí hết. Nhưng trên danh nghĩa thì bà con vẫn được kêu là chánh trai gia. Chánh trai gia nhưng lo chuyện buôn bán, nên gọi chung là Thương Chánh gia.

Hiện nay các Thương Chánh gia đang lo đi đặt hàng để làm ăn lớn vào cuộc bầu cử sắp tới. Tuần trước Đầu Gói đã tiết lộ một tỷ phú đem 1000 bao xi măng biểu một ông cố đạo vùng Ông Tạ. Nói vây cũng hơi oan cho cha, sự thực là chỉ có 350 bao thôi. Đối với một tỷ phú khách điểm tầu lầu thì 350 bao thiệt sự không đáng là bao. Đặt cọc đó, tính đỗ đồng mỗi bao xi măng 10 lá phiếu, kỳ tới xin cha giao hàng đủ 3500 lá phiếu. Buôn bán sòng phẳng.

Các thương chánh gia bây giờ khôn lám. Họ biết thế nào là buôn tận gốc, bán tận ngọn.

Muốn buôn tận gốc thì phải hỏi các cha, các thầy, các viên chức xã ấp. Còn bán tận ngọn là bán thẳng cho phủ đầu rồng!

Chỉ ứ Chí Thiện

Nếu ông Nguyễn Bá Lương chỉ mới nghĩ tới việc bầu cử sắp tới thì bạn đồng viện Phạm chí Thiện của ông Lương lại lo lắng đến thế hệ sắp tới. Ông Phạm chí Thiện mới thiệt sự là một chính khách, một đại chính khách là khác vì cái sac tay của ông chứa những 160 triệu chất bạch phiến.

Bạch phiến là một chất ma túy đầu độc thanh niên kinh khủng hơn là thuốc phiện. Chích bạch phiến vào người, các thế hệ trẻ của ta sẽ lơ mơ không biết có phải vì ảnh hưởng của loại tuedo cái

ÔNG ĐẠO CẤY

lương xã hội tình cảm hay không. Ông Tường Một Lần bên làm ra cái ủy ban Chống Bất Công Xã Hội, mà cái đích đầu tiên ngoài nhắm vào là các dân biểu.

Nay dân biểu Chí Thiện đã cung cấp cho ông Tường Một Lần cơ hội qui giá để ông làm bàn! Không phải làm bàn đào cải lương mà làm bàn vào quốc hội mới sướng! Có những ông Chí Thiện đi làm DB thì phải có thứ Tường Một Lần đi chống bài công, vậy mới xứng! Không biết khi là Tổng Thượng Nội Vụ thì Tường Một Lần có chống bắt công ra sao, như nay làm dân mà ông đã có công ho ta đều bầu cho ông trong chuyến bầu bão này

Vạch mặt bọn Cai Thủ

Xin đề nghị ô, Tường một lần tìm đến đúng đơn cử của ông Chí Thiện mà ứng cử. Chắc chắn ông Chí Thiện sẽ bị rời rời, và phải có ông một lần kể về thi xứng đáng quá, bà con chắc chắn là mừng rồi!

Nhưng có cái ông Chí Thiện đó, ông ở đâu ra mà lại vô liêm sỉ đến mức mang lậu bạch phiến như vậy?

Thưa quý ngài, sở dĩ nước ta sản xuất được hàng dân biểu đó cũng vì cái nạn «cai thủ buôn phiến» của bọn sư mô, cha, cố mà ra vậy! Cử tri ta không chịu tiêu hiều, và cũng ít có cơ hội hiền ứng cử viên. Tất cả cử tri đem trao lá phiếu «sự thành đạo tinh thần» của một lũ sư, mô, da, cố!

Một tên như Chí Thiện đáng lý chỉ nên cho làm trưởng toàn NDTV của một xóm ngoại ô Sài Gòn đã là ứng đáng tài đức của hán lâm rồi.

Nhưng chúng ta nhớ lại cuộc bầu cử quốc hội năm 1967, nhiều người còn chưa tin tưởng ở sự hiền ứng của chế độ nên người khà chưa dám ra ứng cử. Có một lũ ngô nghê liều mạng dám xung ra ứng cử là chúng ăn chắc. Tên CT chắc chắn thuộc loại ứng cử viên như vậy. Thay vì ra ứng cử hội đồng xã thi cuộc bầu HĐX chưa rõ ràng hán bén thô đơn vò ứng cử dân biểu. Sau đó vận động cử tri qua mấy ông cha cố.

Ở miền xóm ven đô, đồng bào không biết tin ai sẽ cõi trời vào mây thầy tu. Mái thầy tu trong dù là sư mồ hay cha cố thì cũng đếch cần chọn.

Người nào xứng làm dân biểu. Vá lại có hàng tên xứng đáng đó mà chọn lựa đâu? Thầy tu xem tên nào ngoan ngoãn dẽ bảo, chịu khó hót nuốt thì đem giới thiệu với con dân trong

nhà. Chỉ tội nghiệp cho cử tri đồng bào của chúng ta, trường Cha voi Thầy thì tất nhiên là sang sot!

Năm nay cuộc bầu cử Hạ Viện sắp diễn ra rồi! Trong cư viễn lại đang di sun soe ninh hót các hàng buôn phiến không biết đồng bào ta mở mắt để tay chạy bọn «sự thành đạo tinh thần» buôn bán lá phiếu của mình hay chưa? Hay là sau khi tên Chí Thiện này rơi mặt nạ thi bọn nhà thâu gởi thiệu một tên Chí Thiện khác, miễn là tên C. Nay mới nay biết biến xén tử tế, một cái máy lạnh máy trạm bao xi măng chẳng hạn.

Trò khỉ Mit

Cách đây hai tuần lễ trong chương trình Tiếng Nói Động Viên có ban nhạc trẻ cộng tác diễn nhiều trò vui lâm. Nhìn chung thì các trò này mờ phỏng theo ban nhạc Méo The Monkeys (những con khỉ), thí dụ như trò phỏng xe máy, lượn quanh ngoài đường, coi thành phố Sài Gòn cũng là một phim trường riêng toàn quyền sử dụng. Ban nhạc trẻ khỉ Mit này coi bộ có thiên khiếu về bắt chước, diễn trò vui không kém chi ban nhạc khỉ Méo.

Điều làm khán thính giả thân mến của đài TH VN thắc mắc là những trò khỉ ấy nó có kêu gọi người ta lên đường nhập ngũ tòng quân hay không mà lại được chiếu vào trong chương trình tiếng nói Động Viên diễn nôm là chương trình Gọi Linh. Đáng lẽ nên cho vào một chương Tiếng Nói Động Cờn nào đó thí lý thú và tỏ ra biết kính trọng các cuộn tự diễn hơn.

Nhưng sau có một bạn quen của ông Đạo Cagy ở Đài Truyền Hình đã cho biết có sự sắp xếp lầm lộ. Màn trình diễn của ban nhạc Khỉ Mit trên đây đã được chọn lựa để chiếu trong chương trình cổ động bầu cử HV vào tháng 9 tới đây.

Có thể chờ! Không lẽ qui vị phụ trách chương trình «Gọi Linh» mà lại có một quan niệm cấp tiến về nghệ thuật phục vụ quân đội như vậy!

An ủi

Trong tường trình diễn kinh tế tuần qua có một sự kiện đáng chú ý là cơ quan viện trợ Mỹ đã bằng lòng tăng số viện trợ thương mại từ 100 triệu Mỹ kim lên đến 200 triệu.

Tại sao sự kiện này đáng chú ý. Không phải vì con số Mỹ kim tăng 100%, giống bài hát của kép Hùng Cường.

Cũng không phải vì hậu quả của số tiền gia tăng đó là hàng nhập cảng sẽ đầy đủ và già cả nhờ thế ma vừng vàng không bị leo thang hóa tốc.

Sự kiện này đáng chú ý là vì nó đã có tiền lệ.

Từ trước đến nay, cứ mỗi lần nhà nước Kinh Tế Giao Chỉ ban hành một quyết định pháp mới thì sau đó thế nào cũng có thêm tì vien trợ phụ trợ.

Người ta cho rằng bạn đồng minh HK hào hiệp nên thấy dân ta bị các biện pháp kinh tài mới cửa đầu quá, bèn an ủi bằng một quả viện trợ. Quả viện trợ phụ trợ này giống như 1 liều thuốc an thần vậy.

Nhưng còn 1 giả thuyết nữa.

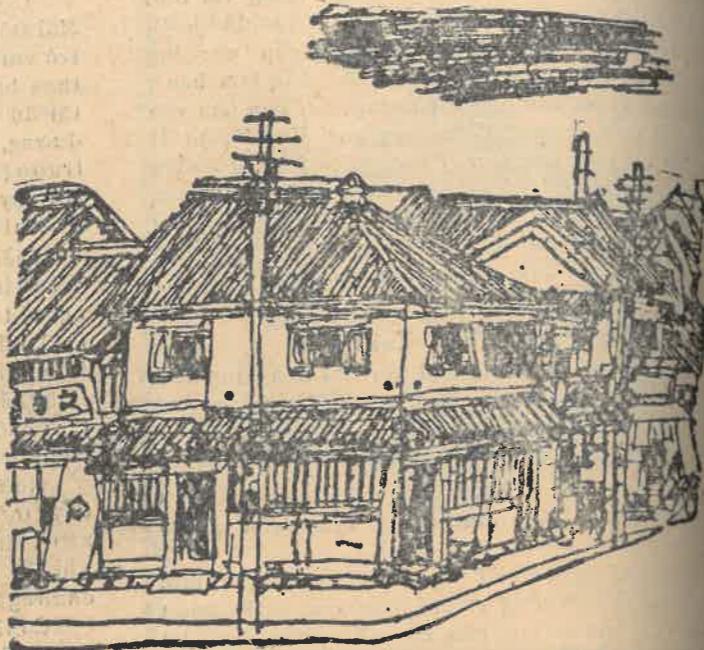
Có kẻ xấu móm nói rằng thường thường các biện pháp kinh tài đều hơn hoặn đó là cái giá phải trả cho các khoản viện trợ. Sau khi dân ta chịu trả giá xong, bạn đồng minh mới trao tay ngân khoản mới.

Thí dụ cuối năm 1969, sau khi ông kinh tế Âu ngọc Hồ bỏ mòn trợ cấp gạo, làm cho giá gạo tăng vọt 1 phát đầu tiên, thi USAID từ từ tháo khoán ngân khoản viện trợ về gạo. Đến năm 1970 sau khi 2 ông Kinh Tài bao ra 1 quả Kiệm Ước ít bùa thi cũng có tin ngân khoản viện trợ tăng thêm 70 triệu Mỹ Kim. Năm nay có lẽ vì dân ta chịu ngay 1 liều thuốc mạnh, 7 mòn kinh tài 1 lúc, cho nên liều thuốc an thần của USAID cũng tăng lên tới 100 triệu.

Nhưng dứa nào bảo là có áp lực thì nó nói láo.

Có lẽ chỉ là sự trùng hợp tình cờ mà thôi!

CÁC TRƯỜNG Nữ Trung Học VIỆT NAM

□ NHÓM PHÓNG VIÊN ĐỜI

Từ trước năm 1945, các trường nữ trung học đã thực sự đóng một vai trò quan trọng trong hoạt động giáo dục tại Việt Nam. Larmor quan trọng của vai trò trên còn lớn lao gấp nhiều lần ở giai đoạn hiện nay. Được biết trên toàn lãnh thổ VN hiện có 17 nữ trung học công lập và 44 nữ trung học tư thục. Tổng số lớp của 17 trường nữ công lập là 608 lớp với 32.200 nữ sinh theo học, trường Gia Long với 100 lớp gần 6.000 nữ sinh và kế tiếp là trường Trung Vương với 56 lớp gồm 3.000 nữ sinh. Nhóm phóng viên tuần báo Đời, trong loạt bài giới thiệu các trường nữ trung học này, sẽ cố gắng giúp bạn đọc tìm hiểu thêm phần nào về sinh hoạt giáo dục hiện nay tại VN qua khía cạnh tổ chức vào giáo dục dành cho nữ giới.

TRUNG VƯƠNG kín công cao tường

Một buổi sáng mặt trời. Ngoài larmor sau trường nữ học Trung Vương, mấy nữ sinh vui vẻ trò chuyện bên xe nước giải khát đậu trên lề đường. Bỗng đâu đám cậu học sinh Võ Trường Toản tan học đi lạc qua. Câu chuyện bắt đầu.

Sau vài câu trêu trọc, các nữ sinh hầu như kém lời, bèn rút lui có trật tự vào trường. Một cô lém lỉnh thách thức: «Có giỏi vò dây! vò dây! Một cậu tỏ ra «chì» lừng lững đi tới, trong khi lũ bạn hò reo cỗ vỗ. Sát cổng trường chู nhỏ hết vẻ yếng hùng, đứng khụng lại, rồi quay đầu chạy mất giữa tiếng cười chế nhạo của các cô.

«Sức mẩy đam vô dây», các nữ sinh đoán chắc với PV Đời như vậy. «Họ chỉ bém mép chứ đâu dám xâm nhập cấm địa bụi này»

Trường nữ Trung học Trung Vương với giới liền ông con trai thực là một cao điểm khô đột nhứt. Mạt tiền công luôn luôn đồng thời giờ nhập học hay khi tan trường Công sau hé mở một cánh cửa ai là mặt, nhất là nam giới, vừa đầu vào là bị chặn hỏi ngày.

Ngôi trường kín công cao tường đó từ tết Mậu Thân lại càng được bảo vệ kỹ càng. Năm ở đường Nguyễn Bình Khiêm, Trung Vương hiện nay chỉ có lối ra vào độc nhất, từ phía đường Thống Nhất và Hồ T. Tự, đường Lê T. Tân phía hông trường từ biển cổ Mậu Thân, đã bị kín. Cây cối mọc lan tràn, đường bờ hoang ấy lúc này thành lối đi đạo riêng cho các nữ sinh.

Thực ra thì «đàn Trung Vương không lăng mạn bằng nữ sinh

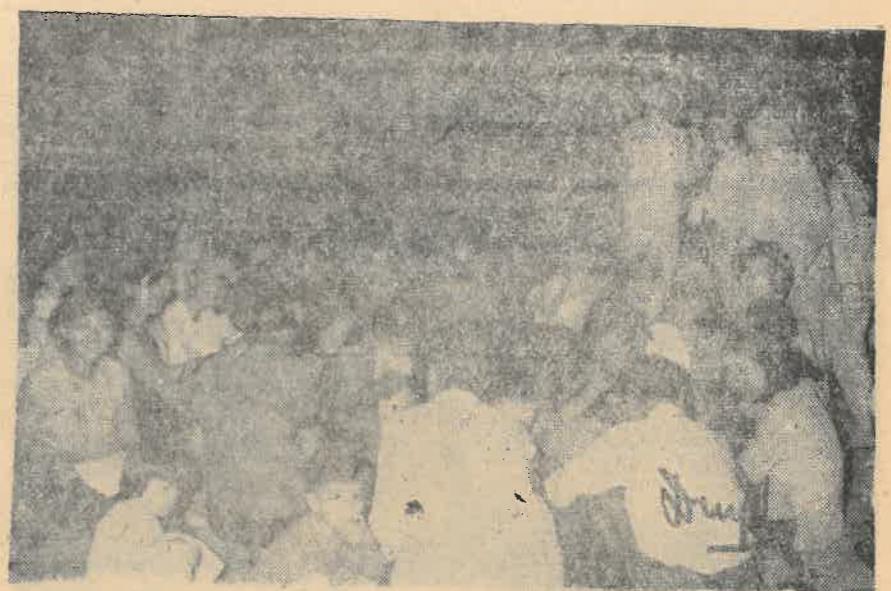
Khánh Huân, và cũng không thể tháo bỏ dân áo tim Gia Long.

Thành lập từ năm 1946 với tên Bà Trưng, ở phố Lò Đức Hà nội, trường nữ trung học này mang tên Trung Vương năm 1948, khi đổi sang đại lộ Roland.

Trường bắt đầu chỉ có 4 lớp đệ nhất cấp, khoảng hơn 100 nữ sinh; ngày nay Trung Vương có số lượng khoảng 3200, với 56 lớp từ đệ nhất đến đệ nhất, do hơn 1 trăm Giáo sư giảng dạy.

Áo đồng phục màu lam ở Hanoi, khi vào Sài Gòn đã đổi thành áo trắng, và khi có lễ lạc, là màu áo thiên thanh. Hiện là trường nữ học Công Lập lớn nhất nhì Sài Gòn, sau trường Gia Long, Trung Vương đã trải qua nhiều vận hội long dong trong hơn hai chục năm lịch sử.

Trong những năm 1950 — 1951, thầy trò đã khóc bên nhau khi phòng thí nghiệm Pháptori bTHS ủng hộ kháng chiến. Một nữ sinh Trung Vương, hiện là một Dược sĩ sống bình an ở Saigon) khi bị bắt, đã đập ly lấy miếng thủy tinh cửa tay tự tử nhưng không chết. Khi di cư, trường cũng chia đôi. Một nửa vội tách học nhờ tại trường Gia Long, một nửa ở lại Hà Nội, cả hai cùng mang tên Trung Vương cũ. Và tới mùa Cảnh Mạng 1963, nữ sinh TV. cũng thông thiệp mật trong những cuộc biểu tình tranh đấu cùng giới SV

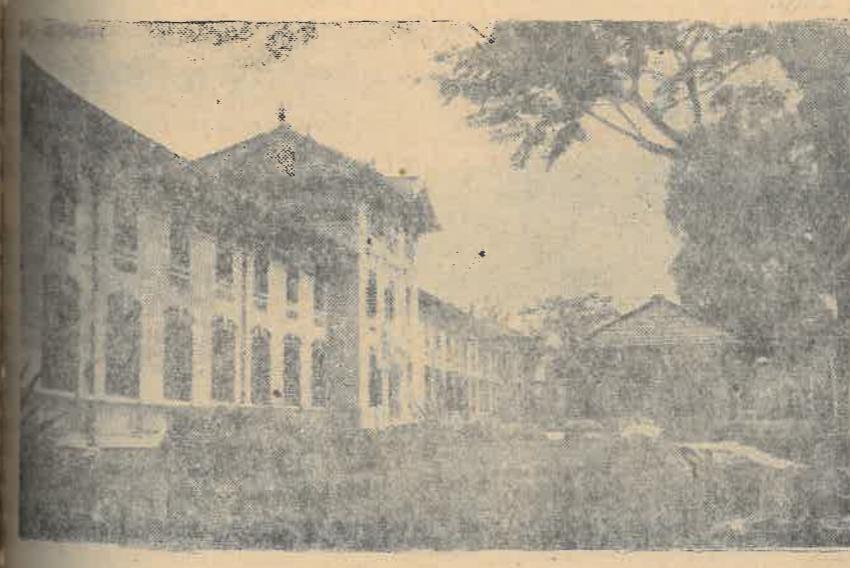
Đánh Chưng của nữ sinh Trung Vương.
Các cô sửa soạn gói bánh chưng Tết để tặng chiến sĩ

HS Saigon. Nay dù đã là năm 1971, Trung Vương vẫn là một trường trung học rất thiếu thốn phương tiện.

Tuy nhà trường có một phòng thí nghiệm và một thư viện bé nhỏ nhưng Học Sinh lại không có phòng đọc sách riêng! 56 phòng học không lúc nào trống, khi nào có lớp học nhạc là hai phòng bên cạnh «điếc tai». Thiếu phòng đọc sách, phòng học nhạc, trường còn thiếu

cả sân thể dục riêng cho học trò. Tuy vậy, theo lời bà Hiệu trưởng Trần Thị Tuyết, năm 1969 các nữ sinh Trung Vương đã đem về cho nhà trường tới 13 «cúp» và giải thưởng trong cuộc tranh tài thể thao cùng các Học sinh khu Saigon Gia Định. Bà Hiệu trưởng TV cho biết trước mong về tương lai của bà rất giản dị: Làm sao có thể tráng lại sân trường cho đẹp đẽ, thiết lập một chỗ tập thể dục riêng cho các nữ sinh, và xây thêm một phòng sinh hoạt, một câu lạc bộ để các em nghỉ trưa tại trường.

Là giáo sư kỳ cựu dạy tại trường TV từ khi trường mới lập, bà Trần Thị Tuyết nghĩ rằng các nữ sinh thời nay khác thời trước nhiều. Nhất là từ sau CM 63, các em cởi mở hồn nhiên hơn nhiều, có thể nói là dạn dĩ, hiếu đời nữa nhưng nền nếp Trung Vương vẫn được duy trì, các nữ sinh vẫn rất ngoan, yêu bạn kính thầy như trước. Các em hăng hái tham gia các công tác xã hội do chính phủ hay nhà trường tổ chức. Tết đến, thường các em làm một «trại bánh chưng», để gói bánh tặng chiến sĩ và hàng năm, tới mùa kỷ niệm hai Bà Trưng nhà trường tổ chức cho các em thi đua từ thể thao bích bao, tới bánh trai, nữ công vv...

Nữ trung học Gia Long, ngôi trường vĩ đại nhất Việt Nam

Trung Vương kín công cao tường

Nữ sinh Lê Văn Duyệt trước cổng trường

Trường LÊ VĂN DUYỆT

Một ngôi trường đã mọc lên từ đam mê của những ao ước muống thời trước. Đó là trường Nữ trung học công lập duy nhất của tỉnh Gia Định, trường Lê Văn Duyệt tới nay vừa được 13 tuổi.

Thành lập vào năm 1958 với vốn vẹn chỉ có hai lớp và phải ở nhờ bên trường tiểu học nam Tỉnh lỵ. Năm 1960 trường dọn về cơ sở mới tọa lạc gần cầu Bông. Đó là một dãy nhà sàn với cái sân trơ trọi không một bóng cây. Với mưa mùa, nữ sinh vừa học vừa được ngâm cảnh từng đàn vịt bơi nhởn nhơ và trẻ con, người lớn lội bùn trong sân trường.

Từ một cuộc khởi thủy như vậy, trường đã không ngừng phát triển và ngày nay số lớp của trường trung học mang tên một danh tướng của nhà Nguyễn này đã lên tới con số 42. Tuy nhiên so các trường trung học danh tiếng khác thì trường Lê Văn Duyệt vẫn còn là một ngôi trường nhỏ với 24 phòng học, gồm hai dãy lầu cất theo kiểu nhà sàn, dùng làm nơi học tập cho 2530 nữ sinh. Các cơ sở cần thiết khác như phòng thí nghiệm, Thư viện, phòng hội v.v. đều chưa có.

Để dạy dỗ cho hơn hai ngàn ruồi nữ sinh này, trường có 72 nam nữ

Về mặt mặt học văn, trong mấy năm qua số nữ sinh thi đậu tú tài lên tới hơn 95% cho ban C và trên 85% cho ban A. Tại các kỳ thi tranh giải như vào dịp lễ Hai Bà Trưng vừa qua, nữ sinh Lê Văn Duyệt cũng luôn luôn được ghi tên trên bảng vàng.

Về mặt sinh hoạt, các công tác xã hội, trại hè, du ngoạn, hội thảo đều được tổ chức thường xuyên. Từ đầu niên khóa 70-71 tới nay đã có 5 trại công tác và du ngoạn được thực hiện. Về hoạt động thể thao trường Lê Văn Duyệt cũng đã sản xuất nhiều nữ lực sĩ tầm tiếng điền kinh là em Đào Hoàng Mỹ, từng nổi tiếng là Hoa Hậu Đông Ban Á châu mấy năm qua. Chỉ riêng có hoạt động văn nghệ là còn yếu kém do sự thiếu thốn giáo dục cán bộ hướng dẫn.

Trường Lê Văn Duyệt thành công trong nhiệm vụ giáo dục phần lớn nhờ sự tận tụy của ban Giám đốc, nhất là bà Hiệu trưởng Ngọc Hương. Bà Hương làm hiệu trưởng từ năm 1951 tới nay, bà đã gây được sự cảm mến trong lòng các nữ sinh vì sự hăng say hoạt động và vì chỉ dùng lời nói để khuyên nhủ thay cho hình phạt đối với những nữ sinh có lỗi. Do đó những kỳ học sinh, SV xung đột rầm rộ trong năm qua, nữ sinh Lê Văn Duyệt vẫn yên lặng học hành vì cảm tình riêng đối với bà Hiệu trưởng.

Mặc dầu sanh sau đẻ muộn và thuộc hàng đàn em nếu so các trường Gia Long hay Trung Vương nhưng nữ sinh Lê Văn Duyệt cũng đã tạo được nhiều thành tích đáng khen.

Thành quả lớn nhất mà trường

Giao sư, tất cả đều là Giáo sư chánh ngạch.

Ban giám đốc gồm toàn phái nữ với Bà Nguyễn Ngọc Hương, Cao học văn chương Pháp, làm Hiệu trưởng; phụ giúp có bà Tràu hoàng Mai, Giám học và bà Tạ thị Soa, Tổng Giám Thị.

Mặc dầu sanh sau đẻ muộn và thuộc hàng đàn em nếu so các trường Gia Long hay Trung Vương nhưng nữ sinh Lê Văn Duyệt cũng đã tạo được nhiều thành tích đáng khen.

Thành quả lớn nhất mà trường

Nữ sinh Gia Long trong một màn kịch

Lê Văn Duyệt gặt hái được là thành công của những lớp bán công buổi tối. Những lớp này được mở ra để phục vụ con em quân nhân công tác tại miền Bắc năm 1960 - 70, và sau qua tết số nữ sinh lớp tối thi tú tài lên tới 70 phần trăm. Những cô Tú Nữ này đều được cử lên học lớp Đề Naht ban ba tráng. Trường có nhiều nữ sinh theo học là người từ tỉnh ở xa nên thiết lập nội trú cho các em ở. Mãi tới năm 1965, trường mới dẹp bỏ tổ chức này, vì từ khi đó, tình hình cũng có trường đủ rồi, các em không cần lên Saigon đi học nữa.

Thành quả thứ hai là trường đã được một đoàn Nữ Hướng sinh riêng cho trường lấy tên là Mè Linh với sự tham dự của 300 nữ sinh.

Tuy nhiên hoa hồng nào mà không có gai, nếu ngày nay có ai tham gia trường Lê Văn Duyệt thì trước hết sẽ được tiếp đón bằng tiếng đam bụi mịt mờ như bão giông sa mạc. Đó là kỷ công của ấy nhà thà, tam sáu trường, thành, nêu vòng ra phía sau, ta sẽ thấy một « cái gì » giống như cá Trần Quốc Toản bụi rậm. Đó là thao trường « tối tăm » mà người anh em đồng chí Hồ Chí Minh đã bỏ quên sau khi ly cát cửa chung, khiến cho Nữ sinh Lê Văn Duyệt vẫn phải đi « ăn mì » trong những giờ thê thi thảm. May thay chưa có nữ sinh nào phải đi nghỉ mát tại bệnh viện Hồng Bàng ! Ngoài ra trường có một dãy học bằng gỗ rất cũ kỹ và được mệnh danh là « lò bánh mì ».

GIA LONG :

Trường nữ TH lớn nhất nước

Nằm trên khu đất trung tâm thành phố, giới hạn bởi bốn con đường Phan Thanh Giản, Ngô Thời Nhiệm, Đoàn Thị Điểm và Bà Huỳnh Hạnh Quan, ngôi trường Gia Long là xứng đáng là nữ trung học nhất nước.

Nếu bạn chưa từng biết trường Gia Long, và nếu bạn phải dự thi thi cách tốt nhất là bạn hãy đến phòng trà bừa trước. Và như lạy lời ra vòi, kéo hòm thi và vì hòm gỗ mà lạc đó ! Ngoài ra 3 trung chính chạy vòng quanh cái sân thật lớn, trường còn những dãy nhà phụ ngang dọc phía trong. Rồi hòm sân thi

trường GL vĩ đại đều nổi đã cõi ta, được cả trường TV luôn 2 năm hồi mới di cư vào Saigon.

Thành lập từ năm 1913, trường Gia Long còn được gọi là « trường áo Trắng ». Trước khi gặp gỡ các bạn bè miền Bắc di cư, nữ sinh Gia Long thường đi học với bộ áo bà ba trắng. Trường có nhiều nữ sinh theo học là người từ tỉnh ở xa nên thiết lập nội trú cho các em ở. Mãi tới năm 1965, trường mới dẹp bỏ tổ chức này, vì từ khi đó, tình hình cũng có trường đủ rồi, các em không cần lên Saigon đi học nữa.

Hiện nay, trường Gia Long có gần 6000 nữ sinh chính thức, học trong 100 lớp từ lớp 6 tới lớp 12. Ngoài ra, Bà Hiệu trưởng còn phải « gánh » thêm gần 2000 em học trong 32 lớp tối nữa. Phụ tá công việc cho bà Hiệu trưởng, gồm ba bà giám học và ba bà Tổng giám thị phân nhiệm theo buổi sáng, chiều và tối.

Trong cuộc tiếp xúc với PV báo Đời, Tổng Giám Thị coi việc buổi chiều cho biết trường Gia Long rất

- Bạn muốn tìm hiểu cuộc sống hào hùng nhưng cũng lắm gian nan của những người lính Thủy Quân Lục Chiến lao mình vào biển lửa để chiến đấu, đôi khi không phải cho những danh từ trứu tượng mà vì yêu thích một bài hát, một con sông, một mái nhà.
- Tình yêu trong bão lụa là một thăng hoa hay cuối cùng cũng chỉ là sự cợt nhả của hai lòn da ?
- Niềm khát khoái của Thành, bắn khoán của Trọng, nỗi cô đơn, khát vọng của Trúc, Diệu, những đời người bị cuốn hút vào guồng máy không lối, tàn nhẫn của chiến tranh, định mệnh, những nhân vật chỉ có « một thời để yêu và một thời để chết ».
- Mời các bạn tìm đọc ngay :

Cuộc tình dấu mặt

Truyện dài của HUỲNH VĂN PHÚ
Thiên Tứ xuất bản — Đã phát hành trên toàn quốc

ĐÃ PHÁT HÀNH TOÀN QUỐC :

trên ngọn gió bắc

của TÙ KẾ TUƠNG

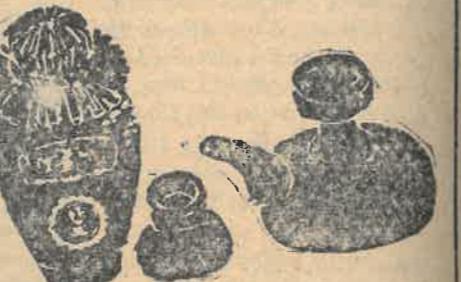
- Quyển sách không thể thiếu của mọi gia đình.
- Quyển truyện đem lại tươi mát, thanh thản và êm đềm cho mọi lứa tuổi.

Tổng phát hành NAM CƯỜNG 185-187, Nguyễn thái Học SAIGON

thiếu nhân viên. Với tập thể gần 8000 nữ sinh như vậy, tất cả chỉ có hơn 300 Giáo sư và nhân viên văn phòng: « Chúng tôi là việc rất vất vả vì quá nhiều công việc ».

Tuy vậy, ban Giám đốc nhà trường cũng thường được vui lây, khi các nữ sinh Gia Long chiếm được những giải thưởng đáng kể khi thi đấu với các trường ngoài. Ba năm liền nay đây, nữ sinh Gia Long đã chiếm giải nhất trong kỳ thi « văn chương nữ sinh » kỷ niệm Hai Bà Trưng. Các em cũng nổi tiếng về tài văn nghệ nữa. Bau văn nghệ trường Gia Long có một tiêu chuẩn trình diễn Cai Lương không kém gì các tài tử chuyên nghiệp. So sánh nữ sinh Gia Long thuận túy và các nữ sinh học lớp tối, một nhân viên ban Giám đốc cho biết: « Nữ sinh học buổi tối chưa quen với kỷ luật trường công, nên tất nhiên khó giáo huấn hơn. Tuy vậy, nếu khoảng 10 giờ tối bạn đi qua khu trường Gia Long, bạn sẽ thấy các nữ sinh áo trắng tha thoát trên đường về nhà, thực cũng để thương lắm lắm ».

Quân lực Việt Nam rút khỏi Tchepone

LÝ ĐẠI NGUYỄN

Việc quân lực Việt Nam chiếm thị trấn Tchepone được coi như một thành công lớn nhất trong trận chiến tại Hạ Lào, nó đã là nút tan di những thiệt hại ở đồi 31 và các trận nhỏ khác, thêm nữa với chiến thắng Tchepone, dù dư luận không tra VNCH cũng phải nhận, quân lực Việt Nam quả đã tự đảm nhận được chiến trường này được yểm trợ tốt về mặt không quân và tiếp liệu.

Sau khi đã được cao điểm đó, quân lực Việt Nam lần lần triệt thoái khỏi Tchepone, dư luận có ác ý lại cho rằng: quân đội Việt Nam không đủ sức trấn giữ địa điểm chiến lược then chốt đó tại Hạ Lào.

Quả tình nếu quân đội Việt Nam quyết giữ địa điểm chiến lược này lâu dài thì Bắc Việt khó có thể tiếp tế tốt đẹp cho các cánh quân của họ tại miền cực nam Lào, Cầm bốt và Việt Nam Cộng Hòa. Như vậy có nghĩa cuộc chiến tranh tại Nam Đông Dương do Cộng sản điều động phải tàn lụi.

Chiến tranh Đông Dương tàn lụi biền nhiên là một hy vọng lớn đối với các chính phủ và dân chúng Việt Nam, Cầm bốt, thế nhưng người chủ chí là Hoa kỳ được lợi gì? Nếu chỉ để rút quân ra khỏi Việt Nam không thôi, thì Mỹ đã không phải khổ nhọc như hiện nay.

Hay nói một cách khác, nếu người Mỹ chỉ duy có một mục đích giúp cho Việt Nam ngăn chống cuộc xâm lăng của Cộng sản, thì ngay từ đầu họ đã không phải vận dụng tới một số binh đội không lồ của họ để can thiệp trực tiếp vào Việt Nam. Họ có thừa sức giúp phương tiện và kỹ thuật để cho người Việt chống trả lại với Cộng sản. Mà như vậy thì có thể cuộc chiến ở đây đã kết thúc lâu rồi.

Chứng cứ hiển nhiên là hiện nay VN đang trong thế gian kiệt sức, mọi tiềm lực bị phá nát, kinh tế mỗi ngày một đen tối, vậy mà quân đội VN đã chứng tỏ cho cả thế giới biết được rằng họ vẫn đủ sức tung hoành ở khắp các mặt trận trong nội địa, bên Cầm bốt và bên Hạ Lào chẳng những thế Bắc Việt còn đang lo ngại một cuộc đổ bộ của họ ra Bắc nữa.

Như vậy nếu người Mỹ có ý chấm dứt cuộc chiến tại đây bằng một chiến thắng của quân đội VN điều

đó cũng không phải là khé thực hiện. Nhưng nhiều lần chúng tôi đã trình bày rằng: cuộc chiến tại VN này không cho phép phe bên này hoặc phe bên kia được quyền thắng trận. Cuộc chiến tranh VN và Đông dương không thể chấm dứt nếu vẫn đề tiền hứa Mỹ và Tàu chưa được giải quyết.

Với Mỹ, cuộc chiến tranh Đông dương phải làm xong nhiệm vụ của nó là kéo được Mỹ và Tàu lại sống gần bên nhau, Khi vẫn đề Trung cộng chưa giải quyết ôn hòa thì dù cho quân lực VN có cầm trong tay thế thắng, thì cũng vẫn phải buông ra như thường.

Buông Hạ Lào lúc này được xem như quân đội VN buông thế thắng của mình về mặt quân sự, để lui vào thế thủ. Nhưng nếu phía bên kia không thận trọng, cố dồn quân đội VN vào thế bại để đòi nhiều điều kiện tại bàn hội nghị tại đó quân đội VN lại mở ra một trận khác buộc phe bên kia phải rơi vào thế thủ.

Như vậy dù quân đội Việt Nam rút khỏi Hạ Lào về biên giới của mình thì đó không phải là một bài trận và chỉ có nghĩa là thế trận ở toàn cõi Đông dương bước vào một hoàn cảnh mới, với những biến thái hết sức bất ngờ dữ dội và, một điều chắc chắn là một phần chủ động không còn nằm tay phe cộng sản.

Hậu quả cuộc lui binh khỏi Hạ Lào của VNCH

Trước hết việc lui binh của VNCH khỏi Hạ Lào làm cho thế giới thấy rõ là VN không có ý xâm chiếm lãnh thổ của 1 nước láng giềng, mà việc tiến đánh lãnh thổ Lào chỉ là một hành động tự vệ.

Điều thứ hai là chứng tỏ với thế giới: quân đội BV đã có thật trên lãnh thổ Lào, cũng như trước đây họ đã có trên Cầm bốt.

Điều thứ ba là muốn chấm dứt chiến tranh VN thì phải có một giải pháp cho toàn thể vấn đề Đông dương.

Điều thứ tư là muốn giải quyết vấn đề Đông dương thì không thể không có sự tham dự xứng đáng của Trung cộng.

Điều thứ năm, HK không còn giữ chính sách thù

nhé với Trung cộng nữa, mà việc đánh sang Lào chỉ mở đường cho Trung cộng tiến vào cục diện chính trị Đông dương mà thôi. Như vậy trong tương lai nếu buộc phải đỗ bộ ra BV thì đó cũng không phải là một hành động đe dọa Trung cộng, ngược lại chỉ muôn làm cho Trung cộng có nhiều cơ hội vượt Nga ở Á châu.

Ngoài sự kiện trên người Mỹ còn chứng tỏ thêm nhiều thiện chí với Trung cộng là bỏ lệnh ngắt cấm những người Mỹ muốn đến viếng Trung cộng, và không ngắt cấm các công ty tư nhân Mỹ giao thiệp với Trung cộng. Chưa hết, giới cầm quyền Mỹ còn lên tiếng muốn Trung cộng có được những đảm bảo về mặt công pháp Quốc tế nữa.

Nhưng xét về mặt khác, việc lui binh của Việt Nam cộng hòa khỏi Lào đã giúp cho Bắc Việt có được một cơ hội tốt về mặt tuyên truyền, đồng thời cũng tạo dịp cho họ tiếp tế cho các cánh quân còn đang hoạt động tại Nam Đông dương.

Như vậy trong một tương lai rất gần, các đại đơn vị của Bắc Việt phải tiến sát tới biên giới Việt Nam để uy hiếp các đơn vị Cộng Hòa đóng đợt theo biên giới, nhằm bảo đảm cho các cuộc tiếp tế.

Áp lực quân sự sẽ đè nặng xuống các tỉnh miền Bắc Việt Nam Cộng Hòa. Nhưng như vậy phần đất HL dễ cho phi pháo của Việt và Đồng minh hoạt động hơn.

Bộ trưởng quốc phòng Hoa kỳ chính thức loan báo cuộc hành quân của quân đội Việt Nam trên lãnh thổ Lào sẽ kết thúc và tháng năm tới, nhưng với tình hình hiện nay thì chắc cuộc lui binh sẽ sớm hơn. Tức là không phải chấm dứt vào đầu mùa mưa tại Hạ Lào mà trước khi mùa mưa tới, Bắc Việt còn có đủ thời giờ để lập lại con đường di chuyển từ Bắc xuống Nam.

Ở đây chúng ta có quyền đặt hai nghi vấn, phải chăng đây là dịp tốt cho Bắc Việt gấp rút tiếp tế cho bộ đội của họ tại Nam Đông Dương hay ngược lại đây là dịp để cho các đại đơn vị của BV hiện ở Nam Đông dương có thời giờ để rút về B.c.

Tình thế mới hiện nay, cho phép chúng ta nghĩ rằng: các đại đơn vị của Bắc Việt phải rút về Bắc để tự vệ là điều đúng hơn hết. Vì hiện quân đội phòng thủ trên đất Bắc không còn là bao, mà trong khi đó rất có thể Việt Nam Cộng Hòa bắt thần đồ bộ xuống Bắc Việt, tức là đánh vào thế yếu của họ.

Hơn nữa, Bắc Việt không thể đưa thêm quân vào Nam Đông dương để mong thắng gấp rút về quân sự được, 7 năm qua trong khi VN - Cộng Hòa ở thế tự vệ mà họ không thắng nổi thì nay họ mong gì thắng nữa. Vậy thêm quân bay tiếp tế thêm cũng không thể thủ thắng. Đã không thắng mà hết mực quân đội Việt Nam lại tung vào Lào một đợt tấn công pha đường tiếp tế mới thì còn nguy hiểm hơn nữa.

Như vậy theo mắt của giới lãnh đạo chiến tranh thì Bắc Việt phải lợi dụng thời gian này để lui binh về phía Bắc, và phòng về lãnh thổ của họ, vừa tăng giá áp đảo cactus miền Bắc VNCH là hàng nhất,

Bắc Việt tu thế đi xâm lăng mà phải lui vào thế phòng vé thì dù có khéo nói cách mấy, họ cũng không thể chứng minh được rằng họ đang thắng. Ở đây ta thấy cuộc chiến tranh do Nga chủ trương và Bắc Việt thực hiện tại Nam VN đã thất bại.

Chiến tranh kiểu Tàu lại có dịp buộc Bắc Việt thực hiện. Khi họ rút đại đơn vị khỏi Nam Đông D, tất nhiên những cánh quân Du kích vẫn còn hoạt động để tiêu mòn các nước Đông dương. Đề yểm trợ cho các hoạt động ngầm của mình cộng sản phải dùng giải pháp chính trị tức là những kết quả mà họ đòi được ở các cuộc hội nghị.

Một cuộc hội nghị về Đông Dương

Dù Nga đang chống đối kịch liệt một thứ hội nghị về Đông dương có Trung cộng tham dự nhưng tất cả các cường quốc đều đang đồng ý về một cuộc hội nghị đó. Hơn nữa Nga cũng đang lần lần mất quyền kiểm soát Bắc Việt rồi. Nga không thể đơn phương bác bỏ được, mà phải thuận theo thì mới mong có được một phần lợi lộc và uy thế.

Đương nhiên khi Trung cộng bước vào bàn hội nghị về Đông dương, Trung cộng thấy mình đã được các cường quốc xác nhận vị thế của mình ở vùng này rồi, như vậy không có lý do gì để Trung cộng từ chối nữa.

Sớm muộn gi thì một hội nghị về Đông dương cũng được mở ra. Điều trở ngại duy nhất của một hội nghị như vậy là vai trò và chỗ ngồi của VC tại miền Nam, của chính phủ lưu vong Sihanouk, và của Lào Cộng. Điều kiện tiên quyết của Trung cộng đòi hỏi chắc là ở đó. Vì có mặt những tên chửi trên thì quyền lợi của Trung cộng ở Đông dương mới có.

Vậy thì trước khi hội nghị Đông dương mở ra các vấn đề tiên quyết trên phải được giải quyết đã. Về phía Cầm bốt, tại hiện nay có những vùng mà quân Việt Miền không được quyền đánh tới, phải chăng nhàn dịp quan đội VN lui khỏi Hạ Lào nhưng nơi đó được trường cờ của chính phủ Sihanouk, tức là Cầm bốt mặc nhiên bị chia hai.

Phải chăng trong cuộc chuẩn bị thay đổi thành phần chính phủ tại Lào quốc, phe hữu sê hiện tại phần chiếm hết các ghế trong chính phủ để buộc Lào cộng phải đứng ra lập 1 chính phủ riêng biệt tại Cảnh đồng Chum.

Như thế sẽ có hai nước Lào, hai nước Miền trong hội nghị, chỉ còn có VC tại miền Nam, dù họ đã cho ra đời 1 chính phủ, nhưng cho tới nay, họ vẫn chưa có được 1 miếng đất cẩm dủi, họ sẽ phải tính làm sao.

Theo chiều hướng hiện nay, thì thật khó có 1 mảnh đất dung thân cho thủ chính phủ này. Nhưng may mắn cho họ là họ đã có đại biểu chính thức trong hội nghị Ba le, bây giờ thì chỉ mở rộng ra là được. Nếu mở rộng hội nghị Ba le ra thì Nga vẫn còn ưu thế đối với CS VN, còn xoa dịu VC mà chỗ ngồi. Đây là thế kè giữa Nga Tàu. Độc tài Tàu có ảnh hưởng tại Miền, Lào thì Nga có ảnh hưởng tại VN. Họ hàng nhà Cộng ròi sẽ tự tranh chấp lâu dài nữa.

ĐỜI LÀM CAM

□ LANG BANG sưu tầm □

Hai ông Bộ sẽ deo phao vượt Bến Hải?

Dân biểu Nhuệ và Tuệ vừa đề nghị một cú rát được. Hai ông bao hãy gởi ông Tổng Kinh và ông Tong Tai Ngọc Hué ra Bắc để làm nên kinh tế ngoài đó suy sụp là hết Cộng sản khỏi cần đánh đắm. Ông Hué và Ngọc sắp deo phao vượt Bến Hải?

Dân Biểu thì sẽ đi Hè Lào tác chiến?

Theo các phóng viên nghị trường có mặt thường xuyên tại Hà viện thì trong số 120 dân biểu chỉ có khoảng 10% dân biểu là hoài động đặc lực cho dân cho nước còn thì ngủ gật, tâng tâng, lè phê lái xe hộp đi uống nước lông bong lêu lổng ở Continental, Givral, Pagode, hoặc đi cua dào, áp phe, nghĩa là chỉ ngồi chơi xơi nước lãnh tiền đều đều. Có ông chỉ có mặt trong phiên biểu quyết các dự luật quan trọng của Hành Pháp để kiểm xác chúc tiền con!

Ngoài ra, một số các dân biểu khác bị các ký giả theo dõi thanh toán tiền dǎng quảng cáo trên báo xuân. Các ông làm mặt lì đều lần thứ 100!

Theo các phóng viên thì lợm như vây mà sang tác chiến tại Hè Lào thì chắc lính BV phải chạy cờ!

Lính Mỹ, lính VNCH, lính BV cũng sẽ dǎng hầm này?

Hoa sĩ Bolivia Benjamin Mendoza bị cáo mưu sát Đức Giáo Hoàng Phao Lô Đệ Lục hôm vừa qua đã được phép dùng thời gian ba tuần lễ để về tā bức tranh để tự biện hộ cho ông.

Ba chuyên viên về thần kinh đã làm chứng để bệnh vực cho Mendoza cho rằng Mendoza đã mất tri không thể phân biệt điều phải điều trái.

«Nếu cần tranh đấu, tôi sẽ dùng

phương thức khác chứ không có quần áo » như là ông nghĩ trên! Đó là lời của nghị sĩ Phạm Thị Nguyệt Minh, tức bà Nguyễn Văn Thảo. Kẽ thi bà strip tease thế nào được. Bà còn sexy quá mức. Mais sexy thi không thể tượng trưng cho đại được!

«Tôi ché các nghị G. Định chí đậm thoát ý 50%. Các nghị đã thiêu can đảm! Nếu ngon lành các ông ấy nên thoát ý 100%. Nghị Gia Định đã làm trò bú dù, trò khỉ, trò tiêu. Lối tranh đấu của nghị Gia Định là cộp theo kiểu CS là mị dân. Chính các ông nghị này cũng đang phê phán uồng uit-ki như ai!»

Đó là lời của bà Thoa, nữ hoàng nhện tê.

Trái lại, bà Ngô bà Thành chủ tịch phong trào phu nữ VN đòi quyền sống tố ý tán thành mối sexy của các nghị Gia Định!

Thượng tọa «NGẠC NHIÊN»!

15 người thiệt mạng khi chiếc xe lửa chở bộ dǎng đường ray và rơi xuống 1 rãnh nước ở phía bắc Santiago 400 dặm. Cảnh sát cho hay có 48 người khác bị thương và một số bị thương nặng.

Tai nạn xảy ra khi chiếc xe lửa bị trẻ con nghịch lái đi trong khi các nhân viên hỏa xa đang dùng cơm trưa!

Tạo bài đáp bằng bom hạng nặng!

Các phi cơ Mỹ đã thả bom loại 15.000 cân Anh để dǎng đường cho các vùng đô bộ của QLVNCH trong một cuộc tấn công mới sắp được thực hiện nhằm vào các trực tiếp tẽ của CS.

Bom 15.000 cân Anh (khoảng 7 tấn rưỡi) hiện được coi là loại bom lớn nhất của Mỹ hiện nay được thả xuống từ các phi cơ vận tải không lò loại C-130 Hercules. Loại bom này có tác dụng nổ tung chưa chạm tới mặt đất để tạo thành các vùng đǎng băng trước thắng với chủ vi như các bãi đá banh.

Các bà nghị và vụ sexy liên ống

Hành động Sexy Show của 11 nghị viên Gia Định hôm qua nhằm phản đối Tổng Kinh là một đòn tài được một số nghị sĩ là đã phát biểu như sau:

«Nếu cần tranh đấu, tôi sẽ dùng

(Xem tiếp trang 54)

DÒNG ĐỜI

TRẬN CHIẾN CỦA THẾ KỶ

Trong tuần qua, trận chiến ôn ào nhất, tàn khốc nhất được toàn thế giới chú ý đến không diễn ra ở những địa danh vùng Hạ Lào quen thuộc : Bولون, dồi 31, Tchepone... nhưng ở ngay trong lòng của nước Mỹ giữa hai võ địch quyền anh Joe Frazier và Cassius Clay.

Trận đấu, diễn ra tại sân Mandison vào tối 8-3, đã được báo chí thế giới mệnh danh là «Trận đấu của thế kỷ» (le combat du siècle). Trận đấu này hốt sicc mắc tiền. Trước trận đấu gần 2 tháng, ngày 13-1, Frazier và Clay lành trước mỗi người một tấm chi phiếu 2 triệu rưỡi đô la. Tiền vé khoảng từ 4.000 đồng VN đến 35.000 đồng VN một chỗ nhưng khách mua vé phải mua giá chợ đen gấp 10 lần hơn, nhưng chưa kể số tiền đánh cá lên tới cả triệu triệu đô la. Những số tiền không lồ dồn ra chỉ đổi lấy một trận đấu gồm 15 hiệp (rounds) trong khoảng 1 tiếng đồng hồ và chỉ có thể dài thêm 1 phút trong trường hợp K-O. (Knock-out). Trận quyền anh nói trên quan trọng đến nỗi thể thao được coi là lối diễn tả của hai ý thức hệ : Tự do và xã hội (hay tam gọi như thế).

Joe Frazier năm nay 27 tuổi là tiêu biểu cho «khuyễn hướng tự do». Frazier có thói quen tập duyệt trong tuyết: lạnh và băng giá ở bờ hồ Kiamesha miền Bắc tiểu bang Nữu Uớc. Anh cao 1m78, nặng 96 kí có biệt danh là «Billy Joe». «Billy Joe» không những là một võ sĩ vô địch mà còn là một nhạc sĩ, tình tình lịch thiệp, vui vẻ. Anh đã lập một ban nhạc lấy tên là Ban «Nóc Ấm» (Knockout) pha trộn giữa nhạc rock ồn ào, nhạc blues buồn bã và điệu gospel huyền hoặc. Bữa tiệc trên đấu lich sử, anh phát hành đĩa nhạc thứ II mang tên «My way». Joe cũng như Ali đều là những người da đen sinh trong cảnh nghèo nàn. Sở dĩ anh được coi như tiêu biểu cho «khuyễn hướng tự do» vì quan niệm của anh là quan niệm của da so dân Mỹ kiềm ta tiền và sống tiện nghi sung sướng.

Đối thủ của Joe là Ali không những hoàn toàn khác nhau về «chiến thuật» mà còn khác cả về «style» sống, quan niệm chính trị. Cho nên nếu Joe

tiêu biểu cho «khuyễn hướng tự do» thì Ali là tiêu biểu cho «khuyễn hướng xã hội». Nói tóm lại Ali là một tượng phản hoàn toàn đối với Joe. Có thể nói Joe là mặt trăng, còn Ali là mặt trời. Ali tên thật là Cassius Clay. Năm 1964 sau khi thắng một trận đầu Liston, Clay đã theo đạo Hồi Hồi và đổi tên là Mohammed Ali. Ali hơn Joe 2 tuổi thích tập duyệt trong oi bức ở bờ biển Miami. Ali rất nóng tính, luôn miệng chèi chẹo. Anh thích khiêu khích địch thủ nỗi giận. Tình tình khó chịu nên dễ làm công chúng mất thiện cảm ngoài ra Ali còn là một thi sĩ và tranh đấu cuồng nhiệt cho «Hắc quyền» (Black Power). Theo kỹ giả Lê Rang, đã có lần bà Corella King (vợ goá mục sư Luther King) phong tặng Ali là «nhà vô địch của sự thật, của hòa bình và thống nhất». Ali đã cùng nhóm người Mỹ quá khích tranh đấu cho hòa bình và đòi lại nhào «chinh quyền heo». Trong trận đấu ngày 8-3, qua màn anh Sivi anh đã được những người hâm mộ tại các nước cộng sản như Nga, Nam Tư, Đông Đức... châm chú theo dõi...

Ngay trước ngày giao đấu, Joe và Ali đều trú ngụ tại khách sạn Manhattan ngay cạnh sân Mandison, đã khai đầu bằng trận yết mồm! Ali cười dày vè từ tìn tuyên bố với báo chí: «Sự căng thẳng trước trận đấu? Tại sao tôi lại phải căng thẳng? Sự căng thẳng không có nơi tôi. Chính Frazier mới căng thẳng. Với đoạn đường đã qua đổi với tôi, trận đấu này chỉ là một trận đấu khác, «un autre combat». Anh hấy tôi dư khán sẽ thấy Joe chỉ là một «Punching bag». Joe bài tính trầm lắng không hề dời khỏi phòng. Anh chỉ ngó lời với báo chí vẫn tắt khi bước ra ngoài hành lang khách sạn: «... Tôi sẽ không phải săn đuổi; Ali nhiều. Sào đấu (ring) quá hẹp. Có lẽ nó có thể chạy được chút chút nhưng làm sao mà tránh được.»

Ngày đợi chờ 8-3 đã tới: Trong một giờ giao đấu Frazier đã thắng Ali bằng điểm, không phải thắng bằng k.o. (đo ván). Hai người Nam tư (khối CS) khi nghe tin thần tượng Ali chiến bại đã lẩn dùng ra chết. Thông tấn Nga Tass bình luận về trận đánh đã kết luận Ali thua vì thiếu thê thủ. Thật vậy, từ hiệp thứ 7 trở đi, Frazier hoàn toàn làm chủ sân đấu, luôn luôn ở thế công, Ali đã thiếu thê thủ, chịu đựng một cách mòn mỏi những cú «Punch» tàn khốc của Joe.

Độc Thủ túc được từ trận đấu những nhận xét sau đây :

— Joe thích tập duyệt trong băng giá. Ali thích tập nơi bờ biển nóng bức. Vậy là không những ở VN mới có hiện tượng âm thịnh dương suy (là da lãnh giải văn học của tổng thống) mà ngay ở ngay lãnh vực thể thao quốc tế, âm (lạnh) cũng thua

(Xem tiếp trang 55)

truyện dài

NGUYỄN THỦY LONG

RUỒI XANH

PHẦN NĂM

Ông Thiếu tá vội vàng chạy về dinh tư lệnh, bà trung tướng tư lệnh ngồi chờ trong phòng khách. Ông thiếu tá đứng nghiêm chào theo kiểu nhà binh, bà trung tướng tư lệnh hỏi liền :

— Thế nào, con Thanh Loan đâu?

— Thưa bà tư lệnh đúng như vậy, em thấy cô Thanh Loan ngồi uống nước với trung tá Hồ tại nhà thủy tạ ở bờ sông.

Bà tư lệnh trợn mắt lên :

— Tại sao anh không lôi cô nó về đây...

Ông thiếu tá đứng nghiêm :

— Thưa bà tư lệnh,

— Lệnh, lệnh ông hiểu chưa?

— Thưa bà tư lệnh em có nói lại lời của bà tư lệnh, nhưng cô Thanh Loan có nói rằng em cứ về trước cô sẽ về sau với trung tá Hồ.

Bà tư lệnh nồi nóng, đứng dậy, vô ghê :

— Nó dám cãi lời ta, con bé này lớn gan thật, còn thằng trung tá Hồ thì sao?

Ông thiếu tá lắc đầu :

— Thưa bà tư lệnh, chắc bà tư lệnh không lật lung giờ tinh nết trung tá Hồ, ông ta ba gai ba đồ, và lại thưa bà tư lệnh, cấp bậc của em nhỏ hơn cấp bậc trung tá Hồ, em đâu có thể...

Càng lúc bà tư lệnh càng trở nên bức xúc, bà đi đi lại lại trong căn phòng rộng trang hoàng lộng lẫy, cuối cùng bà quay lại ông thiếu tá :

— Anh không được việc gì hết trọn, có việc đó tôi sai anh anh cũng không làm nổi, tôi đối đãi với anh ra sao, anh ngán anh sợ thẳng trung tá Hồ đến như vậy sao?

— Thưa bà tư lệnh...

Bà tư lệnh bức minh la lên :

— Không thưa gởi gì hết, anh làm ơn di chỗ khác, anh ở đây tôi càng thêm bức minh.

Ông thiếu tá còn đứng chần chờ, ông biết bà tư lệnh nồi nóng, ông đứng lại họ may bà tư lệnh có dịu con giận, nhưng cái mặt ông càng bảy ra rõ càng làm cho bà tư lệnh thêm bức minh. Bà la lên :

— Anh nghe thấy không anh thiếu tá...

— Dạ dạ...

— Anh đi đi, anh đi cho khuất mắt tôi...

Ông thiếu tá tuy viên không còn dám chần chờ, ông đưa tay lên chào bà tư lệnh, ông lui ra. Ông còn nghe thấy tiếng đập phá rầm rầm của bà tư lệnh, hình như bà vừa đập một cái bình bát nào đó.

Người lính gác chạy đến vừa đúng lúc đó

thiếu tá đi ra, hai người đâm xầm vào nhau, người lính vội lùi lại :

— Thưa thiếu tá...

Ông thiếu tá nhìn người lính già, hốt hoảng nói :

— Bà đang nói giận trong ấy...

— Thưa thiếu tá có chuyện gì vậy?

— Cô Thanh Loan, không biết tháng chó đẻ nào về hót với bả rồng cô T. Loan đi chơi với trung tá Hồ, bả bắt tôi ra kiểm cô Thanh Loan, nhưng tôi không chịu về mỗi cô chuyện...

Tiếng đập phá mỗi lúc một dữ dội, người lính nhìn vào trong nhà sáng ánh điện :

— Đề em vào coi...

Ông thiếu tá giữ tay lại :

— Mày muốn chết phải không, đứng ngoài này, có lẽ trung tướng tư lệnh cũng sắp về.

Chiếc xe jeep chờ trung tướng tư lệnh đi vào trong sân, phía sau có một chiếc xe jeep khác hộ tống. Ông thiếu tá tùy viên và người lính gác lùi đi. Nhưng trung tướng tư lệnh đã trông thấy, ông gọi giật thiếu tá tùy viên lại, hất đầu ra hiệu hỏi :

— Có chuyện gì trong nhà vậy?

Ông thiếu tá tùy viên của trung tướng tư lệnh phu nhân đứng nghiêm trinh bấy lại đầu dưới câu chuyện. Trung tướng tư lệnh bình thản nghe, ông gật đầu :

— Tôi biết chuyện đó rồi, đây là chuyện riêng của gia đình tôi, bây giờ anh nên đi về.

— Cám ơn trung tướng.

Ông thiếu tá tùy viên giơ tay chào, trung tướng tư lệnh bước lên bậc thềm vào nhà, ông xua tay ra hiệu mấy người sĩ quan cận vệ đứng theo ông, ông đứng nhìn phòng khách ngòn ngang, ông nhìn bà vợ lúc này trông như bà chằng, ông tới một chiếc ghế sa lông ngồi xuống :

— Có chuyện gì đó mình...

Giọng ông đầy vẻ dịu dàng, bà vợ gay gắt :

— Trời ơi, ông không biết chuyện gì về con Thanh Loan sao?

Trung tướng tư lệnh giả vờ như không biết, ngạc nhiên :

— Chuyện gì vậy?

Bà trung tướng tư lệnh ngừng đập phá, bà kè lè nát uất ức của bà về Thanh Loan với chồng. Trung tướng tư lệnh thản nhiên nghe vợ nói hết, ông ngang lén hỏi vợ :

— Vậy bây giờ bà muốn tôi làm gì?

— Ông phải trừng phạt thằng trung tá Hồ, để nỗi hận lão như vậy không được.

— Trừng phạt trung tá Hồ, trừng phạt về tội gì?

Bà tư lệnh muốn la lên vì uất ức, bà nhìn thẳng chồng :

— Trời, ông lại hỏi tôi vậy sao? nó quyền rũ ton gái ông mà ông không bỏ nó cho bồ ghét?

Trung tướng tư lệnh bỗng trở nên cứng cỏi :

— Đó không phải là chuyện nhà binh, chuyện riêng tư, tôi không thể lẩn lộn giữa chuyện công và chuyện tư được, bà nên hiểu cho tôi như vậy, nếu trung tá Hồ có quyền rũ con gái tôi, đó là một chuyện ngoài phạm vi quân đội, tôi không có quyền dùng quyền hành của tôi để phạt hay bỏ tù một sĩ quan, nhất là sĩ quan cấp tá. Tôi làm mất danh dự một sĩ quan cấp tá chính tôi sẽ bị khiển trách.

Trung tướng tư lệnh nhìn những đồ đạc ngắn ngang bờ vòi trong phòng, bắt đầu hỏi bà vợ :

— Tại sao lại bè vòi lung tung vậy?

Bà vợ vénh mặt lên :

— Tôi đập đó.

— Tại sao lại đập?

— Đồ đạc nhà tôi buồn tôi đập chơi đó...

Trung tướng tư lệnh trảm mắt nhìn vợ :

— Bà quá lầm, bà nói cái định này là nhà bà hả, đồ đạc này của bà hả, bà lầm, bà biết không, tất cả những thứ này đều của chính phủ hả, bà đập đồ đập đạc này là đập của chính phủ...

Bà nhìn chồng bằng đôi mắt lục lùng, lần đầu tiên ông bắt bẻ bà, trước kia không bao giờ ông nói nặng bà het, bà không hiểu tại sao hôm nay ông lại thay đổi thái độ đột ngột như vậy, không biết có chuyện gì khiến ông có thái độ gay gắt với bà. Trung tướng tư lệnh châm một điếu thuốc lá :

— Tôi đã nhận đây đủ báo cáo về trung tá Hồ, tôi rõ lý lịch của anh ta, anh ta là một sĩ quan ưu tú, anh ta quyền rũ con gái tôi, việc đó thuộc về phạm vi gia đình, tôi không thể dùng quyền hành của tôi để hại anh ta được. đáng lẽ những việc này tôi không nói cho bà biết làm gì. Anh ta có làm đơn xin ra mặt trận, tôi đã thấp thuận đơn của anh ta, chỉ một thời gian rất ngắn anh ta sẽ đi khỏi đây, còn con bé Thanh Loan tôi sẽ cho nó lên Saigon học hành, nó ở đây chỉ thêm vướng mắt bà, như vậy bà bằng lòng chưa?

Bà Tư lệnh càng trở nên căm kinh, bà không ngờ rằng ông chồng của bà không chiều chuộng bà như xưa nữa, bà cho rằng có một âm mưu gì đây đã xúi bậy trung tướng tư lệnh.

Trung tướng tư lệnh tiếp :

— Ở vùng này có nhiều chuyện bê bối, những chuyện bê bối đó xay ra ngay chính trong dinh này làm cho tôi bị mang tai mang tiếng rất nhiều, bà phải thương tôi mới đúng chứ, những chuyện làm bê bối đó một phần bà làm dụng quyền hạn của tôi, với những thằng bê bối khác. Rồi đây tôi sẽ phải trả lời trước công luận về những chuyện này....

— Chuyện gì?

Trung tướng tư lệnh cười nhạt :

— Chuyện gì, bà không biết chuyện gì hay sao?

Bà tư lệnh bực giè bỗng trở nên sợ hãi lo lắng không biết có chuyện gì đã xảy ra cho bà, không lẽ những công việc làm ăn riêng của bà.

(CÒN NỮA)

ĐỜI MUÔN MẶT • ĐỜI MUÔN MẶT

NHÂN VẬT

Đám cưới kín đáo của thủ tướng Gia nã Đại (theo Newsweek)

Hầu như cho tới lúc hôn lễ bắt đầu, vị linh mục và người chụp hình tại địa phương Vancouver Gia nã Đại mới biết chủ rể dùng là Thủ Tướng Pierre Elliott Trudeau. Trước đó, ông ta khai một cái tên vô văn khác.

Thủ Tướng Trudeau 51 tuổi làm lễ thành hôn với cách hoàn toàn kín đáo với cô Margaret Sinclair, 22 tuổi, tốt nghiệp xã hội học. Ngay cả ba trong số 4 chị em của cô dâu cũng không biết gì hết. Họ tưởng chỉ là bữa tiệc mừng sinh nhật ông bố, kỹ nghệ gia James Sinclair, và cũng là một lãnh tụ trong Đảng Tự Do của Trudeau.

Chỉ có một người em phụ dâu cho cô Nagaret mới được biết về đám cưới.

Về phần Thủ Tướng, ông Trudeau, già bộ như súra soạn đi trượt tuyết một vùng ở miền Vancouver và các nhân viên chính phủ Gia nã Đại ở Ottawa đều tin như vậy.

Thực ra, thì ông Thủ Tướng đã định hôn với cô dâu từ 6 tháng trước. Và họ gặp nhau ở Tahiti trong một mùa hè cách đây đã 3 năm.

Chỉ có hai gia đình xui gia dự lễ cưới. Ông bố cô dâu tuyên bố: "Họ không muốn có ai khác trong lễ cưới và chúng tôi đã làm được như ý họ".

NHẠC

Cuộc trình diễn của đoàn Cà Vũ Nhạc Quân Đội Hoàng Gia Thái Lan trên màn ảnh THVN tối 10-3 song song với những cống giao xin xuất ngoại tự túc của các ban văn nghệ VN đã khiến khán thính giả VN phải e ngại.

Mở đầu chương trình, có ca sĩ Thái Lan chỉ có khuôn mặt là Xiêm La: da vàng ngăm ngầu, môi dày mõi tết. Chiếc áo cổ mặc là của Tây phương. Tay chân có là của Mỹ, và bản « Người Linh Chung Tình » có hát là của VN. Khán thính giả khen trí nhớ về ngoại ngữ của ca sĩ Thái và chờ nghe những bản nhạc Thái. Nhưng sau đó các ca sĩ Thái Lan không trình bày một tác phẩm nào của Thái Lan, mà chỉ có những bài ca của Pháp và Mỹ. Trước hàng triệu khán thính giả THVN, 1 nam ca sĩ Thái Lan hát 1 bản nhạc Mỹ với điệu bộ không được thành thạo lắm, và do đó thiếu tính chất « người ». Cả chương trình chỉ có 3 vở khúc là của Thái Lan, trong đó một mình vũ điệu đầu tiên có tính cách thuần túy dân tộc. Hai vũ điệu sau không phải là vũ điệu dân tộc thuần túy của Thái Lan vì cách ăn mặc, bước nhảy, điệu nhảy của các vũ công giống hệt như những điệu vũ « dân tộc » của VN, nghĩa là phải pha 1 chút « Mèo » vào đó để hấp dẫn khán giả ! Cứ « Vũ Sư » đã ngửi ra những cử động đồng nhất như bước tới, bước lui, cúi xuống, ngửa lên, lắc lác, xoa xoa, bốc dậy thay đó, v.v., rồi đặt cho loạt động tác này 1 cái tên có tính cách nông nghiệp, và giới thiệu trước khán giả như một điệu vũ... « dân tộc ». Các điệu vũ « dân tộc » Thái Việt giống nhau vì lẽ đó !

Một nhật báo tại Saigon cho biết buổi trình diễn này qui tụ hầu hết các ca sĩ thượng thặng của Thái Lan. Và đoàn Cà Vũ Nhạc Quân Đội Hoàng Gia Thái Lan đã yêu cầu dài THVN cho minh đến thu hình, đồng thời trong buổi thu hình cũng có sự hiện diện của Trung Tướng Chỉ Huy Trưởng Quân Lực T. Lau tại Việt Nam, chắc người cũng hài lòng lắm. Riêng khán thính giả VN, Nam vẫn chưa hiểu rõ về nền văn hóa Thái Lan qua cuộc trình diễn kể trên.

Việc các đoàn ca kịch « thương thắng » của Việt Nam đang xin phép

xuất ngoại tự túc để sang Pháp hoặc Hoa Kỳ khiến khán thính giả Việt Nam lo ngại. Nỗi lo ám ảnh không phải về sự khai hữu của chiếc và li bạc mang đi khỏi Tân Sơn Nhất hay là chuỗi hội xoắn từ H. Kông đến cù. Người ta e ngại vì sợ rằng những « cảnh ca » dành riêng cho quân chúa nước ngoài cái cảm tưởng về Việt Nam cũng giống như ta mới coi đoàn vũ Thái Lan vậy.

TRANG TÌNH

TÔN GIÁO

Người Do Thái muốn cứu Chúa Jesus ?

Nhiều thế kỷ qua, cái tin đồ Thiên chúa giáo thường ogl rằng người Do Thái là giống dân đã phạm tội giết Chúa Jesus. Lòng tin tưởng đó từng dẫn tới những cuộc phong trào kỳ thị và những cuộc tàn sát người Do Thái, và cũng khủng khiếp trong lịch sử, nhất là vào thế kỷ 19.

Nhưng sáu năm trước đây cũng đồng Vatican II đã chính thức tha tội cho dân Do Thái, dù vẫn xác nhận rằng: Các nhà cầm quyền Do Thái, và những người theo họ đã thúc đẩy tội cái chết của Chúa Jesus trên thập tự giá. Lời công bố tha tội của Công Đồng vẫn không làm cho dân Do Thái, các tu sĩ và học giả của họ bằng lòng.

Một luật gia Do Thái đã tìm cách làm sáng tỏ vấn đề: Có phải dân Do Thái đã « giết Chúa Jesus » hay chính người Do Thái đã toàn « cứu Chúa » mà không được.

Đó là học giả Haim Cohn, 59t, thẩm phán TCPV Do Thái.

Với quí vị độc giả không thuộc Thiên chúa giáo, chúng tôi xin nhắc lại một vài chi tiết sau đây: Dân tộc Do Thái là giống dân đầu tiên ở Địa Trung Hải đã tôn thờ một vị thần linh duy nhất là đấng Yavé, ta gọi là Đức Chúa Trời. Chúa Jesus

đã ra đời trong 1 gia đình Do Thái, và ngài đã tự nhận là đấng cứu thế, ngôi hai thiên chúa giáng trần, như Kinh Thánh từng tiên tri. Khi đó đất Do Thái là thuộc địa của người La Mã, và sự xuất hiện của Chúa Jesus gây ra những khó khăn về tôn giáo và chính trị. Về tôn giáo, nhiều giáo sĩ Do Thái không chịu tin rằng Chúa Jesus là đấng cứu thế. Về chính trị, chính quyền La Mã cũng e ngại trước một vị lãnh tụ tôn giáo được tôn sùng, lại sinh trong 1 gia đình dòng dõi vị ma anh hùng của dân Do Thái. Vì vậy, các sách Tân Ước thuật lại rằng, người Do Thái và chính quyền đã tìm cách làm hại Chúa, đồng định ngài trên thập tự.

Nay thẩm phán Haim Cohn đã đưa ra 1 giả thuyết khác hẳn.

Theo ông Cohn thì các vị Phán quan Do Thái thời đó đã tìm cách cứu Chúa Jesus. Cơ quan Sanhedrin trong đương với Tối cao pháp viện bây giờ, lúc đó đang bị thất nhân tâm và mất hết uy tín. Vì vậy các giáo sĩ trong cơ quan này đã tìm cách thu phục nhân tâm, bằng cách ngao không cho chính quyền người La Mã xử tội một người Do Thái được dân chúng yêu quý và ngưỡng mộ.

Do đó, trong đêm trước ngày Chúa Jesus ra trước quan Phi La Tò để bị xử, các Phán quan trong Sanhedrin đã nhóm họp theo truyền thống. Nhưng họ nhóm họp, không phải để xét xử Chúa Jesus, mà chính là để tìm cách nào cứu Chúa.

Muốn cứu Chúa Jesus được « tha bổng », các phán quan đã thuyết phục ngài bằng mọi cách để khi ra trước Phi La Tò, ngài tuyên bố vô tội. Nhưng, ông Cohn viết, vì sự khẳng định của Chúa Jesus rằng ngài chính là Đấng Cứu Thế đã khiến ngài không chấp nhận đề nghị của các phán quan và các nhà lãnh đạo Do Thái dù riêng việc kháng địch trên không phải là một yếu tố buộc tội.

Ông Cohn còn nhấn mạnh rằng việc Thầy Thượng Phẩm Do Thái đã xé áo mình ra mà than thở chính là một cử chỉ theo truyền thống để bày tỏ nỗi đau sét. Vì Chúa Jesus không cộng tác, chứ không phải là cử chỉ giận dữ vì Chúa Jesus nói điều long ngón (Phúc âm theo thánh Mác 14-63).

Vậy các giáo sĩ thượng phẩm Do Thái thực sự có ý định « cứu Chúa » vì chính họ bị ngài tố cáo đạo đức giả, buôn tham bán thành? Giả thuyết mới của ông Cohn khô lồng được các sử gia và các nhà thần học chấp nhận, vì nó trái ngược với tất cả các điều tin tưởng từ trước đến nay.

Dù sao ông Cohn cũng là 1 thẩm phán có tiếng ở Do Thái, một người am hiểu về cõi luật và phong tục cõi Do Thái. Ông lại còn là một thẩm phán rất cấp tiến, từng bị công kích.

SINH VIEN

Sinh hoạt của sinh viên miền Bắc

Sinh viên Miền Nam, một tập thể sôi sục, trung tâm của mọi biến động. Gần đây họ là thành phần tiền phong đã đề xướng và lãnh đạo những phong trào đấu tranh chống độc tài, chống bất công nhằm lành mạnh hóa xã hội. Trái lại tập thể trên 30000 SV miền Bắc sống lặng lẽ, kiềm chế trong xã hội khép kín bị mật dưới sự lãnh đạo của nhà nước mà nhiều lúc người ta không hiểu họ đang làm gì? Sinh hoạt ra sao trong cộng đồng xã hội?

— Anh Vũ Văn Quảng một sinh viên ngành địa cầu học về hồi chánh sau một thời gian vào Nam cho biết rằng cuộc sống và lối sinh hoạt của SV giữa hai miền hoàn toàn khác biệt. Miền Bắc không có một Đại học tư nào cả. Tất cả các Đại học đặt dưới quyền kiểm soát của nhà nước.

Sinh viên năm đầu tiên đều qua một kỳ thi tuyển tại các phân khoa đặt biệt chú ý như Điện, Cơ khí, y khoa, dược khoa... Số sinh viên chấm đậu dựa vào tiêu chuẩn giao cấp, thành phần xã hội. Giao cấp đặc cách (con địa chủ, con quan) không có cơ chế chia vào các phân khoa này. Ngoài ra các sinh viên theo học ở những phân khoa khác cũng theo sự chỉ dẫn của nhà nước.

Nhà nước ảnh hưởng và chi phối trong việc để cho SV lựa chọn ngành học theo sở thích. Trong khi đó tại miền Nam các sinh viên

tự do lựa cho phân khoa nào mình muốn hay cảm thấy hợp khả năng.

Sinh viên miền Bắc sau khi tốt nghiệp họ phải qua một thời gian thử thách, Đảng sẽ điều tra về tư tưởng chính trị, việc giác ngộ, giao tiếp và ý hướng phục vụ, nếu hội đủ các điều kiện nêu trên, họ được nhận vào các chức vụ chính thức. Đây cũng là 1 giai đoạn mà người SV cảm thấy giam go khùng kém công việc học tập.

Trong thời gian theo học tại các Đại học SV được chính phủ cấp dưỡng từ việc ăn uống, áo quần và chi dụng. Các SV ở trong những lưu xá (giống các Đại học xá miền Nam), ở đây họ phải sinh hoạt tập thể thường xuyên, học tập chính sách nhà nước, hùn đúc ý thức đấu tranh. Sinh viên được chia thành các tổ, cộng đồng sinh hoạt kiểm soát và giúp đỡ lẫn nhau. Đảng luôn đề ý theo dõi hành động của SV, kiểm soát học tập, nếu SV nào thi hỏng đương nhiên bị đuổi khỏi trường, hơn nữa SV miền Bắc không bị hoàn cảnh xã hội chi phối nhiều nên họ chăm và giỏi, có nhiều SV xuất sắc.

Nữ SV có các lưu xá riêng và cũng tổ chức tương tự như nam SV. Việc giao thiệp giữa nam và nữ SV được tự do. Họ có quyền hẹn hò, có quyền yêu nhau. Trên hè phố Hà Nội hay trên bờ hồ vẫn có bóng dáng của các cô các cậu bên nhau lè lát tâm tình. Họ được hẹn hò nhưng Đảng lại cấm hẹn hò ở những nơi vắng vẻ, cấm ngồi lại các băng đá dưới bóng tối vào ban đêm. Điều lệ này rủi mà đem áp dụng ở miền Nam thì các cô cậu chống đối còn hơn cả vũ chưởng cọp hay tự trị Đại học? Đảng còn bắt nam và nữ sinh viên vào các rạp chiếu bóng ngồi ở hai dãy ghế khác nhau, cô cậu nào lộn xộn là bị Công an hỏi thăm sức khỏe liền một khi! Những ông Công an này mà lọt vào các rạp chiếu bóng Sài Gòn chắc xấu luộn, quên cả thi hành công vụ.

Những câu chuyện tình dệt bằng thơ và nơc mắt những cảnh trái ngang đang dở xẩy ra trong các Đại học cũng không ít, chỉ vì hai người không đồng giao cấp và không được

Đảng chấp thuận. Đảng quyết định hôn nhân, bởi vậy, có những cặp tình nhân ôm hận suốt đời chỉ vì Đảng.

Các bộ môn thể thao được nhà nước khuyến khích mạnh mẽ, thứ đến là văn nghệ cũng hoạt động hăng say. Các bộ môn này nếu sinh viên nào tỏ ra xuất sắc thì sẽ được nhà nước ưu đãi về nhiều phương diện để có cơ hội phát huy tài nghệ. Song văn nghệ không ra ngoài đường lối và mục tiêu chỉ đạo của Đảng.

Trong việc học tập, SV luôn luôn được hướng dẫn đưa ra các đề tài tranh luận nhưng trong các cuộc tranh luận ấy lúc nào cũng hướng đến một kết luận đã qui định trước. Tranh luận chẳng qua chỉ mồ xé, phân tách, bóc cãi một sự kiện phải chấp nhận. Anh Quảng cho biết trong suốt thời gian anh theo học chưa bao giờ có cuộc tranh luận nào đảo ngược nguyên tắc nêu trên. Nghĩa là đâu đồng ý hay không kết cuộc vẫn phải chấp nhận vấn đề tranh luận là đúng!

Từ sự kiểm soát chặt chẽ, với sự đào tạo giáo dục một chiều của nhà nước, người SV miền Bắc gần như thụ động hay cuồng tín trước niềm vui đê quan trọng, họ không bao giờ nói lên tiếng nói chân thật phát sinh bởi lòng tự ước của tuổi trẻ mà họ chẳng qua chỉ được xem như là một tài nguyên nhân lực nhằm đóng góp cho xã hội chủ nghĩa mai sau, họ không có quyền chống đối, nếu không họ sẽ đương nhiên bị đào thải khỏi cộng đồng họ đương sống.

UYÊN LONG

DIỄN THUYẾT

Tổ tiên mình tài quá?

Người Việt đã có kiến trúc sư tài ba lỗi lạc tên là Cao Thống từ năm 32 đến năm 29 trước Tây lịch. Kiến trúc sư này đã xây nên thành Cố loa và thành Cố loa chính là tháp Babel được nhắc đến trong Thánh Kinh vào thời tiền sử. Đó là một phát giác mới lạ « chưa thấy ai phanh phui về nền văn hóa xưa của nòi giống », mà G. sư Lạc — Ng. Đoàn Tuân đã làm mấy trang thính giả say mê theo dõi cuộc diễn thuyết « Phục hồi văn hóa Đời

Hùng » do Hội Nghiên cứu Văn hóa Dân tộc tổ chức tại trường Quốc gia Âm nhạc và Kịch nghệ tối 12-3-71

bị người ta khinh bỉ gọi là chữ Nôm. Thực ra người Tàu đã là cấp chữ quốc ngữ của người Việt.

Tác giả cho biết là văn hóa Việt ghi ở Bộ Tam Phản : là sách Ước, sách Hóa và Gậy Thần. Đó là bộ sách được nhiều nhà nghiên cứu như Kishi Ginko(Nhật) và trong sử Tàu và Thánh kinh TCG có nói tới cách sơ sài. Ông cho biết:

— Sách ước là các khoa học thuộc bộ mặt Địa lý, là khoa học thuốc, khoa học âm điện tử, mà đã biến thành thực dụng là tìm các Mạch Rồng nhưng ngày nay hoàn toàn biến mất.

— Gậy Thần chính là khoa học Thiên văn, kết tinh của nó là tìm được Đường Đèn Lèo 9 số, 9 chiêu, theo 9 sức hút của chòm sao Ngàn»

— Sách Hóa là phối hợp của Gậy Thần và sách Ước, còn gọi là khoa học tổng hợp đem áp dụng vào cuộc sống loài người. Khoa học này kết tinh trong, chữ viết và âm thanh. Phát minh Trống Đồng áp dụng theo nguyên tắc trên đã giúp nước ta đánh thắng giặc Mông Cổ khi đem ra sử dụng làm quân địch khiếp via. Trên các Trống Đồng còn được khắc hình những khẩu súng và viên đạn nguyên tử, như Trống Đồng Ngọc tư đào được năm 1925.

Vậy tại sao nền văn hóa ấy bị tiêu tan mất? Tác giả cho là vì có chu kỳ các trận lụt vĩ đại, những trận động đất kinh khủng diệt gần hết loài người và văn minh của họ. Theo vòng quay của chu kỳ đó thì khoảng 1733 năm nữa tức năm 3704, nền văn minh Apollo hiện tại sẽ bị hủy diệt.

Ngoài ra, sách Văn Hóa Việt đều bị người Trung Hoa tịch thu về Tàu, như việc đốt sách của Trần thi Hoàng chỉ là vì tim được bộ sách vĩ đại của Dân Việt, nên muốn hủy diệt nền văn hóa cổ lỗ của Tàu. Ngoài ra người Tàu còn dùng mọi cách để hủy hoại nền văn hóa Việt.

Riêng về chữ viết ngôn ngữ thì diễn giả cũng chứng minh « tiếng Việt tinh ròng ngày xưa là tiếng nói chung của giống người còn sống sót sau trận lụt lớn mà Thánh kinh cựu ước tả lại : nhớ có chiếc tàu của ông Noe ». Chính vì thế tiếng Việt, chữ Việt, đã có từ mấy chục ngàn năm trước mà

diễn giả cũng qua quyết và chứng minh rằng ngày xưa là tiếng nói chung của giống người còn sống sót sau trận lụt lớn mà Thánh kinh cựu ước tả lại : nhớ có chiếc tàu của ông Noe ». Chính vì thế tiếng Việt, chữ Việt, đã có từ mấy chục ngàn năm trước mà

luật HĐ, tỏ ra minh bê bối, làm mất danh dự cả đoàn thể.

Những người trong gia đình tôi cũng nhận thấy đột nhiên tôi biến thành một người khác. Tôi vui vẻ hơn, siêng năng hơn, không gắt gỏng, không chửi thề. Và mỗi ngày tôi chăm chú tìm một việc từ thiện để làm, áp dụng đúng luật HĐ.

Chung quanh tôi, những đội viên, đoàn viên HĐ đều có xì giòng nhau, luôn luôn cố gắng thành những người HĐ chân chính, kiêu mẫn.

Kỷ luật này không phải áp dụng riêng cho 1 đội nào, 1 đoàn nào, 1 nước nào, nhưng cho cả mấy chục triệu người HĐ trên thế giới.

Vì HĐ là 1 đại gia đình, không phân biệt màu da, chủng tộc, tôn giáo. Trong gia đình HĐ, người HĐ đều coi nhau là anh em và mục tiêu chính của HĐ là tranh đấu cho Hòa Bình, một nền Hòa Bình vĩnh cửu, công chính, tự tình thương nhân loại này nở ra. Điều đáng chú ý là ở những nước chủ nghĩa xã hội độc tài như Nga sô và Trung Cộng, phong trào HĐ không được phát triển và khuyến khích. Có lẽ vì các nhà lãnh đạo độc tài không muốn thanh thiếu niên sớm có xu hướng hòa bình thực sự nên quyết tâm bỏ rơi phong trào HĐ.

Tại nước ta, phong trào HĐ phát sinh ra từ Hà Nội do anh Trần Văn Khắc lập ra đoàn HĐ đầu tiên năm 1930, trụ sở là Trường Thể Dục (EDEP sau đổi là SEPTO). Lúc đó ông Nguyễn Quy Toản, sau khi học bèn Pháp về, sáng lập ra Trường Thể Dục ở phố Chợ Hôm (Hanoi) mục đích đào tạo cho thanh niên VN một thế hệ khoẻ mạnh, hăng hái. Chính ông ra sân tập với thanh niên, chạy, nhảy, khiến một số đồng công chức cũng theo gương ông đều tập thể dục sau những giờ làm việc tại công sở. Hiện nay, những hội viên trưởng, Thể Dục Hanoi còn sống rải rác trên khắp nước, có người đã tới bảy, tám chục tuổi, khi nhắc lại kỷ niệm thời xưa, vẫn còn nhắc nhớ công ơn ông Nguyễn Quy Toản người sáng lập ra trường và đào tạo một số thanh niên lành mạnh và quả cảm.

Những lãnh tụ trù tu HĐ như Trần duy Hưng, Tạ quang Bửu, theo Hoàng đạo Thúy thiên và chính trị hơn HĐ. Có một số huynh trưởng khác, không có tên

HƯỚNG ĐẠO

Trần văn Khắc

Hướng đạo là gì? Các bạn hãy hình dung một em thiếu niên lối 14, 15 tuổi, mặc quần cull xanh, sơ mi Kaki cull tay, trên cổ đeo 1 chiếc khăn quàng màu. Trên đầu một chiếc mũ nỉ bóp theo kiểu vệ binh kỵ mã Gia nã Đại, trên lưng, một chiếc ba lô đựng đầy dụng cụ cần thiết và quần áo. Một chiếc gậy bằng cây dài hơn một thước cầm nơi tay.

Em thiếu sinh này, nếu đi bộ, bước rất cẩn thận trên lề đường, không chen lấn ai. Nếu em đi xe máy hay xe gắn máy, em sẽ đi sát bên tay phải, không nhanh vắn không chậm, lúc nào cũng đề ý đến người đi đường và xe cộ để tránh sự va chạm và tai nạn xảy ra. Nếu nhiên gặp một người lão, hay một người già lão đi ngang qua đường em tươi cười đến cạnh lễ phép xin dit người đó qua nơi nguy hiểm. Một tai nạn xảy ra em ngừng ngay lại để cứu chữa người bị thương, băng bó qua la trong khi chờ đợi xe cứu thương tới. Trên nét mặt người thiếu sinh bao giờ cũng nở một nụ cười. Một nụ cười yêu đời, một nụ cười thẳng thắn, không gượng gạo. Luật Hướng Đạo muốn thế. Luật Hướng Đạo còn muốn mỗi thiếu sinh là một thanh niên đầy tin nghĩa, trọng danh dự hơn trọng sinh mạng mình, trọng thành với Tổ quốc, với cha mẹ, với tất cả mọi người sẵn sàng giúp ích, mỗi ngày làm một việc thiện, không bao giờ đổi trả nịnh bợ, vị lợi ham danh. Nói tóm lại. Luật Hướng Đạo, điều thứ 10 và cũng là điều sau cùng, —muốn Hướng Đạo sinh nào cũng trong sạch từ tư tưởng, lời nói đến việc làm.

Tôi còn nhớ cách đây 40 năm, lúc tôi tuyên thệ làm đội trưởng đội Phi Yến đoàn Trần Lãm ở Thái Bình, tôi có camroupon bước sang một cuộc đời mới.

Tôi tự buộc mình vào kỷ luật Hướng Đạo và coi mình như một tấm gương để anh em đội viên cũng noi chung. Tự nhiên tôi chưa thuốc lá, bỏ đánh bạc, thận trọng từ lời nói đến việc làm, chỉ sợ làm sai

Cùng thời với ông Nguyễn quý

Toản, Ông Nguyễn Lễ, một kỹ sư họ & Pháp về, hợp tác với anh Trần văn Khắc, một công chức ở Sở Nông Lâm Hà nội (nếu tôi không lầm) lập ra đoàn HĐ số 1, lấy trụ sở ngay tại trường Thể dục, Ông Nguyễn Lễ là người đỡ đầu cho phong trào HĐ Bắc Việt. Anh Trần văn Khắc là người khai sinh ra đoàn HĐ, người anh cả của phong trào HĐVN. Sau khi anh lập được mấy đoàn HĐ ở Hà Nội gầy thành cơ sở vững vàng, anh đổi vào Nam và bắt đầu gầy dựng phong trào HĐ miền Nam. Hôm gần đây tôi được gặp lại anh trong buổi họp của các Cựu Hướng đạo tại Gia Định. Năm nay anh vừa 68 tuổi, nhưng tinh thần vẫn quac thước như xưa. Vì khâu hiệu của HĐ là « săn sàng », tôi có cảm tưởng anh Trần Văn Khắc lúc này vẫn sẵn sàng như hồi anh còn niên thiếu, sẵn sàng để tranh đấu, sẵn sàng để gầy một niềm tin tưởng cho phong trào HĐ cho mọi người hi vọng vào tương lai đất nước.

Nếu có một người tận tụy với phong trào HĐ, coi HĐ như lê sống của mình, người ấy là anh Trần văn Khắc.

Bữa họp ở Gia Định, một anh cựu HĐ biểu tình một tấm hình lớn trên có đề mấy hàng chữ : « Thủ kinh tặng anh Trần văn Khắc, một vị huynh trưởng trọn đời chăm lo cho HĐVN. Anh cầm bức hình cam động.

Có người nói : viết về HĐVN, chỉ viết về anh Trần văn Khắc không đủ. Phải viết cả về anh Hoàng Đạo Thúy nữa. Đồng ý. Sau khi anh Trần văn Khắc vào Nam, các đoàn HĐ Bắc Việt bầu anh Hoàng Đạo Thúy làm Tổng Ủy viên Bắc Việt.

Anh Hoàng Đạo Thúy là một huynh trưởng đầy uy tín, lúc nào cũng thích kỷ luật nghiêm minh. Điều đáng tiếc là sau khi Việt Minh cướp chính quyền, anh Hoàng Đạo Thúy chính trị hóa phong trào HĐ, Bắc Việt và đổi thành ra HĐ Cứu Quốc, phục vụ đảng CS VN và Hồ chí Minh.

Những lãnh tụ trù tu HĐ như Trần duy Hưng, Tạ quang Bửu, theo Hoàng Đạo Thúy thiên và chính trị hơn HĐ. Có một số huynh trưởng khác, không có tên

HỮU QUANG

đảng phái, hướng về quốc gia, ly khai phong trào HĐ Cứu Quốc dân dần di chuyển vào miền Nam, đất cuối cùng của tự do tư tưởng và tự do tín ngưỡng.

Nhắc lại đoạn bì kí này của phong trào HĐ VN tôi thấy đây là một điềm buồn trong đời người HĐ. Chia rẽ là một sự tối kỵ của HĐ. Anh Hoàng đạo Thúy vì lý tưởng chính trị đưa anh em HĐ vào một con đường tranh đấu đẫm máu. Mua thù gây hận cùng anh em đồng đạo, phải chăng anh đã hành động sai với tinh thần HĐ, sai với tâm hồn người HĐ?

Anh Hoàng đạo Thúy hiện nay đã sang bên kia thế giới. Hãy để anh an nghỉ cùng 1 số huynh trưởng ĐH từ nạn trong cuộc chiến tranh tàn khốc này.

Anh Trần văn Khắc! Tôi viết những dòng chữ trên đây, trong lúc thả tâm hồn bay lên Dalat, để cùng anh thưởng thức những khom ana đào đầy hoa nở hay một bầu trời trong sáng, không chút gợn mây.

Tôi vừa viết vừa nghĩ đến 1 quá trình HĐ đã thành quả, đầy hứa hẹn do bàn tay anh dày ném.

Trước đây 40 năm, người Nam và người Bắc có bờ ốc kỵ thị dè sợ. Thế mà, vì tinh thần HĐ anh đã san phẳng sự kỵ thị đó và tạo thành 1 đoàn thể mà tinh túng thân tương ái là cái kết quả tương xứng với sự cố gắng không ngừng của anh.

Trong buổi họp anh em cựu HĐ ở Gia Định vừa qua, tôi thấy trong lòng xao xuyến khi dơ tay trái bắt tay mấy anh huynh trưởng cũ, ngày nay đã tóc bạc da mõi, ràng long má hộp. Tôi nhận thấy trong đó dù người Trung, kẻ Bắc hay người Nam, chúng tôi đều là phần tử của đại gia đình HĐ và vẫn triều mến nhau như hồi con niên thiếu.

Tự nhiên tôi thấy phấn khởi trong lòng.

Một niềm tin tưởng vô biên trong tinh thần đoàn kết HĐ, trong sự văn hối đạo lý, khiến tôi tràn đầy hi vọng 1 buổi mai tươi sáng, đất nước này sống lại trong cảnh thanh bình, với một thế hệ anh dũng, quả cảm, và tự trọng.

PHẠM VĂN BÌNH

HỌC SINH

Nữ sinh Trung Vương kỷ niệm lễ Hai Bà

Một thiếu nữ Việt Nam, áo gấm đỏ, khăn vành dây vàng, dịu dàng tha thướt dẫn đầu đoàn thiếu nữ mặc quốc phục các nước trên thế giới. Đoàn mỹ nhân từ cuối rạp là lướt qua hai dãy ghế khán giả để lên sân khấu. tiếng vỗ tay hoan hô nồng nhiệt.

Đó là màn trình diễn hóa trang trong buổi văn nghệ ngày 6.3 vừa qua của trường nữ Trung học Trung Vương tại rạp Thống nhất Saigon.

Ngày Đại Hội này được tổ chức để kết thúc tuần lễ kỷ niệm Hai Bà Trưng năm nay. Suốt từ cuối tháng Hai; các nữ sinh Trung Vương đã cùng nhau thi đua để giải giải về các môn thể thao, bích báo, may thù, làm hoa, búp bê và làm bánh.

Riêng phần trình diễn văn nghệ theo ban Giám Đốc TV, thì đây là lần đầu tiên nhà trường tổ chức cho các em ca múa trên một sân khấu ngoài sân trường. Vì vậy thầy trò đều tỏ vẻ rất lo âu trong khi lang xang sưa soạn.

Và suốt chương trình, người ta thấy bà Tống Giám Thị, bà Giám Học cùng các giáo sư Trung Vương ngồi đứng chẳng yên. Các vị lo buồn, tươi tỉnh, tùy theo tình trạng diễn xuất vấp váp hay suông sẻ trên sân khấu. Trong màn vũ «Cải Trống Cơm», vì trực trắc kỹ thuật, các vũ sinh đã đâm sân khấu trúng mắt vài phút, khán giả bỗng thấy nhiều người đảo mắt ngược nhìn xuôi. Thưa, «dàn Trung Vương», lô cho «gà nhà» đó à.

Trừ phút trực trắc trong màn vũ trên, nữ sinh Trung Vương đã cho khán giả thưởng thức tài nghệ rất đáng khuyễn khích trong nhiều màn hợp ca, đơn ca và nhất là hai kịch «Bà Mối».

Bản đại hợp xướng «Truyện người ngày xưa» tức Hòn Vọng Phu của Lê Thương đã được hơn 30 nữ sinh hát ba bè.

Nổi nhất là cô nhạc trưởng áo vàng, dáng đứng điều khiển các bạn rất đẹp và «oai». Chỉ tiếc đồng phục

xanh lá của các ca sĩ tài tử không được đồng màu nên kém đẹp mắt. Và bản hợp xướng này, cũng như các đơn ca, tứ ca khác, đã bị hệ thống âm thanh làm giảm giá trị rất nhiều. Khán giả nghe không rõ lời ca, và «micro» để gần người hát quá, khiến cho tiếng hát mất thanh tao.

Tuy vậy, các diễn viên của mìn hài kịch «Bà Mối» lại xử dụng micro rất tự nhiên, khiến cho khán giả cười vui suốt vở. Các em đóng vai bà Phán và bà Mối đã làm nổi bật vẻ đài các dởm, thật thà, hù của hai nhân vật Hà Nội xưa dù các «kịch sĩ» có lẽ chưa từng thấy Hà Nội với số tuổi còn rất nhỏ như vậy.

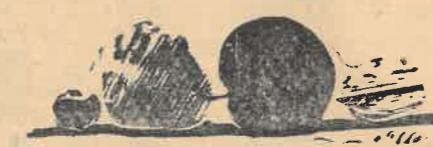
Trong phần giới thiệu các tài năng Trung vương khán giả đã được nghe các em độc tấu hoặc song tấu dương cầm và vĩ cầm. Đặc biệt em Nguyễn Thị Bích Dương học sinh lớp 12AP2 đã chơi bản «Ballade» của Chopin với ngôn dương cầm rất vững. Bích Dương là tay dương cầm đã đạt giải VN đi tranh tài cùng các danh cầm ĐN.Á tại Singapore năm rồi, và đã chiếm được giải nhì.

Trong buổi đại hội TV này, theo nguồn tin có thẩm quyền, thì Bích Dương đã rất quý trao nè bạn, mời chịu trình diễn. Trước đó, Bích Dương không muốn登上 chiếc piano quá cũ, tiếng không ấm và không vang ấy, nhà trường đã tìm đủ cách mà không thể mượn được cái đàn khá hơn cho em.

Ngoài những tiết mục đặc sắc kể trên, phải kể tới bài đồng ca Trung Nữ Vương mở màn buổi trình diễn. Điều hát quen thuộc mà bất cứ ai đã học qua trường TV, đều không thể quên, đã được trình bày trang trọng. Bên cạnh bài đồng ca, các nữ sinh đã cải trang thành Hai Bà Trưng, với lộng che, linh hồn, áo tuốt gươm đứng rất đẹp. Nghe nói, hai bộ áo khán của Hai Bà đắt giá tới 13.000 đồng.

Dàn Trung Vương ngày nay thực đã rất chịu «chi». Ngoài ý trang để trình diễn văn nghệ, các nữ sinh đã chi phí khá nhiều cho漫 trình diễn thời trang Tây ph. Các kiểu áo «Maxi, mini maxi» mới

(Xem tiếp trang 54)

KỂ CHUYỆN THẦN TIÊN

Xưa có nàng Ciáng Hương
Làm cô dâu đám cưới
Mỗi khi em qua rừng
Hãy coi chừng chó sói

Cô sắc ứa máu tươi

Máu đỏ còn lóng lánh

Đong cùng sương sớm mai

Xưa có nàng Ciáng Hương
Làm cô dâu đám cưới
Mỗi khi em qua rừng
Hãy coi chừng chó sói

Hãy khấn ông Thạch Sanh

Ông có búa tầm sét

Danh cả loài ch้าง tinh

Em cuộn tròn như thỏ
Em lăn như mặt trời
Em lăn qua bãi cỏ
Nhẹ nhàng như trái banh
Em run như thỏ urot
Ngựa ăn hoài ch้าง hết

Chàng hoàng tử hai chân

Đi cứu em trong rừng

Đi tìm em ch้าง thây

Ngồi bên suối ăn năn

Vì con ngựa bốn chân
Còn mồi mê gặm cỏ
Vì mây trải đầy trời
Ngựa ăn hoài ch้าง hết
Chàng hoàng tử hai chân
Đi cứu em trong rừng

Đi tìm em ch้าง thây

Ngồi bên suối ăn năn

Trên núi có phượng hoàng
Võ cánh lượn vòng quanh
Phượng bay hoài ch้าง mỏi
Như những tảng đá xanh

Con ngựa cũng buồn rầu
Nó hóa thành tảng đá
Hoàng tử thành cây cau
Còn em hóa cây trầu
Mọc bên bờ suối đó

Cô bé con ngồi khóc
Bụt ở đâu hiện ra
Bụt là bông hoa trắng
Đặt tay cô đưa về
Theo vết chân thỏ trắng

Có bao giờ em buồn
Em hãy ngồi khấn Bụt
Bụt cho em đồng tiền
Và một con cá bống
Con cá mua đôi hài

Em là chim hạc vàng
Bay qua hồ xanh mướt
Hồ lơ lửng thiên nga
Anh là chàng hoàng tử
Cười con ngựa bốn chân

Và cõi xe thủy tinh
Bánh xe là mặt trăng
Bắc cầu trên sông Ngân
Lăn qua nhiều đêm tối

Hoàng tử đi suốt đời
Trong cõi rừng rất vắng
Con ngựa thả lang thang
Gặm cỏ giữa không trung
Trên bãi đầy mây trắng

Ba đồng một vì sao
Em bán đi làm vốn
Lên tới ngọn sòng đào
Rừng xanh ăn trái chín
Khi em trở về suối

Núi sê nhiều mây trắng

Hòn em là con bướm

Vẫn chập chờn dong chơi

Trên rừng xanh thăm thẳm

Khi nào em chặng ngủ
Anh sẽ hóa con mèo
Đi dội hia bảy dặm
Đến nhà kè em nghe
Trên núi có tôm hùm
Dưới sông có con gấu
Sơn Tinh và Thủy Tinh
Tranh nhau nàng công chúa

Đêm có con chó sói
Nó hóa làm mặt trăng
Em coi chừng cửa sổ

Cửa sổ có bông lai
Đêm rì rầm kè truyện
Em coi chừng nó gọi
Nó chính là yêu tinh
Em nhớ đừng cất tiếng

Em nhớ đừng cất tiếng
Bạn đêm lời hóa sao
Bay lên trời đi mất
Em không còn tiếng nói
Biết tìm em ở đâu?

Em nhớ đừng cất tiếng
Bạn đêm lời hóa mây
Mây tan vào gió mỏng
Thời ra thành rừng cây
Em không còn tiếng nói
Hồn sê lang thang hoài

Mặt trăng và thằng Cuội
Suốt đời nói dối không
Nó nói bằng ánh sáng
Khiến ai nghe cũng làm

Những đêm nào có trăng
Em hãy làm mục đồng
Chăn trâu và thời sao
Em đừng nghe nó nói
Vì mặt trăng khôn ngoan
Âm mưu cùng chú Cuội
Nó kè chuyện hoang đường
Toàn những lời nói dối

1971

ĐỖ QUÝ TOÀN
tặng Bằng Lăng

TÁC PHẨM BÁN CHẠY NHẤT THẾ GIỚI
300 TRIỆU CUỐN NĂM 1970

CHUYỆN TÌNH

(LOVE STORY)

ERICH SEGAL
bản dịch : PHAN LỆ THANH

LTS : — Cuốn tiểu thuyết tình cảm do Erich Segal sáng tác, trong suốt 1 năm nay là cuốn sách lôi cuốn đông độc giả nhất thế giới. Xuất bản tại Hoa Kỳ chỉ dày 200 trang thôi luôn luôn ở địa vị bestseller (sách bán chạy nhất). Cho tới nay người ta ước lượng có tới 50 triệu người Mỹ đã đọc cuốn truyện tình này (cứ 4 người dân Mỹ thì có một người đọc). Số sách in ra tại Mỹ lên tới 14 triệu quyển bán hết trong 40 tuần lễ. Đã được dịch ra 18 thứ tiếng trên toàn cầu. Tại Pháp bản dịch cũng được xếp hàng Best seller trong nhiều tháng vừa qua. Số sách in ra cũng lên tới 2, 3 triệu rồi. Erich Segal - tên ngõ của văn hào vĩ đại Hemingway. Trên danh sách best seller suốt trong năm 1970 cuốn Island in the stream của Hemingway dành năm hàng thứ 4, nhưng hàng số 1 cho Love Story. Thật là một kỷ lục chưa từng thấy trong lịch sử văn hóa ; mỗi lần in là 5 triệu cuốn mà đều đã được các hàng sách đặt tiền mua trước cả.

(TIẾP THEO)

— Chuyện đó liên quan khỉ gì đến việc đường ai nấy đi ? Chỉ biết hiện giờ chúng mình đang sống với nhau và đang hạnh phúc.

— Olie, đừng vờ vắn «nàng lập lại câu nói trước». Harvard có thể ví như túi quà của cha Nô-en. Anh muốn nhét đồ chơi gì vào đó cũng được. Nhưng khi ngày lễ qua rồi, người ta sẽ vứt hết đồ chơi còn lại...» nàng ngập ngừng...

—... Và món nào sẽ phải trở về chỗ của món ấy.
— Bộ em định trở về đảo Rhode nướng bánh sao. Tôi tuyệt vọng nên nói quãng.
— Mì chử. Và xin anh đừng chế nhạo cha tôi.
— Đừng bỗ anh, Jeny. Đừng !

— Thế còn học bổng của em thì sao ? Còn Paris mà cả cuộc đời chó chết này em chưa hề nhìn thấy?
— Còn đám cưới chúng mình thì sao ?

Chính mồm tôi thốt ra câu này mặc dù trong khoảnh khắc, tôi mơ hồ không biết có phải tôi vừa nói không.

— Có ai nói chuyện đám cưới bao giờ đâu.
— Anh nói. Anh đang nói đây thôi.

— Anh muốn lấy em sao ?
— Ủ.

Nàng nghiêng đầu, không cười mà chỉ hỏi

— Tại sao ?
Tôi nhìn thẳng ngay mắt nàng.

— Tại vì.
— Thế à. Lý do vững chắc quá nhỉ ?

Nàng nắm tay tôi (lần này nàng không nắm tay áo tôi) và chúng tôi cất bước theo dọc bờ sông. Thực chẳng còn gì để nói nữa.

VI

Lái xe từ Cầu Huyền Bí (1) đến Ipswich, Massachusetts mất vào khoảng bốn mươi phút, tùy theo thời tiết và tốc độ trung bình của người lái xe. Thỉnh thoảng đã có lần tôi rút xuống tới hai mươi chín phút. Ông chủ nhà băng nồi danh ở Boston đã từng tuyên bố là ông đi nhanh hơn thế nữa, nhưng bàn cãi bề vấn đề nhanh chóng trên dưới 30

phút từ Cầu về tới tư dinh Barrett thì khó có thể biết đâu là sự thật. Tôi vẫn nhất định 29 phút là vô địch tuyệt đối rồi. Chẳng lẽ lại lờ cả những dấu hiệu đọc đường số 1 (2) đi nữa sao ?

— Làm gì mà lái nhanh như điên vậy ?

— Đây là Boston. Ở đây ai cũng lái như điên cả. Chúng tôi đang đi trên đường số 1 và phải dừng xe vì đèn đỏ.

— Chắc mình sẽ chết trên đường trước khi bị ông bà cụ anh giết.

— Đến, bố mẹ anh tử tế dễ thương lắm.
Đen đổi sang màu xanh. Mười giây sau chiếc xe MG vọt đi với tốc độ trên 90 cây số 1 giờ.

— Cả «Thằng Chá» nữa ?

— Ai cơ ?
— Oliver Barrett III.
— À, ông ấy dễ thương lắm. Chắc em sẽ thích ông.

— Sao anh biết ?
— Ai cũng thích ông.
— Thế tại sao anh không thích ?
— Tại vì ai cũng thích ông.

Sao tự nhiên tôi lại muốn Jenny gặp bố mẹ tôi ? Có thực tôi cần sự thỏa thuận của Mật Lạnh Như Tiền không ? Một phần cũng vì nàng muôn thế (Lẽ là phải như vậy, anh ạ) và một phần cũng vì cái lý to giàn đì là Oliver III là ông chủ nhà băng : ông trả học phí cho tôi.

Nhất định phải là cơm tối chủ nhật chứ gì ? À, thi lệ là như vậy, đúng không ? Chủ nhật, đúng hôm con đường số 1 đông nghẹt những kẻ lái xe, người đàn ông, chán hết cả đường đi. Tôi ngoe vào đường Groton, goc đường này tôi vẫn ngoe không cần đổi tốc độ từ khi mới mười ba tuổi.

Jenny lên tiếng. « Chẳng thấy nhà cửa gì cả toàn là cây ».

— Nhà ở đây sau cây.
Gần cuối phố Groton, phải cần thận lắm mới nhận ra lối rẽ vào nhà tôi. Chiều hôm đó, chính tôi mới nhận ra và thẳng xe lại.

— Nhà đây ư anh ?
— Quá mất rồi, tôi vừa lầm bầm trả lời vừa chờ thi.

Không biết việc tôi cho xe đi giật lùi cả bốn cái số để vào nhà có ý nghĩa gì không ? Bắt đầu từ lối vào dinh thự Barrett tôi cho xe chạy chậm chậm. Cũng phải mấy trăm thước từ mặt đường Groton vào tới biệt thự Dover. Trên đường vào, xe đi qua nhiều... ô, căn nhà khác. Lần đầu vào đây chắc ai cũng phải lác mắt.

— Trời đất thiên địa ơi !
— Sắc vậy, Jen ?

— Ngừng đây đi, Oliver. Ngừng xe đi !
Tôi ngừng xe. Nàng bám chặt cửa xe.

— Ôi, em không thể tưởng tượng được là nó sẽ như thế này.

— Như thế nào ?
— Sang trọng như thế này. Em dám nói trong nhà anh có nười đầy nò lệ nữa phải không ?

Tôi muốn giơ tay mò vào người nàng nhưng bàn tay tôi đang đẫm mồ hôi (không hiểu tại sao) nên tôi chỉ biết tráo tĩnh nàng bằng lời:

— Thôi, Jenny. Minh phải đi thôi.

— Vâng, nhưng tại sao tự nhiên em ước gì tên mình là cái sang sang một chút thé, như Abigail Adams hay Wasy Wasp chẳng hạn ?

Chúng tôi không ai nói gì đến lúc vào tới nhà ; tôi đậu xe rồi cùng Jenny tới trước cửa nhà, bấm chuông. Trong khi đợi người mở cửa Jenny tỏ vẻ hoảng sợ.

— Hay mình bỏ chạy đi anh !

— Thủ vào chiến đấu xem sao.

Không biết ai nói đùa ai nói thật ?

Florence ra mở cửa ; bà là người đầu tớ già trung thành nhất trong gia đình Barrett. Bà chào mừng tôi.

— A, thưa cậu Oliver đã về.

Trời, sao tôi ghét lối xương hổ này thế ! Tôi thù ghét cái sự vô tình của bà, sự vô tình phản biện cao thấp giữa tôi và Mật Lạnh Như Tiền.

Florence cho chúng tôi biết là bố mẹ tôi đang đợi trong thư viện, Jeny tỏ vẻ sững sờ trước dãy chân dung treo trên tường. Không phải chỉ vì có mấy bức do John Singer Sargent vẽ (nhất là chân dung Oliver Barrett II, một bức tranh đã từng treo trong viện Bảo Tàng Boston), mà vì mới khám phá ra rằng tôi tiền tôi không phải ai cũng mang họ Barrett, Đầu có vài phụ nữ Barrett lấy chồng ngoài và sinh ra những nhân vật như Barrett Winthrop Richard Barrett Sewall và ngay cả Abbott Lawrence Lyman. Lyman đã can đảm sống suốt đời cũng như học qua Harvard, trở nên một hóa học gia tài ba, được giải thưởng về bộ môn này trong khi tên ông không hề có chữ Barrett ở giữa.

— Trời đất ơi, gần hết buyn định ở Harvard đều treo trên tường nhà anh.

— Chẳng cái nào ra hồn cả,

— Thế ra anh cũng có họ với hội quán đua thuyền Sewall nữa ?

— Ủ, tôi tiền anh toàn một giọng gỗ đá cả.

Cuối phòng triển lãm tranh chân dung, trước lối rẽ vào thư viện là một chiếc tủ kinh. Trong tủ trưng bày toàn chiến lợi phẩm. Những «cup» thể thao.

— Đẹp quá, em chưa bao giờ thấy «cup» trông giống vàng bạc thật.

— Chính là vàng bạc thật.

— Giè su ma của anh đấy à ?

— Không. Của ông.

Thật ra Oliver Barrett III không đoạt hạng gì trong Thế vận hội Amsterdam. Tuy nhiên ông đoạt nhiều giải trong các cuộc đua thuyền quan trọng khác. Rất nhiều. Chứng cứ của các chiến thắng này đã được lau chùi cẩn thận và đang làm lòe mắt Jenny.

— Huy chương vô địch cho cuộc thi bóng rổ Cranston trong chẳng giông mấy thứ này chút nào.

Nàng ném cho tôi một cái xương.

— Anh có được cúp nào không, Oliver ?

— Có.

— Anh đẽ trong tủ riêng ư ?

— Trong buồng anh. Dưới gầm giường.

Nàng tặng tôi một tia nhìn của Jenny thiên thần và thi thần : (lát nữa anh dẫn em lên xem cúp của anh, được không ?)

Tôi chưa kịp trả lời, cũng chưa kịp đoán xem đồng lục chính sau đề nghị lên thăm buồng tôi là gì thi tiếng nói :

— A, đây rồi.

Thắng Chả ! Chính Thắng Chả.

— A, thưa Ba. Đây là Jennifer.

— Thế à. Chào cô.

Không đợi tôi dứt lời giới thiệu, ông bắt tay nàng. Tôi đẽ ý hôm nay ông không đóng bộ chủ nhà buồng. Không ; Oliver III mặc chiếc áo vét bằng nỉ trẻ trung. Và một nụ cười nham hiểm đang nở trên khuôn mặt thường ngày lạnh như tiền.

— Cô vào chơi đẽ tôi giới thiệu bà Barrett.

Jennifer sắp được hưởng cái hạnh phúc tuyệt trần niem có trong đời : gặp Alison Forbes Barrett hay Alison Forbes «Say». Đoi khi độc ác tôi thường tự hỏi không biết bà có khôn chịu về cái tên dùa mà bạn bè gán cho hồi bà còn học trong nội trú không, nếu ngày nay bà không là ủy thac viên Bảo Tàng Viện, rất hăng hái trong công việc từ thiện. Forbes «Say» chưa học hết đại học. Đang học năm thứ hai ở Smith bà bỏ học để lấy Oliver Barrett III với sự tán thành của cha mẹ.

— Alison, nhà tôi, đây là Jennifer.

Ông đã cướp cái quyền giới thiệu Jennifer của tôi.

— Calliveri, tôi thêm, vì Mát Lạnh Như Tiền không biết họ nàng.

— Cavilleri, Jenny lẽ phép chữa lại khi thấy tôi đọc nhầm tên nàng — lần đầu tiên và cũng là lần đọc nhất trong cuộc đời khốn kiếp của tôi.

— Như trong Cavalleria Rusticana ấy à ? mẹ tôi hỏi lại, chắc đẽ tỏ ra là bà cũng tri thức như ai mặc dù không có bằng đại học.

Jenny nhìn bà mỉm cười. «Vâng. Nhưng không có họ».

— Thế à, tiếng mẹ tôi nói.

— Thế à, tiếng ba tôi nói.

Tôi tự hỏi không biết bố mẹ tôi có hiểu lối khôi hài ý nhị Jenny của không, rồi, không biết nói gì. Tôi thêm: thế à ?

Mẹ tôi bắt tay Jenny và sau những lời hỏi thăm xã giao không bao giờ dứt trong căn nhà này. Mọi người ngồi vào ghế. Tất cả đều yên lặng. Tôi cố đoán xem họ đang nghĩ gì. Dĩ nhiên mẹ tôi đang dành già Jennifer, quan sát áo (hôm đó nàng không mặc áo hoa lỗ lảng), dáng ngồi, cử chỉ và giọng nói nàng. Phải thú nhận dù dùng ngôn ngữ rất lich sự

nàng cũng không che dấu được giọng Cranston. Cố lẽ Jenny cũng đang quan sát Bà Cụ. Tôi nghe nói con gái bao giờ cũng vậy. Tim hiểu bà mẹ đẽ biết rõ người chồng tương lai hơn. Có thể nàng cũng đang đẽ ý nhìn Oliver III. Nàng có nhận thấy ông cao hơn tôi không ? Nàng có thích chiếc áo nỉ ông mặc không ?

Như thường lệ, Oliver III lúc nào cũng chỉ nhắm tôi đẽ khéo tội.

— Hồi này con ra sao ?

Đường đường một cựu sinh viên Rhodes mà sao ông nói chuyện sao ngu bô mẹ.

— Dạ cũng thường. Thưa ba con vẫn thường. Mẹ tôi hỏi thăm Jennifer như đẽ tổ cho nàng biết nàng chưa bị bỏ rơi

— Đường xuống đây có khá không ?

— Dạ khá lắm và nhanh nữa. Jenny đáp.

— Oliver lái xe nhanh lắm, Mát Lạnh Như Tiền xen vào.

— Đầu có nhanh bằng ba ạ, tôi trả dứa. Ông ta sẽ nói gì đây ?

— À, ư. Cũng có thể.

Có thể bố cha đi còn gì đi nữa hả bố.

Mẹ tôi thi bất cứ trong hoàn cảnh nào cũng vè phe ông nên khi thấy tình thế có vẻ gày go bà bèn chuyển câu chuyện sang một vấn đề tổng quát hơn, âm nhạc hay hội họa gì đó. Tôi chẳng châm chũi nghe cho lắm. Sau cùng tôi thấy mình đang cầm một chén trà trong tay.

— Cám ơn Ba Mẹ, tôi nói, rồi tiếp liền : Chúng con phải đi bây giờ.

— Hả ? Jenny buột miệng. Hình như họ đang bàn cãi về Puccini hay gì đó khiến câu nói của tôi nghe trái cựa. Mẹ tôi nhìn tôi (một hiện tượng hiếm có).

— Con và Jennifer định ở lại ăn cơm cơ mà, phải không ?

— Thưa không được, tôi nói :

— Vâng, chính thế, Jenny nói cùng một lượt với tôi.

— Anh có việc phải về, tôi khẩn khoản bảo Jenny. Jenny nhìn tôi như thầm hỏi «Anh nói cái gì là vậy». Rồi tiếng Mát Lạnh Như Tiền cất lên :

— Ở lại ăn cơm đã. Tôi ra lệnh đấy.

Nụ cười giả tạo trên môi ông không khiến tôi ra lệnh bớt nghiêm khắc chút nào. Ông tưởng vì ông đã từng dự giải chung kết tại Thế Vận Hội mà tôi phải nhảm mỉa tuân lời ông sao ? Đầu có được,

— Thưa Ba, con phải đi.

— Oliver, mình phải ở lại ăn, Jenny nói.

— Tại sao ?

— Tại vì em đang đói.

Theo lệnh Oliver III chúng tôi ngồi vào bàn. Ông cúi đầu. Mẹ tôi và Jenny cúi theo. Tôi hơi nghiêng đầu.

— Xin Chúa ban phúc cho chúng con và bữa ăn này đẽ chúng con có thể phục vụ Chúa nhân ra những thiều thốn khô sở của kẻ khác. Nhân danh Chúa Giê-su, A-men.

Trời ơi, tôi chỉ muốn độn thổ. Bộ ông không thể bỏ cầu kính một lần hay sao ? Jenny sẽ nghĩ gì ? Trời, như sống trong thời thượng cổ vậy.

— A-men, Mẹ tôi lập lại (Jenny cũng lập lại nhưng chỉ lì nhí trong mồm).

— Đá banh ! Tôi bông đùa.

Không ai có vẻ biết thường thức câu khôi hài của tôi. Nhất là Jenny. Nàng lảng tránh mắt tôi. Oliver III nhìn tôi ; tôi ngồi ngay trước mặt ông.

— Ba cũng muốn think thoáng con thủ bá banh sao, Oliver ạ.

Bữa ăn không hoàn toàn im lặng nhờ tài nói chuyện xã giao của mẹ tôi.

— Ông Cu bà Cu người Cranston hả Jenny ?

— Gần như thế. Mẹ cháu quê ở Fall River.

— Ông Barrett cũng có vài cơ xưởng ở Fall River, Oliver III nhớ ra.

— Vâng, mà mấy thế kỷ nay họ Barrett chuyên bóc lột dân nghèo vùng đó, Oliver IV nói thêm.

— Đó là từ hồi thế kỷ thứ mười chín, Oliver III chia.

Đến bây giờ tôi mỉm cười, bà có vẻ hai lòng vì Oliver của bà đã thăng thế. Nhưng đừng tưởng bở,

— Thế, chương trình máy móc hóa các cơ xưởng này đến đâu rồi hả Ba ? Tôi quát lại.

Cha tôi yên lặng một phút. Tôi chờ đợi một câu tôi lẩn tránh.

— Mọi người uống cà phê nhé ? Alison Forbes Barrett «Say» nói.

Chúng tôi lại vào ngồi trong thư viện ; nhất định đây là lần cuối trước khi ra về. Jenny và tôi có giờ sáng mai, Mát Lạnh Như Tiền phải ra nhà buồng và trông coi nhiều công việc khác nữa, và chắc thế nào Mụ Say cũng có một vài chương trình hữu ích cho sáng mai.

— Con có uống đường không, Oliver ? Mẹ tôi hỏi.

— Bao giờ Oliver cũng uống đường mà em, bà tôi nói.

— Tôi nay con không uống đường, xin mẹ cà phê đen thôi.

Thế rồi, với chén cà phê đen trong tay, chúng tôi ngồi quây quần không có gì đẽ nói với nhau. Và tôi phải gợi chuyện.

— Jennifer này, em nghĩ sao về Đoàn Nghĩa Quân sự Hòa Bình

Nàng nhăn mặt, không chịu hợp tác.

— À, anh báo tin đó chưa, O.B. ? mẹ tôi hỏi cha tôi.

— Chưa phải lúc em ạ, Oliver III nói giọng cố làm ra nhún nhường, nhưng rõ ràng ông muốn nói,

— Hồi Ba đi, hỏi bà đi. Tôi bắt buộc phải hỏi.

— Thưa Ba chuyện gì đấy ạ ?

— Không có gì quan trọng đâu, con.

— Sao anh lại nói thế, mẹ tôi nói với ông rồi quay lại phía tôi, bà nghiêm trọng tuyên bố (tôi đã nói bà về phe ông mà) :

— Ba con vừa được bầu làm chủ tịch Đoàn Nghĩa Quân sự Hòa Bình ?

— Thế à.

Jenny cũng nói, «Thế à», Nhưng giọng đạm vè vui mừng hơn. Ba tôi giả bộ ngượng nghịch, còn mẹ tôi chắc đang chờ tôi vái lạy ông. Cứ làm như Bộ trưởng Ngoại giao không bằng !

— Xin mừng ông, ông Barrett. Jenny nói trước.

— Vâng. Con xin mừng bà.

Mẹ tôi không muốn nói chuyện gì khác.

— Tôi thấy đây là một cơ hội học hỏi rất tốt.

— Dạ, nhất định rồi, Jenny đồng ý.

— Vâng, tôi nói giọng không mấy tin tưởng. Áy. Mẹ cho con xin hũ đường.

VIII

— Jenny, em làm như ông ấy lên chức bộ trưởng Ngoại giao không bằng !

Cuối cùng chúng tôi cũng ra khỏi nhà lên đường về Cambridge, may phước !

— Dù sao anh cũng tỏ ra vui mừng hơn chút nữa mới phải Oliver.

— Anh chẳng chúc mừng ông là gì.

— Anh hào phóng quá nhỉ !

— Em còn muốn gì nữa ? Trời !

— Em ờn mọi chuyện quá rồi.

— Anh xin làm đồng chí ngay.

Chúng tôi không nói với nhau lời nào suốt một quãng đường dài. Nhưng tôi biết có chuyện trực trắc.

— Jen, cái gì làm em ờn ? Tôi hỏi sau khi suy nghĩ hồi lâu.

— Cái lỗi cư xử bỉ ổi của anh đối với Ba anh !

— Thế còn lỗi cư xử bỉ ổi của ông đối với anh thì sao ?

Tôi vừa mở trung hũ tương. Hay đúng hơn, hộp nước «sốt» cà chua. Vì lập tức Jenny tuôn ra 1 bát canh cáo tội xúc phạm tình phụ tử. Đúng là miêu Ý—Địa Trung Hải. Và tôi bất hiếu của tôi :

— anh chỉ lo «chơi ông», «chơi» ông hoài hoài.

— Ngược lại cũng vậy. Em không thấy sao, Jen.

— Chắc anh không từ việc gì, miễn là được chọn tức bổ anh.

— Không ai chọn tức được Oliver Barrett III.

(CÒN NỮA)

(1) Mystic River Bridge

(2) Route 1

BỐN ĐỌC TRONG THÁNG 5-7 :

CHUYỆN TÌNH ERICH SEGAL

(Đã được quay thành phim, dịch ra 18 thứ tiếng, ấn bản lên tới hơn 300 triệu cuốn)
Đương được đăng trên báo Đời

Bản dịch tiếng Việt :
PHAN LỆ THANH

TÀI LIỆU SƯU TẦM CỦA HẢI LƯU

TIỀN của TÒA THÁNH

(Tiếp theo số 14)

Tâm nguyên tắc kinh doanh

Ông Nogara đã được trao toàn quyền kinh doanh với số tiền 90 triệu của Tòa Thánh từ năm 1929. Đến khi Giáo hoàng Pio XII lên ngôi năm 1939, ngài mới cho lập một ủy ban điều tra về công việc kinh doanh của Nogara.

Có nhiều tiếng đồn không hay về công việc của Nogara. Có người nói trong ngân quỹ của cơ quan Quản trị Đặc Biệt, do Nogara quản đốc, nay chẳng còn đồng nào nữa. Tiền bạc của giáo hội đã bị Nogara làm ăn thua lỗ hết.

Ủy ban điều tra gồm nhiều vị Hồng y thông thạo về vấn đề tài chính và ngân hàng. Sau một thời gian làm việc, Ủy ban đã kết luận rằng Nogara quả là một nhà quản trị tài giỏi và đáng tin cậy. Ông ta đã đầu tư số tiền 90 triệu rất khéo, tiền lời sanh sôi này nở lên nhiều lần, và tòa thánh từ trước tới giờ chưa bao giờ giàu như vậy. Nogara vẫn được tin nhiệm, và ông vẫn làm việc theo lối hoàn toàn kín đáo, ở Vatican, người ta nói đưa rằng «Nogara là thứ người không chịu hé môi bao giờ». Ông không mấy khi nói với Đức Giáo Hoàng, và có lẽ ông cũng ít khi nói gì với Thượng Đế — dù ông ấy là một người mà ta nên lắng nghe.

Năm 1956 Nogara xin nghỉ vì lý do sức khỏe, nhưng vẫn làm cố vấn cho người kế vị ông. Hai năm

sau thì ông chết. Sau đây là mấy nguyên tắc về chiến lược kinh doanh của Nogara, mà các doanh nhân nên học tập.

1. Hãy mở rộng công ty của bạn vì nhờ thế sẽ dễ vay thêm vốn trên thị trường tư bản.

2. Hãy mở rộng công ty của bạn vì một cơ sở lớn sẽ giảm bớt các chi phí sản xuất và chia nhẹ các chi phí tòng quát.

3. Hãy mở rộng công ty của bạn vì nhờ thế tiết kiệm chi phí chuyên chở.

4. Hãy mở rộng công ty của bạn vì nhờ thế có thể đầu tư vào các cuộc nghiên cứu khoa học mang lại nhiều lời hơn.

5. Hãy mở rộng công ty của bạn vì nhờ vậy có thể tổ chức và sử dụng nhân viên một cách hợp lý hơn.

6. Hãy mở rộng công ty của bạn vì khi đó chính phủ kiềm soát về thuế mà sẽ khó khăn, có lợi cho công ty.

7. Hãy mở rộng công ty của bạn vì cần phải cống hiến cho khách hàng các sản phẩm kỹ thuật tốt nhất.

8. Hãy mở rộng công ty của bạn vì việc mở rộng này sẽ làm sinh ra những việc mở rộng khác.

Một kinh nghiệm đau đớn

Một người nổi tiếng về mặt kinh tài của Tòa Thánh nữa là Đức ông Cippico, một linh mục trẻ làm việc ở Văn Khoa Vatican. Vì này

đã thất bại trong việc kinh doanh và đưa tới sự suy sụp trầm trọng cho cả nhân minh.

Khi chiến tranh thứ II chấm dứt, nhiều nước kề cả Ý đưa ra các biện pháp hạn chế về tiền tệ. Nhiều thương gia Ý muốn tìm cách chuyển tiền sang Thụy Sĩ và nước khác để đầu tư hay buôn các đồ nhập cảng. Họ thấy một ngõ ngách lát lèo là chuyên tiền qua Cơ quan quản trị Tài Sản Tòa Thánh; vì Tòa Thánh không bị hạn chế bởi các biện pháp tiền tệ của chính phủ Ý.

Đức ông Cippico vốn là người quảng giao trong giới thương lưu Ý đại Lợi lại làm việc ở Vatican, do đó đã đứng làm trung gian giữa các thương gia và cơ quan Quản Trị Tài Sản Tòa Thánh (QTTSTT) công việc này đã tiến hành rất trôi chảy, cho đến khi Đức ông Cippico muốn tau xuyen Đại Tây Dương, linh mục Wagnozzi đã gặp Đức Hồng y Spellman lúc đó là vị giám mục ở Boston. Hai người quen biết và thân thiết nhau từ đó cho đến khi Đức Hồng y Spellman chết.

Người Việt nam không ai còn lạ gì tên Đức H.Y Spellman, sau này là Tổng Tuyển Uỷ quân đội Mỹ và một người đỡ đầu cho cố TT Ngô Đình Diệm. Hồng y Spellman được coi như rất thành thạo về nền kinh doanh của nước Mỹ. Có một chuyện cười về sự thông thạo doanh thương của vị hồng y này. Chuyện kể rằng 1 bữa thành Phêrô dài tiệc các nhân vật quan trọng. Các khách quý đều được ghi tên trên chỗ ngồi danh riêng của mình; nhưng đức Hồng y Spellman tìm mãi không thấy cái ghế nào để tên, ngài. Hồi thành Phêrô, Thành Tim cũng không ra. Tìm mãi trong hàng ghế dành cho các vị hồng y không thấy, thành Phêrô chợt nhớ ra: « Xin lỗi, họ

đã đem xếp ngài ngồi trong bàn đánh riêng cho các Thượng già! »

Vụ Cippico là một kinh nghiệm đau đớn khiến Tòa Thánh phải thận trọng trong việc tin cẩn ở người được trao phó công việc kinh doanh.

Hồng Y Wagnozzi, nhà ngoại giao

Tháng 1-1968 đức Giáo hoàng Paul VI đã chỉ định Hồng Y Egidio Wagnozzi đứng đầu một cơ quan mới lập là Văn Phòng Công tác Kinh Tế (Prefecture of Economic Affairs - VPKT) Đức Hồng Y Wagnozzi

vốn phục vụ trong ngành ngoại giao từ lâu năm. Ngài đã làm Khâm Mạng Tòa Thánh ở Hoa Thịnh Đốn trong 9 năm trời, năm nay ngoài 60 tuổi. Hai người cộng tác với Hồng Y Wagnozzi trong việc hoạch định ngân sách hàng năm của TT là H.Y Beran, Tổng giám mục ở Prague. Tiếp theo là một người đã bị Cộng Sản cầm tù 16 năm và Hồng y Zerba, một nhà thần học đã làm việc 26 năm tại Tòa Thánh.

Hồng Y Wagnozzi đã đặc cách thụ phong Linh mục từ năm 23t (1928) và thường phục vụ ở hải ngoại. Bốn năm sau khi thụ phong ngài được cử sang làm ở Tòa Khâm Mạng ở Hoa Thịnh Đốn. Chuyến đi Hoa Thịnh Đốn này có một sự kiện rất quan trọng. Trên chuyến

tàu xuyên Đại Tây Dương, linh mục Wagnozzi đã gặp Đức Hồng y Spellman lúc đó là vị giám mục ở Boston. Hai người quen biết và thân thiết nhau từ đó cho đến khi Đức Hồng y Spellman chết.

Người Việt nam không ai còn lạ gì tên Đức H.Y Spellman, sau này là Tổng Tuyển Uỷ quân đội Mỹ và một người đỡ đầu cho cố TT Ngô Đình Diệm. Hồng y Spellman được coi như rất thành thạo về nền

kinh doanh của nước Mỹ. Có một chuyện cười về sự thông thạo doanh thương của vị hồng y này. Chuyện kể rằng 1 bữa thành Phêrô dài tiệc các nhân vật quan trọng. Các khách quý đều được ghi tên trên chỗ ngồi danh riêng của mình; nhưng đức Hồng y Spellman tìm mãi không

thấy cái ghế nào để tên, ngài. Hồi thành Phêrô, Thành Tim cũng không

ra. Tìm mãi trong hàng ghế dành cho các vị hồng y không thấy, thành Phêrô chợt nhớ ra: « Xin lỗi, họ

đã tham dự vào các công ty xí nghiệp nào, chỉ còn coi trọng danh sách của Hội Đồng Quản trị có tên các người tin cẩn đó hay không.

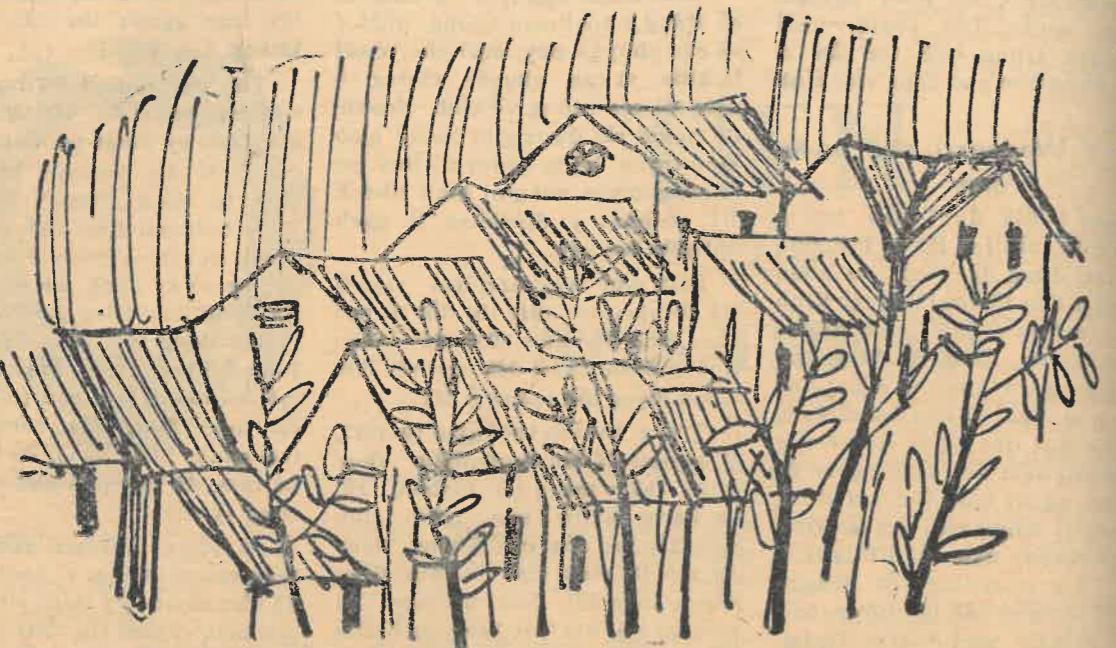
Thí dụ như Bá Tước Enrico Galeazzi người đã giữ chức Tổng giám đốc kỹ thuật vụ và kinh tế vụ của lãnh địa Vatican, và đã từ chức từ năm 1968. Tên của Bá Tước Galeazzi được thấy trên rất nhiều Hội Đồng Quản Trị (HĐQT) các cơ sở kỹ nghệ. Tháng ba 1968 Bá Tước làm Tổng giám đốc công ty bất động sản Societa Generale Immobiliare, một công ty vĩ đại mà tòa thánh làm chủ (ta sẽ biết các hoạt động của công ty này trong một phần sau). Từ năm 1952 bà tước đã làm phó chủ tịch của công ty này.

Bá tước Galeazzi vốn là bạn thân với cố hồng y Spellman, và đã nhờ cố hồng y tiến cử để trở nên một «người tin cẩn» của Tòa thánh. Hai người gặp nhau khi cố Hồng y sang La Mã, và vị tổng giám mục Nữu Uirc này đã giới thiệu Galeazzi để gặp đức hồng y Pacelli, Quốc Vụ Khanh Tòa Thánh, sau này là giáo hoàng Pio 12. Galeazzi đã dần dần được Hồng y Pacelli tin cẩn và cho tháp tùng trong nhiều chuyến công du — sang Buenos Aires năm 1934, sang Lourdes năm 1935, rồi đi Paris, Budapest, New York, Washington v...

Khi đức Giáo hoàng Pio VII lên ngôi, Bá tước Galeazzi, vốn là một kỹ sư, được bổ làm quyền đô trưởng ở Vatican, ông giữ chức này tới năm 68.

Cố Hồng y Spellman thường gởi gắm nhờ Galeazzi tiếp các thương gia Mỹ tới Rome vì Bá tước thông thạo Anh ngữ. Một trong các người Mỹ quan trọng mà Bá tước đã tiếp xúc là ông Joseph Kennedy, thân phụ của cố TT Kennedy. Mỗi năm cố hồng y Spellman thường sang Vatican 3 lần, và nhờ bá tước Galeazzi sắp xếp các cuộc hội kiến với đức Giáo Hoàng (nhiều khi được Đức giáo hoàng mời tới uống trà, một vinh dự hiếm có người được thụ ân). Mỗi giao hảo giữa Spellman và Galeazzi có ảnh hưởng rất quan trọng trong nền tài chính giáo hội, và công cuộc kinh doanh của TT.

(Xem tiếp trang 54)

LUÔNG CÀI VÀNG

truyện dài CUNG TÍCH BIỂN

Dám biều tình thật là dông đảo, quá khích, nhưng thực sự đâu nào nó không là dám dông kia. Đầu nào, cái linh hồn của dám biều tình nằm bí mật nơi một khu vườn nhỏ tận trong trung tâm một cánh rừng dương. Từ đó, những kỹ thuật tinh xảo, những vận động tài tình được tận dụng để dám dông càng lúc càng tiến sát tới trước mũi súng của dám lính. Những cán bộ «trung kiên» đang chờ những họng súng kia nồ tiếp vào dám dông, nhiều cái chết sẽ xảy ra, họ mong mỏi một tình trạng nghẹt thở bao trùm cả vùng đất mới tiếp thu, trước khi có cái được gọi là Ủy hội Quốc tế kiểm soát định chiến tới xét xử.

Họ có một máy truyền tin loại nhỏ để liên lạc. Máy có hiệu năng nghe rõ ràng tiếng phát đi từ đầu dây bên kia, trong khoảng cách mươi cây số. Cách đó không bao xa là cơ sở liên lạc của họ. Tin tức được báo cáo về hằng giờ hằng phút.

Trên các ngả đường khác thi đồng đúc, (hoặc rái rác) người có liên hệ tới cuộc tranh đấu, riêng ngã đường tới ngôi nhà của bộ chỉ huy thi vắng bặt, là một đường huu huu, đầy lá vàng cùng những trái thông khô, láu chân trâu bò. Lâu lắm, một vòng bánh xe đạp với những đường quấn queo in trên nền cát ướt.

Chiếc xe đạp của anh liên lạc viên, khi mới mua từ vùng Tè về cách đây hai năm, đã được

cạo hết lớp sơn mới, cạo cả những dòng chữ hiệu của đế quốc; nghĩa là cái xe đạp không dấu hiệu gì của Tây phương, trừ cái hình dáng của nó vẫn là chiếc «xe đạp». Người dùng nó phải có ý thức rằng, trên đường đi tới xã hội chủ nghĩa, chúng ta phải đương đầu với một cuộc chiến cam go, quân thù dày rầy, chúng ta chưa có một cái xưởng làm xe đạp; chúng ta cõi nó như là cõi trên một thứ phương tiện (chúng ta nào đặt nặng quan niệm ở phương tiện, chính cứu cánh biện minh cho phương tiện kia mà). Người dùng nó phải nghĩ như thế, để tách rời cái mặc cảm lệ thuộc vào ngoại bang, qua hình thức chiếc xe đạp. Tương tự như thế, khi chúng ta dùng thời xà phòng, viên đá quét, cái đèn măng sông, chai dầu thơm, hay cả cái đèn bấm (nói chung những thứ mà tình trạng kháng chiến chưa cho phép chế tạo được) chúng ta phải chỉ xem như là một nhu cầu cần thiết bất khả chối từ.

Hôm nay anh liên lạc viên lại cõi chiếc xe đạp, về lại khu vườn cũ.

Đã hơn ba tháng nay anh không còn làm liên lạc viên. Chiếc xe được cột bằng một sợi dây thừng kéo lên sàn nhà, hai bánh xe bồng khôi mặt đất (làm như thế để lốp xe lâu hư mục một thời quen của dân quê). Hai tháng anh đã hàng ngày vác cuốc ra đồng vun xới những luống

khoai, làm một người dân thường tình, hòa đồng với mọi người khác. Kháng chiến một thời đối với anh chỉ là một kỷ niệm êm đềm, dù lâm khi anh có thắc mắc tại sao người ta không cho anh di tập kết. Mùa đông tới, anh ngậm ngùi với một thứ mặc cảm mơ hồ rằng những cán bộ cao cấp đã bỏ rơi anh.

Anh tên Miện.

Miện đạp xe đạp đi vòng veo theo con đường nhỏ, mắt không rời khoảng trời kín mít lá cây phía trước. Gió hôm nay thật lạnh. Anh co ro trong chiếc áo lá. Áo chỉ vặn tới ngang thắt lưng, để khỏi trở ngại trong việc cõi xe. Nếu gặp cơn mưa anh không sợ gì ướt át cả một dưới thân hè. Miện nhiều ngày, khi xưa, đạp xe suốt đêm, mưa tầm tã, sáng hôm sau, quần anh ướt đậm, anh sờ mũi, người xâng xầm, nhưng anh cho rằng chính lúc đó là lúc hy sinh cho Tổ quốc đáng nghĩa nhất. Anh thực sự chia sẻ gian lao với mọi công dân yêu nước. Anh tự nhủ: «ngay bè bạn ta họ không sợ ngay cả bom đạn ghim vào đùi vào ngực thì ta sợ gì những cơn gió lạnh như cắt, cơn mưa như dao cẩm vào da thịt héo hon».

Qua khỏi một ngã rẽ, tới một chiếc cầu nhỏ Miện xuống xe, cho cái xe đạp lên vai... vác xe qua cầu. Đôi chân run rẩy, bám lên những thanh tre lingleton, nhưng Miện không bao giờ té ngã. Trong bóng tối nhiều khi anh còn chạy qua cây cầu này một cách dễ dàng.

Miện lại tiếp tục đạp xe tới khu nhà bí mật.

Quanh một chiếc bàn nhỏ, bốn người đàn ông. Họ đều khoác một vẻ người xanh xao gầy ốm, nhưng những đôi mắt sáng, vững trán cao, tóc hớt ngắn. Ngón tay gầy gò, nhưng mỗi ngón đưa lên hay mỗi ngón đặt xuống một mảnh giấy nào đó, của họ, đều là những quyết định nguy hiểm cực đoan.

Một người lớn tuổi hơn cả đang cầm một cây bút chì. Thỉnh thoảng ông ta cho cây bút chì lên mồm gặm gặm. Đó là một hành động từ đâu khi ông muốn cho mực chì được đậm hơn bằng cách thâm nước bọt. Việc làm đó nay trở thành thói quen. Ông ngậm hoài hoài cây bút trong lúc suy nghĩ. Những ý nghĩ xưa đuổi dám dông tới trước mũi súng, có lẽ cũng đen như màu chì trên khóm miếng.

Ba người kia đều là những người trẻ tuổi, trên dưới ba mươi. Bên cạnh họ, một chiếc máy truyền tin, một bình trà, một cây súng. Họ đều mang dép Bình Trị Thiên: Miện dựng chiếc xe đạp nơi hàng hiên kia bọn họ đang ngồi im lìm.

Miện biết trong thâm tâm rằng nhiệm vụ liên lạc viên của anh sẽ bắt đầu trở lại, nhưng nó không được công khai như ngày trước. Nay anh rút vào bí mật, làm những việc bí mật, cùng những người trở thành bí mật từ ba tháng nay. Tuy nhiên Miện thấy thích thú việc làm này. Ít ra anh không bị mặc cảm bỏ rơi, anh có hân hạnh phục vụ chủ nghĩa, và cuối cùng, anh tự nhủ, anh

là một người đặc biệt trong số những người đang hoặc sẽ bị đồng hóa bởi sự có mặt của quân đội mới.

Miện vào gặp người đàn ông lớn tuổi. Anh ta báo cáo mọi việc đã nhìn thấy, mọi dư luận đã nghe, tình hình ta và địch. Miện không quên chú ý tới vết thương nơi cổ người đàn ông. Vết theo như một con tit màu đen thẫm, Đường chỉ khâu từ bệnh viện ngày xưa này lành lặn, nhưng nó làm cho Miện thấy ghê tởm. Tuy thế người đàn ông thì hân diện vết thương của mình. Ông cho rằng đó là một cái huy chương đích thực nhất, đáng giá nhất trong những loại huy chương. Đó là một cái huy chương làm bằng đời người, đồi bằng ý chí, rửa bằng máu, khắc tạc ngay bằng da thịt.

Chính người cán bộ cao cấp đã dạy cho Miện một ý thức, mà anh cho rằng chân chính về cuộc chiến đấu. Lần đầu tiên khi nhận được chiếc xe đạp, phải cao tùng chút son, cao tất cả những hàng chữ Pháp, màu sắc trên đó. Miện phân vân về việc làm của mình, thì người cán bộ kia đã dạy anh:

«Trên một quan điểm cực đoan và khắt khe, chúng ta không được dùng bất cứ một vật dụng gì của kẻ địch, ngay cả thứ đó là chiến lợi phẩm. Chúng ta đánh giặc không phải chỉ đánh cái thân thể họ, mà đánh cả những đầu óc, những nhu cầu, những gì liên hệ tới cả một nền văn minh sa đọa của họ nữa. Chúng ta làm lại một thế giới mới, từ tất cả. Người Pháp đến đây, đang dùng mọi khía cạnh để gieo rắc ánh hưởng tệ hại. Không phải chúng ta chỉ bắn ngã một người, mà chúng ta còn phải dày công đánh phá những tiếng hát, tiếng đàn, cả thứ ánh sáng màu sắc của họ. Tại sao tiếng hát không là một kẻ thù, khi tiếng hát đó không nhâm vào cuộc cách mạng của chúng ta. Tiếng hát đó không nuôi sống linh hồn dân tộc.

Phải ý thức điều đó để thấy vững con đường ta đi. Con đường chúng ta đi là đi tới, không quanh quẩn, không lùi, giữa một cánh rừng trùng điệp những pháo hoại từ mọi phía, từ mọi không gian, của kẻ địch, của các lực lượng chính trị đối nghịch, của những tôn giáo. Chúng ta phải nhầm thẳng chiếc gươm tới phía đó, phải giết tất cả. Chúng ta phải thấy máu ngay của Đức Chúa Trời.

Nhưng mà, thực tế, chúng ta phải tùy hoàn cảnh. Chính Marx cho phép chúng ta... điều đó. Nơi bệnh viện dọc theo Trường sơn chúng ta vẫn phải dùng những liều thuốc, những dụng cụ y khoa từ ngoài vùng Tè lén lút gởi vào. Thương binh chúng ta cần những thân dược mà chúng ta không có. Bác sĩ chúng ta cần những nhu cầu mà hoàn cảnh không thỏa mãn được.

Ví dụ trong những đêm tối, giữa một thung lũng mưa gió, nếu không có cây đèn bầm chúng ta làm sao cứu một người sắp chết, khi phải mò xe. Cứa một cái chân, lấy một mảnh đạn từ trong

thân thể, nếu không nhờ những cái dao cái kéo mang nhãn hiệu của kẻ thù, chúng ta làm sao hoàn tất công việc toàn hảo.

Tình cảnh hiện tại, chúng ta chưa chế tạo được những thứ đó. Vì thế chúng ta phải như anh phải dùng chiếc xe đạp, tôi dùng cây bút chì, bệnh viện phải dùng thuốc trụ sinh. Càng dùng những vật dụng đó chúng ta phải càng ý thức rõ ràng giữa phương tiện và cứu cánh, giữa những gì được gọi là đoạn đường tạm thời và mục tiêu cuối cùng.

Người cán bộ chỉ đạo kia đã dạy Miện như thế. Anh nghĩ rằng chiếc xe đạp anh đang cõi được Đảng anh làm lại, thẩm đầy ý thức trong đó, đảng đã nhuộm màu cho chiếc xe đạp. Anh không hổ thẹn gì, và chiếc xe chắc nở cũng đáng... hanh diện lắm.

Lý luận đó được lặp đi lặp lại nhiều lần trong đầu óc Miện nhưng anh không thấy chán. Anh đã quen rồi, cái sự nể nài, Nói đi nói lại mãi, ngôn ngữ trong xã hội chủ nghĩa đối với đầu óc con người như một con đường mòn và vòng bánh xe cũ rích của anh.

Miện rời khỏi nơi bí mật kia, dong ruồi cái thân gây gò trở về vùng nào động. Anh dựng chiếc xe ở một quán nhỏ, vào ngồi thu chân trong quán, mắt quan sát, miệng gọi một tô hủ tiếu.

Đúng ra đó là một tô mì sợi trắng, vì miền Trung không có thứ hủ tiếu như trong Nam. Sợi mì tại đây người ta không làm bằng bột gạo như trong Nam. Sợi mì bằng bột cù sẵn (tức là một loại khoai mì thường được trồng trên những ngọn đồi đất xấu mới được canh tác theo sự kêu gọi của chính phủ Kháng chiến). Sợi mì tại Miền Trung mềm và đục, bỏ vào nước mau rã, không thơm ngon bằng sợi mì trong miệt Nam. Vì sợi mì trong Nam được làm bằng gạo tốt và trắng.

NHÃN

Cần mua toàn bộ tuần báo **NCHỆ THUẬT** cũ (do Mai Thảo chủ trương) với giá tùy người bán định. Nơi liên lạc Cung tích Biên, địa chỉ báo Đời. Xin đa tạ trước.

Đón đọc một quyền sách mới mẻ
của một nhà văn trẻ :

NHỮNG VÌ SAO VĨNH BIỆT

- truyện dài TRẦN HOÀI THƯ
- cơ sở Y THỨC xuất bản

Mỗi tác phẩm nồng nàn mà chưa chát nhất, diễn tả đầy đủ những hoàn cảnh tuổi trẻ hiện nay.

Khi Miện ăn mì thì có người tới báo cho anh biết rằng cuộc đấu tranh vẫn chưa được giải quyết, súng vẫn... chưa nổ thêm vào đám đông. Người ta đã cướp máy chiếc nón sắt của đám lính để đặt dưới chân máy chiếc giường. Xác người lâu ngày quá hồi thối và chảy nước do đó. Nước đó bây giờ không chảy xuống đất mà chảy vào những chiếc nón sắt đặt ngửa lên. Miện ăn từng miếng mì, nghĩ tới những sợi máu đó.

Anh nghe trong gió phảng phất mùi thối. Buổi trưa oi nồng. Cảnh vật trở nên khe khắt hiu quạnh, mặc dù người qua lại đó đầy thật đông.

Một người nào đó mới kiếm mua được một chiếc ra-di-ô cũ. Anh ta vặn lòp dài phát thanh Pháp Á. Có người sành điệu nói rằng đó không phải là đài Pháp Á, mà là đài Sài Gòn. Miện nghe cái máy hát. Lần đầu tiên anh nghe tiếng hát thật là tình cảm, nhưng lúc đó anh cảm thấy khó nghe quá. Anh không thích tiếng hát đó. « Phải giết chết cả tiếng hát. Phải giết tiếng hát ». Người cán bộ chỉ đạo nói đúng đó. Miện nghĩ thầm.

Mới hôm nào đây, khắp trời đêm, bà con anh hát bài hát chiến thắng Ai Vân. Tiếng hát Sông Lô, bài hát mênh mang chiến thắng Tây Bắc Lạng. Trong đó có những lời : « Nhớ một chiêu giặc lên Tây Bắc. Nó bòn từng mảnh khoai bồ thóc, nó giết vợ chặt tay con, anh căm hờn... » hoặc là « Thắng giặc rồi mà thêm dao kiếm ». Thế mà giờ này thế giới trải ra trước mặt anh toàn là những điệu nát nhác nhơ, cõi vô cho một thứ tình yêu thoái hóa phản động, rêu rao một tình cảm uy mị tiêu tư san kẽ thù, lặp đi lặp lại thứ ánh sáng một thời đại bệnh hoạn không lý tưởng.

Miện ăn xong tô mì, uống một ngụm nước anh đựng sẵn trong ống tre khô, nói với người có chiếc máy : « Yêu cầu ông tắt máy đi, ông tắt tiếng hát đi ». Người có máy trả lời :

— Tôi theo dõi thứ đài Pháp Á có nói tới cuộc biểu tình của chúng ta không.

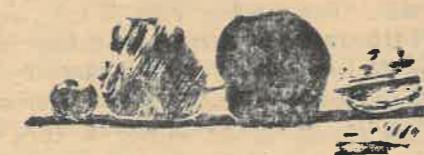
Tới đây, hình ảnh người cán bộ chỉ đạo hiện lên rõ ràng nhất trong trí nhớ Miện, anh ta nói :

— Không nên nghe đài đó. Tui nó bóp méo cả sự thật. Anh chỉ nên nghe dư luận đây thôi, à cái « ra-dô » này có hát cái lú ơng không nhỉ ?

Miện đứng lên, dắt cái xe đạp về p. 1a cảnh đồng cát. Anh và người như luồng dần xuông bãi cát vàng, nóng và đang trải qua một cuộc thử thách thảm khốc của thời đại.

Miện nhớ tới mấy cái nón sắt, anh tự nhủ : « máu, tại sao lại đổ máu hoài thế nhỉ ? »

(CÒN NỮA)

SINH HOẠT NHÓM HÀ THÚC NHƠN

Thứ hàng tuần

QUAN NIỆM VỀ Ý NGHĨA ĐẤU TRANH

Đấu tranh tuyệt đối không bao giờ là cách thể hiện 1 cá nhân vượt trội trên tập thể đồng loại của mình. Đấu tranh càng tuyệt đối không thể là phương tiện cung ứng cho một cá nhân những địa vị quyền quý hay một lợi tức to lớn. Do đó, khi đặt mình vào đấu tranh, một người không thể nhầm vào chiều hướng nào trong số hai chiều hướng trên. Không nhận thức minh bạch như thế, ý nghĩa của hai tiếng đấu tranh sẽ bị làm cho sai lạc. Đây là nhắc nhở đầu tiên vô cùng hệ trọng mà mỗi nhóm viên HTN được yêu cầu lưu ý. Chúng ta đã chấp nhận đứng lại bên nhau để chia sẻ nhiệm vụ đấu tranh. Chúng ta đã quyết định sẽ theo đuổi tới cùng con đường đấu tranh được vạch ra. Việc đầu tiên mà chúng ta phải làm chính là thống nhất ý nghĩa hai tiếng đấu tranh trong quan niệm của mỗi người. Đấu tranh đối với nhóm viên HTN, không bao giờ có thể là hành động mưu cầu một danh vọng hão huyền, một tước vị hư vô. Đấu tranh đối với nhóm viên HTN, cũng không bao giờ có thể là hành động đấu cơ thời thế, kéo bè kết đảng để tranh giành lợi lộc phi nghĩa. Đấu tranh đối với nhóm viên HTN luôn luôn phải được minh thị là phương thể vận động tiến hóa xã hội.

Xác nhận như thế, chúng ta sẽ thấy vấn đề không nằm ở hai tiếng đấu tranh mà nằm ở mục tiêu tiến hóa xã hội. Với một cách khác, trách nhiệm của mỗi nhóm viên HTN phải gắn liền vào công cuộc tiến hóa xã hội chứ không thể chỉ liên hệ đến cái tước hiệu đấu tranh của mỗi người. Tất cả chúng ta đều có thể tạo danh tiếng tranh đấu lừng lẫy, nhưng trong trường hợp này, chúng ta vẫn có tội với lịch sử và đất nước, nếu công cuộc vận

động tiến hóa xã hội không thâu hoạch thành quả phải thâu hoạch. Vậy, với mỗi nhóm viên HTN, hai tiếng đấu tranh đã có một định nghĩa khá rõ rệt : vận động quần chúng tham dự vào công cuộc tiến hóa xã hội. Nhưng phải biếu một cách nguyên tắc như thế chỉ có thể giúp chúng ta dễ dàng thông cảm ý nghĩa của một danh từ chứ không thể giúp chúng ta dễ dàng nhận thức nhiệm vụ đấu tranh của mỗi người, nhất là trong giai đoạn đầy rẫy những phức tạp hiện nay. Nhiều câu hỏi quan trọng sẽ được nêu ra ngay sau lời phát biểu trên, trong đó, chắc chắn sẽ có vấn đề đòi hỏi một sự hình dung công cuộc tiến hóa xã hội qua những sự việc cụ thể. Tuy nhiên, hãy tạm ngừng lại ở phạm vi ý nghĩa của một danh từ trong khuôn khổ là thư này với lời tâm niệm : Đấu tranh không phải là cách thể để cao minh, không phải là phương diện mưu cầu phú quý. Trái lại, đấu tranh là vận động quần chúng tham dự vào một công cuộc xây dựng tốt đẹp chung cho xã hội và đất nước. Trong khuôn khổ ý nghĩa đó, tinh thần đấu tranh của mỗi nhóm viên HTN sẽ phải được hun đúc trong ý chí bền bỉ, nhân nature và trong ý thức sáng suốt, cần trọng về từng hành động của tập thể.

ABC

PHIẾU ÂM NHÂN CHƯƠNG TRÌNH HỌC BỔNG NHÓM HTN VÀ TUẦN BÁO ĐỜI

Tên, Họ :

Địa chỉ :

đồng ý ủng hộ CHƯƠNG TRÌNH HỌC BỔNG do nhóm Hà Thúc Nhơn và tuần báo Đời tổ chức, bằng cách đóng góp :

A.— Một số tiền là _____

B.— Một số học bổng theo các chi tiết sau :

1) _____ học bổng toàn phần (4.000\$)

2) _____ học bổng bán phần (2.000\$)

3) _____ học bổng khuyến khích (1.000\$)

trong thời gian là _____ tháng, kể từ tháng 1971

Ngày _____ tháng _____ năm 1971

KÝ TÊN

Xin gửi phiếu này về tòa soạn tuần báo Đời cho ông VŨ THẾ NGỌC

Nhắn tin

Chúng tôi vừa nhận được thư hứa
góp cỗ phần hoặc nhận làm Đại Diện,
Thông Tin viên... cho nhật báo Nhân Chú
của các anh, các chị có tên sau :

Nguyễn kinh Châu (Huế), Nguyễn thúc
Anh (Quảng Trị), Nguyễn thuy Hồng
(Đà Nẵng), Phạm văn Lợi (Đà Nẵng),
Nguyễn văn Dân (Bạc Liêu), Nguyễn thị
Bích Từ (Saigon), Nguyễn đình An
(Quảng Ngãi), Hồ văn Trần (Huế), Tôn
thất Khoa (Quảng Trị), Hoàng minh Hữu
(Phan Thiết) Văn Anh (Saigon), Phương
(Saigon), Nguyễn xuân Nhu (Nha Trang),
Đỗ thị Hảo (Gia Định).

Ít ngày nay, chúng tôi sẽ gửi tới các
anh, các chị những tài liệu cần thiết liên
hệ tới việc lập cơ sở, xuất bản và báo
chí của Nhóm. Riêng anh, chị nào chưa
cho địa chỉ rõ ràng xin gửi gấp thư về
cho chúng tôi để xác nhận lại địa chỉ.

Anh PHAN MINH HỒ (KBC 4432)
Đang chờ sự tiếp tay của anh và các bạn
trẻ. Xin cho biết địa chỉ để liên lạc và
xin xác nhận rõ là sẽ gởi mấy cỗ phần.

Cụ BÙI VĂN XÂY (Biên Hòa):
Sẽ có người tới liên lạc để tiếp tay với
cụ về việc đó.

T.T. HUỲNH (Cần Thơ): Cần biết
tin gấp về kết quả công việc tại Cần Thơ.
Ràng gấp T. và Th. đề có thể hoàn tất
ngay việc tổ chức tại đó. Không về được
sớm thì gửi thư về vậy. Chờ.

T.U. TRỌNG (Phan Rang): Đã nhận
được thư. Nếu được nên ghé về Saigon
bàn lại kỹ hơn. Chưa thể quyết định
dứt khoát được nếu không có những
điều kiện thực tế rõ rệt.

Một QUÂN NHÂN DẤU TÊN
(Biên giới Kampuchea): Đề nghị của
anh cũng là đề nghị của rất đông bạn
hữu & khắp nơi. Nhưng quanh cái tiếng
«cách» gián dị có rất nhiều vấn đề cần
phải đặt ra và nghiên cứu thận trọng.
 Mong sẽ gặp anh tại Saigon.

Em TRẦN CHÍ THÀNH (Đà Lạt):
UBĐHCTHB đã nhận được thư giới
thiệu của em. Tới liên lạc ngay với anh
Vũ thế Ngọc.

Anh LÊ SA (Phan Rang): Hết sức
ngạc nhiên khi đọc thư, vì làm gì có
chuyện bô rơ. Sẽ có thư riêng về địa
chi gởi trong thư.

Thông báo của Thường Vụ Đoàn Trung Ương

TVĐTU Nhóm HTN thông báo
cho toàn thể nhóm viên các cấp
phải tuyệt đối bình tĩnh và kiên trì
nỗ lực thể hiện các chương trình
hoạt động do nhóm đã đề ra. Báo
hàng báo nhân dân nói tình trạng
có nhiều nhóm viên đã yêu cầu
TVĐTU nên quyết định mở các
chiến dịch tấn công ác liệt vào các
tập đoàn tham nhũng. Một số trong
các nhóm viên trên eòn yêu cầu
được hủy hoại một phần thân thể
hoặc nếu cần sẽ sẵn sàng hy sinh
để đạt một thành quả chống tham
nhũng. TVĐTU nhắc nhớ rằng TVĐ
tuyệt đối không chấp nhận cho
phép 1 nhóm viên nào tự ý hành
động trên chiều hướng trên. Báo
thông báo của TVĐTU cho biết mục
đich mà Nhóm muốn đạt tới là
ngăn chặn và tiêu diệt tệ trạng
tham nhũng chứ không nhằm triệt
hại một vài cá nhân tham nhũng.
Mục đích này đã được nhắc nhở
nhiều lần trong nhiều dịp lèn tiếng
của TVĐ về đường lối hành động
của Nhóm. Hiện nay, Nhóm đặc
trọng tâm công tác là hoạt động xã
hội và giáo dục song song với
việc kiện toàn cơ sở. Do đó,
TVĐTU khẩn thiết yêu
cầu Nhóm viên các cấp dồn mọi
nỗ lực vào việc thể hiện các công
tác trên. TVĐTU xác nhận rằng
Nhóm không tuyệt đối loại bỏ ý
định đương đầu với những phần
tử tham nhũng, nhưng những hành
động thuộc loại này chỉ được quyết
định khi cần thiết. Bản thông báo
cũng cho biết là hiện TVĐTU đang
theo dõi sát vụ Thiếu úy TVT
tố tham nhũng tại Ninh Thuận và vù
một nông dân già yếu đang bị
một tập đoàn tham nhũng tại quận
Dĩ An, Biên Hòa ức chế. TVĐTU
xác nhận là khi cần, sẽ hành động
một cách quyết liệt để ngăn cản
tập đoàn tham nhũng, thối nát kè
trên áp bức những người ngày
thắng. Tuy nhiên, quyết định cuối
cùng của Nhóm bao giờ cũng chỉ
được đưa ra sau khi đã có sự
giải quyết của các giới chức có
trách nhiệm và sự giải quyết đó
không thể hiện đúng tinh thần tôn
trọng công bằng.

Em Trần Thị Hiền, trung
học thánh Giuse, Phú Yên.

Em Phạm Việt Cường, ng
tại đường Hoàng hoa Thành, Gia
Định

Em Bùi Thị Thu Sang, ng
tại đường Hoàng Diệu, Đà Nẵng

□

SỔ TAY SINH HOẠT

Thông Báo của UBĐH Chương Trình Học Bổng

UBĐH Chương Trình Học Bổng
Nhóm Hà Thúc Nhơn và Tuần
Báo Đời, vừa ra một thông cáo
cho biết Ủy Ban hiện đang cứu
tết hồ sơ các học sinh và sinh viên
còn tên dưới đây :

1— Em Ngô Bộ, ngụ tại đường
Thái Phiên, Hội An.

2— Em Đỗ thị Bích Ngọc, ng
tại Phan Phú Quốc, Hội An.

3— Em Nguyễn Đình Yên, ng
tại đường Nguyễn Thái Học, Hội
An.

4— Em Trần Thị Hiền, trung
học thánh Giuse, Phú Yên.

5— Em Phạm Việt Cường, ng
tại đường Hoàng hoa Thành, Gia
Định

6— Em Bùi Thị Thu Sang, ng
tại đường Hoàng Diệu, Đà Nẵng

Nếu nhận thấy hoàn cảnh của
tôi em hội đủ các điều kiện tiêu
chuẩn, sau khi cứu xét xong, Ủy
ban sẽ giới thiệu các em với các
nhà hảo tâm để hứa trao tặng học
bổng để các em có thể nhận sự
giúp đỡ cần thiết.

Cùng theo thông báo của Ủy Ban
tả, em có tên kẽ trên hãy cấp iốc
gửi về cho Ủy Ban 2 tấm hình kh
khô, nếu chưa gửi, đề bô túc h
sơ.

Trong dịp này, Ủy Ban cũng
nhắc lại thành phần hồ sơ xin cấp
học bổng gồm có:

— 1 đơn xin (tự viết hoặc cha
mẹ, anh chị viết giúp).

— 2 tấm hình 4x6

— Các giấy tờ chứng minh về
hoàn cảnh nếu có.

Mọi khác ủy ban cho biết là
việc kiểm chứng các tài liệu chứng
minh hoàn cảnh của học sinh sinh

viên muốn được học bằng sẽ
được thể hiện theo hai cách. Thứ
nhất, ủy ban sẽ trực tiếp liên lạc
hoặc bằng thư từ gửi tới trường sở
mà các học sinh sinh viên trên
đang theo học để xin ý kiến của
hiệu trưởng cũng như các giáo sư
phụ trách. Thứ hai, ủy ban sẽ
nhắc các nhóm viên và tháo hứa
của Nhóm HTN mở các cuộc điều
tra tại chỗ về hoàn cảnh của các
sinh viên, họ sinh kê trên. Nếu
kết quả các cuộc điều tra đó xác
nhận các học sinh sinh viên đã
gửi hồ sơ xin học bổng đều ở
trong trường hợp đang nâng đỡ
thì UB sẽ trao tặng họ bổng.

Ngoài ra UB sẽ cử người trực
tiếp điều tra, nếu trong trường
hợp cả hai cách thức trên đều
không áp dụng được.

Có phần góp vốn cơ sở xuất bản, báo chí Nhân Chú

Trong tuần qua, Ủy Ban Điều
Hành Cơ Sở Án Loát Xuất Bản và
Báo Chí của Nhóm HTN đã nhận
thêm lời hứa góp vốn của 11 thàn
hữu trên toàn quốc với tổng số là
34 cỗ phần. Do đó, số cỗ phần hứa
góp tinh den thứ năm 18-3-71 đã lên
tới 1478 cỗ phần. Cũng tinh đến
ngày kẽ trên đã có cả thảy 624
nhóm viên, cảm tình viên và thàn
hữu của Nhóm hứa tham gia góp
vốn.

Hai phần ba tổng số trên đều
hứa góp 1 cỗ phần và số còn lại
hứa góp từ 2 cỗ phần trở lên, trong
đó có 9 người hứa góp 40 cỗ phần
và 5 người hứa góp 30 cỗ phần.
UBĐHCSALXB và BC cho biết là
cho tới nay việc thu tiền cỗ phần
vẫn chưa được thực hiện, vì còn
phải chờ đợi nhận đủ lời hứa góp
của 2000 cỗ phần. UBĐH cũng nhắc
lại rằng bất kỳ ai muốn tham dự
góp vốn chỉ cần gửi thư về tòa soạn
tuần báo Đời cho biết tên, địa chỉ
và số cỗ phần định góp, hoặc điền
các chi tiết trên vào PHIẾU TRẢ
LỜI (v/v tham dự góp vốn lập cơ
sở xuất bản, báo chí) có in trong
số báo này và cat gửi về tòa soạn.

PHIẾU TRẢ LỜI

v/v tham dự cơ sở
xuất bản và báo chí
Nhóm Hà Thúc Nhơn

A— Tên, Họ, Địa chỉ :

B— Đồng ý góp cỗ phần
để lập một cơ sở xuất bản
chí,

C— Đồng ý lãnh nhiệm vụ (Đại
Diện, Th.T.Viên, Cố Động viên
Quảng cáo viên) tại văn phòng
đại diện địa phương của cơ
sở (xóa những chữ không cần)

D— Ý kiến về tờ báo sẽ do cơ sở
đã hành :

— Nội dung nên như thế nào ?

— Hình thức nên như thế nào ?

— Còn thắc mắc gì về cơ sở
xuất bản và báo chí của nhóm
Hà Thúc Nhơn ?

GHI CHÚ : Xin trả lời những câu
hỏi trên và gửi về tòa soạn tuần
báo Đời. Bì thư đề gởi ông Uyên
Thao. Những câu hỏi bạn xét thấy
không cần trả lời thì không nên
chèp lại.

đầu tranh cho đối

(TIẾP THEO TRANG 4)

tịch thu và truy tố là bài «Tỉnh Sô Đời» đăng trong số 73. Lệnh tịch thu và truy tố của Nhà Nước ghi rằng bài báo có một «đoạn viết về mặt trận Hạ Lào gây hoang mang dư luận, làm phương hại đến an ninh quốc gia». Chúng tôi đã đọc lại cả 4 đoạn viết về mặt trận Hạ Lào trong bài báo đó và thấy thực không thể thông cảm nổi với lời suy diễn của các viên chức phụ trách đọc báo tại Bộ Thông Tin. Trong 4 đoạn trên, có 1 đoạn ghi lại diễn biến của mặt trận Hạ Lào theo những tin tức chính thức đã loan trên các nhật báo và 1 đoạn để cập tới lực lượng của 2 phe tại Hạ Lào cũng theo các nguồn tin chính thức. Như thế, nhận định của Bộ Thông Tin chia chán chỉ do 2 đoạn còn lại sau, trong đó, phát biểu những suy luận của nhiều quan sát viên khởi từ một nhận định của tướng Abrams về cuộc hành quân Lam Sơn 719. Theo các quan sát viên này, cuộc hành quân Lam Sơn 719 có thể chỉ nhằm buộc CSBV phải từ bỏ hình thức chiến tranh nhân dân để chấp nhận hình thức chiến tranh qui ước. Và chiều theo suy luận này, các quan sát viên cho rằng cuộc hành quân Lam Sơn 719 có thể coi như đã thành công, vì sau 3 tuần lễ đã khiến CSBV dồn vào Hạ Lào những đơn vị tinh nhuệ nhất của họ.

Với tất cả tinh thần sẵn sàng thông cảm những khó khăn mà Nhà Nước gặp phải trong một chính sách bảo chí, chúng tôi đã đọc lại nhiều lần đoạn bài trên. Nhưng càng đọc đi đọc lại đoạn bài trên chúng tôi càng chỉ thấy thêm xót xa cho sinh hoạt bảo chí tại đây. Chúng tôi nghe nói rằng ông Tổng trưởng thông tin Ngô Khắc Tinh trước đây từng là 1 nhà báo. Với tư cách đó, ô, đã nhìn vào bài viết trên của bảo Đời như thế nào để có thể đồng ý với nhận định cho đây là một bài báo làm phương hại đến an ninh quốc gia? Sự đồng ý của ông Tinh, theo chúng tôi, chỉ có thể giải thích bằng ba cách.

Thứ nhất, ông Ngô Khắc Tinh vì quá bận rộn với công việc của một chức vụ Tổng Trưởng nên đã sơ sót không kiểm soát kỹ công việc của nhân viên thuộc cấp. Nhưng chúng tôi lại nghĩ rằng một trong những công việc chính của ông Ngô Khắc Tinh chịu theo nhiệm vụ của ông, không thể là gì khác hơn những công việc liên hệ tới bảo chí. Quyết định tịch thu và truy tố

một tờ báo không thể nào coi nhẹ hơn việc ông xuất hiện trước một nhóm cán bộ thông tin để tuyên bố một vài lời phủ dụ. Việc sau này nếu có cần thiết cũng chỉ cần thiết cho dài truyền hình có dịp chiếu hình vị chỉ huy của mình lên màn ảnh mà thời chử không có tấm ảnh hưởng thật sự liên hệ tới một chính sách quốc gia. Do đó, nếu cho rằng vì quá bận nén mơi sót như trên, lời giải thích cũng chưa ổn thỏa. Theo chúng tôi, khi viện dẫn lý do này, Bộ TT sẽ còn giúp mọi người nhìn thấy rõ tinh thần trách nhiệm của vị chỉ huy, một tinh thần không thể tha thứ trong cảnh ngộ bị đát hiện nay của đất nước.

Thứ hai, người ta có thể nghĩ tới một tình trạng thè thảm là trình độ nhận thức của toàn thể các viên chức thuộc mọi cấp của BTT. Nhưng, viện dẫn lý do này, phải chàng, chúng ta có thể đã xúc phạm uy tín của một vị Tổng Trưởng mà ở ngoài đời còn là một nhân vật có cấp bằng ĐH và cũng đã từng cầm bút? Chúng tôi không muốn đi quá xa như thế nên chỉ ghi lại ở đây như 1 nghi vấn về nguyên do đã thúc đẩy Bộ Thông Tin có biện pháp tịch thu và truy tố tờ báo in bài báo như trên.

Nếu cả hai cách giải thích trên đều không đúng vững thì người ta chỉ còn có thể nghĩ rằng bảo Đời đã được hàn hạnh bị Bộ Thông Tin coi như một kẻ thù. Bởi chỉ như thế một bài viết như trên mới có thể khiến tờ báo bị tịch thu và bị truy tố ra Tòa về tội làm phương hại đến an ninh quốc gia.

Nhưng, nếu quả lời giải đáp này có giá trị thì chúng tôi cũng không thắc mắc về nguyên do đã khiến bảo Đời trở thành kẻ thù của Bộ Thông Tin.

Như mọi người đều biết, Bộ Thông Tin là một cơ quan Nhà nước nên sẽ không thể có thái độ thù hận cá nhân. Trong khi đó, cá nhân ông Tổng Trưởng Thông Tin và cá nhân những người chủ trương bảo Đời cũng không có 1 va chạm nào trong những hoạt động ngoài phạm vi chính trị, vậy thái độ thù hận, nếu có, chỉ có thể được giải thích bằng lập trường chính trị giữa N. Nước và bảo Đời. Tuy nhiên ngay trong phạm vi này, chúng tôi cũng không thể tìm thấy lý do xác đáng khiến Nhà Nước và bảo Đời trở thành một cặp tử thù. Từ nhiều năm nay, những người chủ trương bảo Đời luôn luôn đấu tranh cho một lập trường không thay đổi là xây dựng và bảo trì một chế độ đầu chúa tự do thực sự. Chính

này, bảo Đời đã được coi là nơi tập trung của những phái tử quốc gia cực đoan. Trong hành động cũng từ nhiều năm nay, những người chủ trương bảo Đời có thể sự hào rồng chưa bao giờ làm một việc trái với lương tâm con người, ngược với nguyện ước quần chúng và phản lại nghĩa vụ của một công dân trong cuộc chiến đấu chống lại các mưu toan thống trị của Cộng Sản cũng như để quốc. Lập trường đó, nếu chúng tôi không lầm, cũng chính là lập trường của Nhà Nước được tự nhận qua lời tuyên bố của các nhân vật lãnh đạo. Vậy mà bảo Đời trở thành kẻ thù của Nhà Nước thì chúng tôi không thể nào hiểu nổi, ngoại trừ trường hợp Bộ Thông Tin chỉ mặc bộ áo Nhà Nước để che dấu một chân tướng xấu xa nào đó.

Ngoài những lý do trên, chúng tôi hiểu cũng rằng người chủ trương biên tập tuần báo Đời hiện nay đã từng bị nhà nước nhìn bằng một con mắt đầy thành kiến. Số ít nhiều năm qua, Con mắt thành kiến đó đã khiến trong xã hội Miền Nam được mệnh danh là dâu, chủ, công bằng đang có một nạn nhân của ép chế và bắt cống. Nhưng nỗi ra sự trạng này chúng tôi không có ý muốn kêu gọi một sự duyệt xét lại thái độ đối với một cá nhân nào. Nếu ra sự trạng này, chúng tôi chỉ muốn xác nhận rằng cá nhân người chủ trương bảo Đời sẵn sàng chấp nhận là nạn nhân những thành kiến của Nhà Nước, nhưng sẽ không bao giờ chấp nhận nổi một chính sách bảo chí chỉ do một nhóm người vô dụng hay một bọn tham nhũng đề ra. Chúng tôi đã có dịp nói rằng trong một chế độ dân chủ không thể có sự trạng độc quyền làm chính trị. Dù muốn dù không Nhà Nước vẫn phải chấp nhận bảo chí như một chiến hữu. Do đó có thể có một vài lợi dụng quá đáng tình thế chiến tranh để chèn ép hoặc nâng đỡ một cá nhân hay một nhóm chèn ép hoặc nâng đỡ một cá nhân hay một nhóm

người, nhưng không bao giờ có thể lấy sự lợi dụng để làm phương thế hành động thể hiện một chính sách quốc gia. Tòa soạn tuần báo Đời sẵn sàng đưa nhận thêm những lệnh tịch thu và truy tố vô lý như đã có, xuất phát từ Bộ Thông Tin, nhưng vẫn nghiêm trọng cảnh cáo rằng sự theo đuổi cách thế hành động đó đối chung với làng báo sẽ khiến uy tín của chó đẻ bị sút giảm và đất nước sẽ khó tránh khỏi đòn phạt những hậu quả khốc liệt.

Khi cầm bút trình bày vấn đề này, chúng tôi vẫn hy vọng rằng sẽ giúp Nhà Nước những ý kiến cần thiết để cứu vãn tình thế đã trở nên nguy hiểm. Nhưng quyền hạn của chúng tôi, quyền hạn của đài từ quyền, chỉ có thể dừng lại ở mức hy vọng đó. Phần kế tiếp là phần trách nhiệm của Nhà Nước nói chung và BTT nói riêng.

Riêng với Bộ Thông Tin, chúng tôi xin nói thêm rằng danh dự và uy tín của ông T.T Ngô Khắc Tinh đang được thử thách. Ông sẽ phải và cần phải chứng tỏ trong một khuôn khổ thời gian ngắn nhất đầu là giá trị đích thực của cá nhân ông. Mức độ hành động tối thiểu mà chúng tôi chờ đợi ông làm là chính thức lên tiếng về lệnh tịch thu và truy tố bảo Đời số 73. Chúng tôi coi sự lên tiếng đó là vô cùng cần thiết, bởi do đó, công luận sẽ có dịp xác nhận rõ rệt chiều hướng chính sách bảo chí hiện nay của Nhà Nước để chọn lựa một thái độ thích nghi trong cuộc đấu tranh phòng sự ly tưởng dân chủ, tự do.

Tiền của Tòa Thánh

(TIẾP THEO TRANG 45)

Bên cạnh Bá tước Galeazzi còn mấy người tin cẩn nữa là các vị Hoàng thân dòng Pacelli (cô họ với ĐGH Pio XII). Tên của ông hoàng Carlo Pacelli cũng thấy trên nhiều HDQT các công ty như tên bá tước. Ông hoàng Giulio Pacelli là nhân viên HDQT công ty Italgas, một công ty có đặc quyền cung cấp hơi đốt cho 36 đô thị ở Ý. Ông hoàng Marcantonio Pacelli là một nhân viên HDQT công ty địa ốc Sociata Generale Immobiliare và nhiều công ty khác.

Ngoài ra người ta có thể thêm tên tuổi những «người tin cẩn» như Luigi Gedda (cựu chủ tịch Công giáo Tiền hành) Carlo Pesenti (Tổng giám đốc Italcentem sản xuất xi măng, và chủ tịch ngân hàng Instituto Bancario Italiano của tòa thánh) vân vân.

Công việc kinh doanh bằng tiền của tòa thánh do những «người tin cẩn» trên đây phụ trách. Công việc đó được các giới doanh thương vô cùng thán phục. Một cơ sở nghiên cứu tư nhân ở Mỹ American Institute of Management (Viện nghiên cứu quản trị HK) đã làm một cuộc khảo sát về hiện nay quản trị của Tòa thánh trong việc doanh thương, và thấy mức độ hữu hiệu rất cao. Sự hữu hiệu đó phần lớn nhờ ảnh hưởng của Nogara, mà sau khi ông chết, những người kế tục vẫn còn theo phương pháp của ông.

Trong một cuộc phỏng vấn khi còn sinh tồn, hồng y Tardini đã từng phủ nhận sự giàu có của giáo hội. Ngài nói rằng thiên hạ bàn tán và nói quá về tài sản hội thánh. Ngài còn nói rằng việc Nogara đầu tư ở Ý số tiền 90 triệu do thỏa ước Lafran đem về cho giáo hội, là một quyết định đáng tiếc. «Chúng tôi tưởng việc đầu tư ở Ý là giúp ích cho nền kinh tế Ý, nhưng người ta lại tố là để thống trị nền kinh tế Ý».

Tài sản của giáo hội ở Ý đã không phải đóng thuế lợi tức cổ phần. Và đó là một lợi thế mà ta sẽ thấy các công ty do Tòa T. làm chủ khai thác triệt để.

(Kỳ sau : Công ty địa ốc của TT)

Đời muôn mặt

Đầu Gối

(TIẾP THEO TRANG 38)

(Tiếp theo trang 11)
Đầu Gối sẽ đi Đà Nẵng, rồi Huế Nha Trang, Dalat v.v. Hết một tuần trình bày y phục này tuy hơi lạc lõng trong ngay đại hội Hai Bà nhưng đã nổi lên nếp sống rất mới của nữ sinh Trưng Vương. Các em tỏ ra không thua kém ai, về phong diện **cần diện** cả tuy suốt năm tháng đi học là phải đồng phục chiếc áo dài trắng đơn sơ.

Giới «bảo thủ» cựu nữ sinh TV còn nhận xét rằng : Dù sao các em vẫn rất hiền và có nền nếp. Suốt buổi vui nghệ, nữ sinh TV không hề hát hay múa một điệu **ragga** nào, như giới phòng trà vẫn tuyên bố đó mới chính là «nhạc trẻ».

Nguồn tin «hành lang» cho hay, người lãnh đạo buổi trình diễn vui nghệ của nữ sinh TV, lại là 1 vị giáo sư tu mi nam từ. Không hiểu vì sao...

HÀ QUYỀN

Nước cờ nhà tu

(tiếp theo trang 6)

nhiệm không nhỏ khác phải do chính những nạn nhân của các thế lực trên gánh nhận. Lời tiên tri Isaiia bảo rằng : «Lấy gươm đục lát làm luối cây, lấy dao rèn lại làm liềm hái, khi đó dân các nước sẽ không còn khát giặc để đánh nhau nữa». Những người đang sống kiếp nạn nhân tại VN hẳn không ai không hiểu ý nghĩa của lời tiên tri trên. Nhưng phải chờ tới ngày nào mới có người quyết định hành động như trên, phải chờ tới ngày nào mới có những nỗ lực đấu tranh xây dựng thực sự để gom lại hết thay gươm dao của tập đoàn đầu cơ tàn ác ?

KÝ TỐI : Bộ mặt thật của những nhà tu khuynh tả NV Lan — NV Khai — LH Khanh.

(Tiếp theo trang 11)

Đầu Gối sẽ đi Đà Nẵng, rồi Huế Nha Trang, Dalat v.v. Hết một tuần trình bày y phục này tuy hơi lacer lõng trong ngay đại hội Hai Bà nhưng đã nổi lên nếp sống rất mới của nữ sinh Trưng Vương. Các em tỏ ra không thua kém ai, về phong diện cần diện cả tuy suốt năm tháng đi học là phải đồng phục chiếc áo dài trắng đơn sơ.

Giới «bảo thủ» cựu nữ sinh TV còn nhận xét rằng : Dù sao các em vẫn rất hiền và có nền nếp. Suốt buổi vui nghệ, nữ sinh TV không hề hát hay múa một điệu **ragga** nào, như giới phòng trà vẫn tuyên bố đó mới chính là «nhạc trẻ».

Nguồn tin «hành lang» cho hay, người lãnh đạo buổi trình diễn vui nghệ của nữ sinh TV, lại là 1 vị giáo sư tu mi nam từ. Không hiểu vì sao...

HÀ QUYỀN

NỮ CÔNG GIA CHÁNH

Chuyên hướng dẫn làm bánh Việt — Pháp. Nấu ăn và làm các loại Hoa bông hàng vải tò mèo, do cô Nguyễn Thúy Quỳnh hướng dẫn — 99 Cống Quỳnh SAIGON. Điện thoại : 23.383.

NHẬN LÀM

- Hoa cưới
- Hoa cài áo
- Hoa trang trí
- Bánh sinh nhật
- Bánh Giáng sinh
- Bánh Trung Thu
- Bánh tiệc trà

Đặc biệt là cặp Thiên Nga, một loại bánh tượng trưng Hạnh Phúc dành cho Cưới Hỏi.

Xin hỏi : Cô Thúy Quỳnh, 99 Cống Quỳnh SG. Điện thoại 23383.

DÒNG ĐỜI

(tiếp theo trang 31)

dương (nóng). Nếu nói theo người xưa, «nhân già lạc sơn trí giá lạc thủy» cũng có thể nói, qua trận đấu khuynh hướng «nhân» thắng oanh liệt khuynh hướng «trí».

— Về chiến thuật ; chiến thuật của Joe ; công-thủ công hoà toàn thắng thế chiến thuật một công-hai-thủ của Ali.

— Về tầm vóc : Frazier cao 1m78, nặng 95kg. Ali cao 1m87, nặng 96kg4. Như vậy là thấp thắng cao, nhẹ ký thắng nặng ký.

— Về tuổi : Frazier 27 tuổi, Ali 29 tuổi, ít tuổi thắng nhiều tuổi, nói rộng ra, thế hệ trẻ oanh liệt thắng thế hệ già.

— Về sở thích : Joe thích nhạc. Ali thích thơ. Trong năm 1971 : nhạc thắng thơ.

— Về vợ con Joe một vợ. Ali hai vợ. Độc thân thắng đa thê.

— Về chính trị Joe tiêu biểu «Tự do», Ali tranh đấu cho những mục tiêu khuynh tả ; Tự do thắng khuynh tả, nói rộng ra, thắng CS.

Những kinh nghiệm rút ra được trong «tâm đấu của thế kỷ» có lẽ soi sáng được cho cuộc chiến Đông Dương hiện nay, nhất là trên phần đất Hạ Lào. Hy vọng đã vươn lên. Chúng ta hãy thừa thắng xông lên...

Thế lực nhà tu

(tiếp theo trang 9)

Chúng ta đã thấy các cuộc tập họp nhằm **đánh** tôn giáo, trong đó các nhà tu ngồi cạnh các ông bộ trưởng, nghị sĩ dân biểu và chủ ngân hàng, nhà nhập cảng. Họ thảo luận về các vấn đề chính trị, nhân danh các lý tưởng tôn giáo, và hậu quả là bảo vệ được các tài sản chung, có khi là những tài sản khổng lồ.

Sự kết hợp của quyền lực tinh thần, với quyền lực chính trị và quyền lực tiền bạc có lẽ cũng cung có được sự ổn định cho xã hội, cho một chế độ nào đó. Nhưng nó cũng để dọa sự suy đồi của xã hội.

Bao giờ mà các cítrị của chúng ta, các nhà tin đồ của các tôn giáo, bỏ phiếu theo sự xé đoán của mình về tư cách của các ứng cử viên, chờ không nhầm mat theo lệnh của các ông thầy tu, lúc đó họ may sự kết hợp của các thế lực trên mới giảm bớt được. Còn trong tinh trạng hiện nay, mối liên kết ba thế lực đó vẫn tiếp tục cản đà tiến bộ của xã hội.

Không thể nói chuyện cách mạng xã hội được, khi mà chính trị và tôn giáo cứ còn liên kết với lý tài. Các nhà tu bản vốn là những người bảo thủ, không ai bat họ cách mạng được. Các chính trị gia liên kết với nhà tu bản cũng sẽ phải bênh vực các lập trường bảo thủ. Các nhà tu ủng hộ các chính trị gia bảo thủ cũng không thể thoát khỏi lập trường đó. Cái vòng tròn đó sẽ còn bù chặt lấy xã hội, mà chúng ta còn chưa phá vỡ được thì chưa thể nói chuyện cách mạng.

VƯƠNG HỮU BỘT

HEPACHAUT

NƯỚC CỐT ARTICHAUT
NƯỚC CỐT GAN BỒ TƯƠI
SINH TỐ' B12
SINH TỐ' B1
SINH TỐ' B2
SINH TỐ' B6
SINH TỐ' PP
SINH TỐ' D2

VUI VẺ
TUỔI TRẺ
DA ĐẸP
MIN MÀNG

Viện Bảo Chế HADZER

YẾU GAN
GÀY ÔM, MẮT NGỦ
MỤN Ở MẶT
NGÚA MỄ ĐAY
THIẾU MÃU
LAO LỰC
TÁO BÓN
ĐƯỜNG THAI
MỎI MỆT

R.N.S&G.O.R.C.D.P. 20268.

MUỐN CÓ MỘT MÁI TÓC ĐẸP,
MỘT SẮC ĐẸP LỘNG LẪY, MỘT THÂN HÌNH TUYỆT MỸ,
Xin đừng quên :

Mỹ Viện BẠCH THIÊN NGA
52B, PHẠM HỒNG THÁI — SAIGON

Nơi lý tưởng của quý bà, quý cô vì những đặc điểm :

- **UỐN TÓC** danh tiếng với những tay thợ « phù thủy » từng vaug danh tại các tiệm uốn tóc đường Phan đình Phùng, Lê Lợi, Crystal Palace, Tân Định như : TONY THƯỜNG, chú HÁ, chú KHOANH, chú SUÔNG, chú HÙNG sẽ biến những mái tóc xấu nhất của quý vị trở thành những kiều tóc hợp thời trang, bay bướm làm đẹp lòng những ai khó tính nhất.
- **SỬA SẮC ĐẸP, TRANG ĐIỂM, MASSAGE, TẨM HƠI** dưới sự điều khiển của hai bà DANH, LỘC, nữ chuyên viên tốt nghiệp tại Ba Lê, Thụy Sĩ cùng với sự hợp tác của một số chuyên viên dã cộng tác với nhiều Mỹ viện trên thế giới như Đài Loan, Nhật Bản, Hồng Kông sẽ mang lại cho quý vị một khuôn mặt Hoa Khôi, một thân hình tuyệt mỹ, tươi trẻ nhờ những phương pháp ÂU MỸ, máy móc tối tân và Mỹ phẩm danh tiếng nhất hoàn cầu.

Tất cả đang chờ đón quý vị
CHÚ NHÂN
kính mời

TÂM SỰ BẢN ĐỜI

VĂN CÒN ẨM ỨC

Chủ đề của Đời 71 là những nhân vật VN 71, vậy mà nói về chủ đề lại quá ngắn quá ít. So với khuôn khổ của Đời bài viết đó gần giống như một bài bản luận của nhật báo đọc xong Đời 71 tôi vẫn còn ẩm üz. Với chủ đề như vậy qáng lẽ Đời mõ xé nhiều lầm chủ thời buổi này không gì thú hơn là theo dõi những khuôn mặt nhảy nhót trên chính trường với đầy đủ khen chê của báo chí. Nhất là Đời. Điểm người là nghề của chàng mà, thời hành thát vọng số này và hy vọng Đời số sau, số tương lai hay hơn thích thú hơn, nói thế chứ Đời «71» cũng khá lảm rồi. Sau hết tôi xin hoan nghênh và thành tâm cầu chúc cho chương trình hoạt động của Đời và nhóm Hà T Nhơn được thành công và thành công một cách thực tiễn.

GIA DU
(Saigon)

Ai phục vụ ai?

Ai là người cần viện trợ, được viện trợ nếu không phải là n ở; dân nghèo khổ, đau thương. Trong những người dân nghèo khổ nhất viện trợ có được là bao, được từ những cái gì đáng vứt bỏ, thà thái hay cũng chẳng đáng gì. Không có giá trị thực tiễn. Vậy th can gì tới viện trợ. Viện trợ mà kết quả đích thực như thế có thêm được gì thực thề ràng đỗi, giúp đỡ người nghèo đâu. Người nghèo vẫn chỉ sống nhờ người giàu. Trái lại người nghèo hàng ngày vẫn cung ứng những nhu cầu cần thiết cho chính sự sống người giàu, địa vị. Người nghèo luôn bị người giàu, địa vị, quyền hành đem đi đấu gá kiếm lời mà việc viện trợ là một trong số nhiều hình thức. Người

nghèo luôn bị chè đạp lên nhân phẩm, danh giá và chính sự sống. Người nghèo đã không được nâng đỡ thực sự tại còn bị b López, bị dùng làm bàn đạp, bị thiệt thòi đến tận cùng tai còn gì bị đập, bất công hơn, khổ nhục bỗng và làm gì có chuyện công bình xã hội, có dân chủ tự do thực sự, dù g hòng mà chấm dứt chiến tranh.

VŨ KHÁCH QUAN

Úc chịu không nổi

Chửi đời đồng ý. Nhưng nè: dằng lời lẽ dữ dữ và thanh chửi đừng dằng những lời hồn học nghe tui đời khi đọc giả nghe thấy mùi chửi cá Cầu Ông Lãnh trong báo chí thật phiền! Hiện tượng chửi tục lan tràn trên các tuần san là cãi mạn quá. Không biết ai là người chịu trách nhiệm! Nếu có thể được xin dẹp bớt loại báo

chuyện chửi rủa tục tằn. Chữ mè làm này sao nhiều phe nhóm và xu hướng kỳ thị. Việc chửi bới và tảng bốc lẩn nhau của bênh nhóm trên báo chí làm cho độc giả ức chịu không nổi.

Theo ý riêng, đa số độc giả báo Đời là thành phần có vốn học thirc kha khá và đủ sống qua ngày và những người khá giàu, dĩ nhiên nên phục vụ đọc giả báo Đời ý túc mè. Một tờ báo không thể nào ôm mòng phục vụ tất cả giai tầng đọc giả. Nếu mua 1 tờ báo chí để thường thức được 1 vài bài, đọc giả cảm thấy phiền quá.

Trên đây là ý kiến của 1 độc giả đã từng theo đọc mọi tờ báo của nhóm «Sống Đời» cũng như đã từng nhiều lần góp ý và gửi bài cho báo Sống Đời.

TƯƠNG ANH
(KB 41)

HỘP THƯ TOA SƠ A

• Toa soạn mới nhận được bài và thư của các bạn có tên sau đây:
Nhung Trinh (Hội An), Phù Sa Lộc (KBC 3663) Trần Thụy Du (Quảng Ngãi), Yên Bằng (Saigon), Trần Chu Đăng (?), Kỳ Lê Văn (Saigon), Đỗ Mai (Dà Lạt), Dồ Giả (Cam Ranh), Triều Vũ (Quảng Ngãi), Hoàng Lai (Quảng Trị), Hà Nguyên Hưng (Phan Thiết), Nguyễn Đăng Phong (Cam Ranh), Tiết Tâm Linh (Saigon), Nguyễn Đình Chánh (KBC 3337), Gia Du (Saigon), Thùy Hân (Dà Lạt), Trần Thu Dung (Saigon), Đặng Đình Thành (KBC 4918), Vũ Thế Phong Trần (?), Hồ Hoàng Triều (?), Khuê Việt Trường (Nha Trang) Vũ Thế Học (KBC 7038), Nguyễn Nhứt (KBC 4100), Đàm Linh (An Nhơn), Nguyễn Quang Bằng, Đỗ Mai (Dà Lạt).

Xin các bạn chờ tin trong số báo tới.

• Các bài sau đây đã được chọn và sẽ lần lượt đăng trong các số tới:
Lời viết cho bạn bè (IN Trần), Thăm kín cùng tôi (L. Vũ) Hoa hương dương (T. An), Biển thi (T.Q. Thiếu), Buổi sáng trên trực thăng (L.T. Uyên), Một Ngày (N.D. Hà), Dưới trời thấp xa (T.L. Tử).

• NGƯỜI VIẾT CHỮ MỰC ĐỎ (QN): Đã nhận đủ 4 tấm hình. Sẽ làm theo đúng yêu cầu của ông,

• GIA DU (Saigon): Đã nhận đủ 2 lá thư và bài. Xin ghi nhận mọi ý kiến của bạn. Thư có lẽ khó ra mắt được. Vì sao chắc bạn đã hiểu.

• Cô H.Th. SƯƠNG (Mỹ Tho): Đã chuyển thư cho Lê Đề.

• TRƯƠNG THỊ TỐ VÂN (Gia Định): Thành thực cảm ơn bà về những tài liệu liên hệ đến nữ sĩ TM. Nếu được chúng tôi sẽ cố gắng thực hiện điều 1 trong thư của bà, về điều hai, e rằng chúng tôi không thể làm nổi dù rất đồng ý với bà. Mong sẽ tiếp tục nhận được những lá thư khác trong tay, sau khi cuốn sách ra mắt để chúng tôi có dịp hoàn chỉnh công việc của mình hơn. Trần Trọng (UT).

Recorded By THE BEATLES On Capitol Records
Yellow Submarine

By
 JOHN LENNON an
 PAUL McCARTNEY

March Tempo

The sheet music features a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a common time signature. It includes a vocal part and a guitar part with chord boxes above the staff. The lyrics describe a man from a town who sailed to sea, told stories of his life, and eventually found a yellow submarine. The chorus repeats the phrase "We all live in a yellow submarine". The music ends with a repeat of the chorus from the D.S. and fade.

March Tempo

In the town where I was born lived a man who sailed to sea. And he told us of his life in the land of sub-ma-rines. So we sailed up to the sun till we found the sea of green. And we lived be-neath the waves in our yel-low sub-ma-rine.

CHORUS

We all live in a yel-low sub-ma-rine, yel-low sub-ma-rine, yel-low sub-ma-rine.

We all live in a yel-low sub-ma-rine, yel-low sub-ma-rine, yel-low sub-ma-rine And our As we friends are all on board, man-y more of them ev'-ry one of us has live nextdoor. And the Sky of live a life of ease

band blue begins to play.

green in our yel-low sub-ma-rine.

Repeat Chorus from the D.S. and fade

